

Despre iubirea în cuplu

Capitolul I

Farmecele iubirii în această lume și în lumea de dincolo

Nu mă îndoiesc că cea mai mare parte dintre cei care vor citi această lucrare o vor privi ca pe rodul unei minți exaltate sau ca rezultat al unei imaginații înfierbântate. Vă asigur însă cu toată sinceritatea că tot ceea ce voi înfățișa mi-a fost revelat în mod special și am privit limpede și distinct cu proprii mei ochi, găsindu-mă în stare de absolută luciditate. I-a fost pe plac lui Dumnezeu să mi se arate și să mă trimită în lume pentru a propovădui Noua Biserică despre care se vorbește în Apocalipsă. De aceea, Dumnezeu a avut bunăvoința să arunce lumină în adâncul sufletului meu și să-mi întărească puterea de înțelegere a spiritului, dăruindu-mi, timp de douăzeci și cinci de ani din trecerea mea prin această lume, harul comunicării cu îngerii și o cunoaștere deplină a tot ceea ce se petrece în sfera în care ei sălășluiesc.

Mi s-a arătat un înger, îndreptându-se spre mine dinspre Răsărit, sunând dintr-o trâmbiță către Miazăzi, Apus și Miazănoapte. Era pe jumătate acoperit cu o eșarfă ale cărei falduri fluturau cu grație, lăsând să se întrezărească un veșmânt împodobit cu safire și cu rubine, a cărui strălucire nu poate fi descrisă. Îngerul părea mai degrabă să pășească prin aer decât să zboare. Coborând astfel ușor pe pământ și dându-și seama de prezența mea, veni spre mine. Eu mă găseam într-o stare de extaz. Venindu-mi puțin în fire, după primul moment de uluială, i-am spus:

- Ce înseamnă glasul puternic al trâmbiței, pe care l-am auzit acum câteva clipe? Și cum ai plutit atât de ușor pe deasupra târâmurilor văzduhului? Ce cale nouă și necunoscută ai deschis pentru a ajunge până la mine?

Îngerul mi-a răspuns:

- Am fost trimis pentru a aduna pe acest munte pe toți înțelepții lumii creștine (mai trebuie să spun că mă aflam pe o colină înclinată către Miazăzi când am avut această viziune). Vin, adăugă îngerul, ca să-i adun aici și să-i întreb ce gândesc despre bunurile cerești și despre fericirea veșnică. Motivul trimiterii mele aici a fost faptul că vreo câțiva locuitori ai lumii voastre, fiind primiți printre noi, ne-au asigurat că nu există pe pământ nici un om care să fi reușit să-și formeze o idee justă despre plăcerile de care ne bucurăm noi. Plină de uimire, întreaga împărăție cerească mi-a spus: „Coboară la sălașele muritorilor, pune-le întrebări, dă-le învățătură! Și deschide-le ochii, dacă este adevărat că sunt atât de neștiutori cu privire la soarta care îi așteaptă după ce își vor sfârși viața trupească.

Așteaptă, îmi mai spuse îngerul, așteaptă și îi vei vedea pe toți venind aici în număr mare. Brațul a cărui putere nu o cunoști, așa cum nu o cunoaștem nici noi, va clădi pentru ei un adăpost potrivit să-i primească.

O jumătate de oră după aceea, am văzut sosind mai multe cete dinspre Răsărit, Miază-noapte și Miazăzi. Sunând din trâmbiță, îngerul îndruma fiecare ceată către locul care îi era destinat. Aceste cete mi s-au părut a fi în număr de șase, după ele urmând o a șaptea ceată, pe care strălucirea Răsăritului, unde era așezată, mă împiedicase să o văd de la început. După ce îngerul le-a explicat motivul pentru care au fost adunate, diferitele cohorte s-au apropiat și, punându-și laolaltă ideile lor despre bucuriile Paradisului, și-au exprimat, pe rând, părerile.

Cea dintâi ceată, venită dinspre Miazănoapte, îmi mărturisi că această bucurie de nespus nu era altceva decât plăcerea neîntreruptă a unei fericiri fără margini, care privește deopotrivă simțurile și spiritul; că această bucurie ar putea fi denumită clipa pătrunderii în sfera cerească.

Cea de-a doua ceată, venită dinspre Miazănoapte, mi-a spus că fericirea se întemeiază pe farmecele obștii îngerești care locuiește în aceste ținuturi cerești; că aici fiecare, după bunul său plac, stă de vorbă, se sfătuiește și află ceea ce nu știuse și că, în sfârșit, aici sufletul petrece în veșnicie, fără să-și dea seama, în mijlocul desfătărilor, al încântărilor și al plăcerilor.

A treia ceată, care era una dintre primele venite dinspre Apus, susținea dimpotrivă că bucuria cerească nu este și nu poate fi altceva decât o reluare a serbărilor și a banchetelor în compania lui Avraam, Isaac și Iacob, că aici se găsesc întinse mese încărcate cu bucatele cele mai delicioase, coșuri pline cu vinurile cele mai alese; că aceste gustări sunt urmate de dansuri în care se prind mii de fecioare care-i încântă pe comeseni prin grația mișcărilor și prin frumusețea melodioasă a cântărilor; în sfârșit, că de seara și până dimineața se reîmprospătează mereu asemenea episoade voioase, iar nesfârșirea veșniciei trece fără să găsești un moment de plictiseală.

A patra ceată, care de fapt era cea de-a doua cohortă venită din aceeași latură, mi-a dat următoarele lămuriri:

- Am discutat adesea între noi despre bucuriile Paradisului și, după ce ne-am oprit pe rând la mai multe păreri, iat-o pe cea care ni se pare cea mai bună. Noi ne închipuim Paradisul ca pe o grădină a desfătărilor, în care natura și-a dăruit toate bogățiile, generozitatea și frumusețea. Suntem de părere că în mijlocul acestei frumoase grădini se află ceea ce se cheamă arborele vieții, cu roade de un gust încântător, care sunt hrana îngerilor și a preafericiților. Aceste fructe sunt astfel alcătuite încât cei care au fericirea să le guste pot să renască după cum doresc, bucurându-se astfel de plăcerile oricărei vârste.

A cincea cohortă, care era prima din latura dinspre Miazăzi, nu cunoștea o fericire mai mare decât aceea de a domni, de a stăpâni cele mai mari comori, de a avea tronuri, împărății și, drept miniștri și supuși, îngeri; căci, adăugau ei, oare nu aceste lucruri le observăm și în descrierea Ierusalimului ceresc? Slava și strălucirea Ierusalimului ceresc nu se văd oare în priveliștea nemaipomenită a măreției și strălucirii sale? Nu ni se spune oare că zidurile îi sunt din rubine, turnurile din diamante, porțile din smaralde, iar câmpurile de aur? Că această cetate este pavată cu pietre prețioase? Toate acestea ne îndreptățesc să credem că a ne bucura de atâtea bunuri, a poseda atâtea bogății reprezintă partea supremă din fericirea care ne este făgăduită.

A șasea ceată, care făcea parte și ea din cohorta de la Miazăzi, a strigat atunci că nimeni nu are dreptate, căci nu poate exista o fericire mai desăvârșită decât aceea de a-L slăvi pe Dumnezeu, de a-L preamări în veșnicie, de a face ca bolțile cerești să răsunе de cântări înălțate spre lauda Lui, de a-ți uni imnurile de slavă cu ale îngerilor care veghează alături de tronul Lui, de a-ți înălța mereu sufletul către El, de a-i adresa cu încredere rugăciuni și de a-i mulțumi veșnic pentru binefacerile Sale. Unii din această ceată au mai adăugat la cele spuse și măreția slujbelor care însoțesc aici proslăvirea lui Dumnezeu, cum ar fi numeroasele categorii de sfinți părinți și de fecioare care preced sau urmează mulțimea preafericiților, pentru a le trezi râvna și a le susține ardoarea.

A șaptea legiune, care părea să vină din latura dinspre Răsărit și pe care la început am zărit-o cu greu din cauza strălucirii care o învăluia, era o ceată de îngeri din neamul aceluia care mă întâmpinase. Deoarece li se vorbise despre părerile greșite pe care le avem cu privire la fericirea și la soarta noastră în lumea de dincolo, vroiau să se convingă. Unul dintre acești îngeri îi spuse aceluia care mă întâmpinase:

- Întrucât toți acești așa-zisi înțelepți judecă fericirea rezervată aleșilor prin mijlocirea ideilor lor vane și himerice, să le alcătuim un cer potrivit cu părerile lor și să vedem dacă sașieta-tea nu-i va duce la dezgust și dacă nu se vor lepăda de o bucurie pe care o socotesc atât de savu-roasă și de desăvârșită.

La aceste cuvinte, unul dintre îngerii a luat-o înainte, fiind urmat de cei care afirmaseră că bucuriile paradisiului constau în delicia convorbirilor îngerești. Îngerul i-a îndrumat către un loc înclinat spre latura dinspre Miazănoapte, unde se afla o adunare de mai multe persoane care gâ-diseră pe pământ ca așa-ziii înțelepți. Acest spațiu era împărțit în mai mult de cincizeci de încă-peri care aveau fiecare propria ei menire. În fiecare încăpere se flecărea despre ceva. Într-una se pâlăvrăgea despre politică, despre interesele principilor și ale monarhiilor, despre soarta națiunii-lor, despre forma lor de guvernare, despre slăbiciunea sau forța lor. În altă încăpere se dezbăteau subiecte mai plăcute, se discuta despre distracții, despre farmecele sexului frumos și, când găsea prilejul, fiecare își împodobeia discursul cu relatarea vreunei aventuri interesante.

În altă parte, filozofia își recita morala, dialectica își înșira argumentele, chiar și teologul își prezenta după plac sofisme într-o avalanșă de cuvinte, pentru a prelungi cât mai mult con-troversa. Am avut plăcerea să străbat toate aceste încăperi și să-l ascult pe fiecare deliberând în largul său. Am mai observat că, după ce a dezbătut îndeajuns, fiecare era foarte grăbit să pără-sească încăperea și să schimbe subiectul discuției. Aproape de ieșire am văzut chipuri pe care era zugrăvită amărăciunea, tristețea și plictiseala.

- Ce aveți? i-am întreat. Până și în acest spațiu ceresc sunt cunoscute durerea și suferin-ța, ca și în lumea noastră?

- Vai, mi-au răspuns aceștia, am crezut că fericirea s-ar fi putut găsi aici, că s-ar fi putut statornici pentru veșnicie încântările oferite de o bună companie! Suntem aici doar de trei zile și cu greu mai putem înțelege ce ni se spune, până într-atât ne-am dezgustat de monotonia acestor nesfârșite conversații. Cea mai mare nenorocire este însă că poarta încăperii în care ne aflăm nu se mai deschide după voința noastră și că această idee apăsătoare ne chinuie mereu, ținându-ne neîncetat în fața ochilor durata suferințelor noastre și veșnicia plictiselii care ne așteaptă.

Atunci, îngerul care îi conducea le-a spus :

- V-ați dat seama că starea în care ați dorit atâta să vă aflați este de fapt mormântul ferici-rii voastre.

- Care este atunci acea fericire pe care nu o cunoaștem? întrebare aceștia.

- Adevărata fericire, continuă îngerul, este aceea de a săvârși binele de care să se bucure ceilalți, iar această prețioasă bucurie se hrănește din iubire și se păstrează cu ajutorul înțelepciunii. Îngerii cunosc și ei, ca și voi, plăceri ale clipei, dar sufletul și viața omului fericit pe care îl doriți constau în ceea ce v-am spus adineauri.

La aceste cuvinte, poarta s-a deschis și nu a mai rămas nimeni în acea încăpere.

Adresându-se apoi celor care credeau că fericirea supremă constă în banchete, îngerul i-a condus către un câmp umbrat într-un chip minunat și împărțit în două laturi, fiecare dintre ele mărginită de cincisprezece mese umplute din belșug. Cuprinși de mirare, oamenii au început să pună fel de fel de întrebări. Îngerul i-a lămurit că, întocmai cum își imaginaseră ei, prima masă era pentru Avraam, a doua pentru Isaac, a treia pentru Iacob și așa mai departe, pentru Sara, Re-beca, Lea, Rașela, într-un cuvânt, pentru ființele predestinate, de la primii Patriarhi și până la Apostoli.

Noii veniți au fost poftiți să ia loc și fiecare comesean nu mai contenea să-și arate uimi-rea. După ce masa s-a sfârșit, au venit fecioarele care să însuflețească sărbătoarea: au urmat felu-rite cântări, dansuri, spectacole și jocuri. Ziua nu apucase să se termine, că au și fost poftiți la

ospățul de a doua zi, cu singura deosebire că trebuiau să treacă pe rând de la o masă la alta și tot așa în veșnicie. Voind să le preîntâmpine dezamăgirea, îngerul i-a chemat și le-a spus:

- Cerul a îngăduit priveliștea pe care o vedeți pentru a vă ajuta să vă îndreptați și a vă face să vă schimbați ideile pline de deșertăciune. Cei pe care îi luați drept patriarhi nu sunt decât niște oameni neciopliți și ignoranți ca și voi, care au avut aceeași părere despre bucuriile Paradisului. Urmați-mă în prima încăpere și veți fi martorii căinței celor mai mulți dintre cei care stăteau la masă alături de voi.

Aceștia l-au urmat pe înger și nu au văzut decât niște oameni sperați și îngroziți de greșala lor, care au profitat de prima clipă de libertate pentru a scăpa dintr-un loc în care nimic nu mai era în stare să-i rețină.

- Aflați așadar, le mai spuse îngerul îndepărtându-se, că avem în Cer tot ceea ce aveți și voi pe pământ, că plăcerile simțurilor pot fi satisfăcute în mii și mii de feluri, dar mai aflați și că inima mai are și alte corzi, a căror întrebuițare nu este cunoscută decât în aceste locuri cerești și că în funcționarea acestor noi mecanisme plăcerea nu numai că nu se stinge prin împlinirea ei, dar mai și sporește în așa fel încât nu se sfârșește niciodată, la fel cum timpul nu se sfârșește în curgerea lui. Bucuria aceasta își are principiul într-o tensiune lăuntrică inerentă voinței omului, iar acest principiu izvorăște din puterea iubirii marelui Creator al tuturor lucrurilor. Tot ceea ce descurajează spiritul omului pe pământ se pierde, se risipește și dispăre în această iubire.

Au urmat apoi cei care au considerat că binele suprem se află în bogății, împărății și tronuri.

- Urmați-mă, le-a spus îngerul, și veniți să vă bucurați de ceea ce ați dorit!

După ce i-a ajutat să treacă printr-un portic împodobit cu coloane și piramide de un bun gust desăvârșit, în fața ochilor li s-a deschis priveliștea unor palate somptuoase. După ce și-au săturat privirile de contemplarea măreției acelor palate, îngerul le-a spus:

- Pregătiți-vă, deoarece primii dintre voi veți deveni regi pentru a porunci și a governa, pe când ceilalți, până la cei mai neînsemnați dintre voi, veți primi conducerea unor principate.

Abia a încetat îngerul să vorbească, și lângă fiecare coloană s-au înălțat tronuri acoperite cu baldachine magnifice sub care se aflau mese de aur masiv pe care erau așezate spada, sceptra și coroana. În fața acestor tronuri se vedeau estrade împodobite și ele în fel și chip, ridicate la trei coți deasupra pământului, pe treptele cărora erau așezate toate însemnele demnităților și ale onorurilor, toate însemnele cavaleștești pe care deșertăciunea omului le-a inventat pe pământ ca să-l ajute să-și uite nimicnicia și să-i hrănească orgoliul.

- Veniți și așezați-vă! le-a strigat îngerul. Pe tronurile care vă așteaptă, fiecare dintre voi să-și amintească cine a fost pentru a se gândi acum cine ar trebui să fie.

La aceste cuvinte ale îngerului, fiecare s-a așezat pe locul care îi era destinat.

Am văzut atunci cum în fața lor s-a înălțat un fum gros. Îngerul m-a lămurit că acel fum a urcat anume din Infern, ca să-i amețească și mai mult, sporindu-le închipuirea și delirul, în același timp, Cerul părea să se deschidă deasupra capului lor, pentru a lăsa o poartă de trecere legiunilor de îngeri care s-au împărțit în miniștri și în curteni, împărțindu-și între ei toate demnitățile de la o curte princiară puternică, strălucitoare și redevabilă. Și în aceste ranguri supreme plictiseala nu a întârziat să urmeze împlinirii dorințelor și, scârbiți ca și ceilalți de uniformitatea unui astfel de trai, oamenii și-au dat seama că această bucurie himerică nu putea să le umple golul din inimă.

Nu s-au scurs nici măcar trei ore, și cerul s-a deschis a doua oară și alți îngeri s-au înfățișat înaintea lor.

- O, smintiților! le-au spus îngerii, ce faceți? Întoarceți-vă din greșeala voastră, nu vedeți că nebunia voastră se preschimbă în zăpăceală și în rușine și că printre niște fantome, printre niște simulacre de mărire, venerați în zadar idolul înșelător care zămislește pentru voi măgulirea mulțimii, care vă va dezamăgi? Haideți, luminați-vă, deveniți mai înțelepți! Amintiți-vă că cel ce clădește pe temelia orgoliului se va prăbuși întotdeauna, căci nu există împărăție plăcută lui Dumnezeu în afară de aceea a înțelepciunii și nici alt triumf, altă glorie decât de a păstra înțelepciunea în inimă. Și noi avem aici diferite trepte în ierarhiile noastre, cum aveți și voi pe pământ diferite ranguri, însă noi ne supunem cu toți deopotrivă pentru alcătuirea unei ordini juste și pentru păstrarea armoniei divine. Providența toarnă în inimile pe care și le alege însușirile potrivite pentru rangul pe care îl desemnează fiecareia. La aceste cuvinte, tot fastul a dispărut, tronurile s-au năruit, norul care le hrănea nebunia s-a risipit, iar spiritul lor a fost vindecat.

Îngerul s-a întors apoi la cei care își închipuiseră că pot găsi fericirea într-o liniște, într-o tihnă neîntreruptă, în bucuria împăcată a lucrurilor celor mai curate ale unei naturi desăvârșite.

- Veniți cu mine, le spuse îngerul, și căutați în cerul pe care vi l-ați imaginat fericirea care, în gândul vostru, ar trebui să vă fie de ajuns!

După ce au străbătut câteva câmpii încântătoare, una mai deosebită decât cealaltă, presărate cu crânguri de mirt și de măslin, cu livezi fermecătoare sau cu grădini de flori a căror smălțuire de culori și miresme mângâia deopotrivă ochii și simțul mirosului, au ajuns până la urmă într-un loc în care se adunaseră un mare număr de persoane de ambele sexe și de toate vârstele.

Tolăniți alene pe iarba abia încolțită, oamenii culegeau trandafiri din tufișurile umbroase, ca să-și împletească ghirlande cu care își împodobeau frunțile. Bătrânii împleteau din trandafiri brățări pentru tinerele fete care, la rândul lor, le dăruiau acestora cununi de flori. Mamele își împodobeau copiii cu centuri de flori, iar fecioarele, la vârsta când doresc să fie atrăgătoare, născociau mii de podoabe pentru a-și spori frumusețea. Alții savurau gustul fructelor care îi ispitiseră sau storceau în cupe de agată și de porfir mustul strugurilor pe care îi copsese soarele. Alții, în sfârșit, sub cerdacuri de iederă și de caprifoi, sporovăiau, se zbenguiau sau își stârneau fantezia pentru a născoci jocuri noi, pe când în jurul lor dansau tineri și copii, cântând imnuri de fericire, de mulțumire și de desfătare.

Lăsându-le mai întâi nou-veniților răgazul să contemple și să admire ceea ce vedeau, îngerul îi îndemnă apoi să înainteze. După ce i-a făcut să străbată alte tărâmurii la fel de plăcute, i-a purtat spre un colț în care rămurișul umbros al lămâilor, tamarinilor și portocalilor, vestindu-le clipe mai plăcute, păreau să le fâgăduiască priveliști încă și mai zâmbitoare decât cele de care tocmai se bucuraseră. Susurul izvoarelor, clocotul cascadelor, murmurul apelor le ascundeau încă suspinele și hohotele de plâns care îi năpădeau. Cât de mare le-a fost însă surpriza de a vedea în cele din urmă lacrimile răspândindu-se într-un loc în care ei nu văzuseră decât extaz, încântare și beție a simțurilor și pe care îl crezuseră ocolit de amărăciune și de tristețe.

- Ce se petrece cu voi, îi întrebară nou-veniții pe cei din grupul întristat, cărora nimic nu putea să le potolească durerea, până și în ținutul acesta fermecat al fericirii ați întâlnit suferința?

- Vai, răspunseră aceștia, cât de mare este tristețea noastră și cât de îndreptățite părerile de rău! Ca și voi, am crezut că desfătările pe care le-am descoperit în aceste locuri ne-ar fi de ajuns. Suntem de șapte zile aici și bucuriile care ne-au fost date nu ne mai mulțumesc deloc. Ceea ce ne-a plăcut în primele clipe acum ne plictisește și ne obosește. Obișnuința a denaturat toate plăcerile și farmecul acestor grădini magnifice. Fructele lor ni se par serbede și fără gust, florile lipsite de frumusețe, de strălucire și de mireasmă. Am încercat să fugim din aceste locuri care au ajuns să ni se pară groaznice, am rătăcit din colț în colț fără să putem afla o cale de scăpare. Ne-am satisfăcut și ne-am împlinit toate dorințele, ne-am istovit toate simțurile, nu ne-a mai rămas

decât obsesia obositoare a unei plictiseli veșnice. Aceasta este, dacă tot ne întrebați, cauza suspinelor, a tristeții și a lacrimilor noastre.

- Cunosco intrarea și ieșirea din cerul vostru, le spuse îngerul, și vă voi reda libertatea. Să nu uitați însă că singura plăcere adevărată este cea pe care sufletul o transmite către simțuri și că plăcerea în care voi ați crezut că veți găsi Binele suprem trece prin simțurile voastre pentru a ajunge la suflet. Să căutați de acum încolo această plăcere într-o iubire întemeiată pe principiul său adevărat și îndrumată de înțelepciune. Ca și voi, noi, îngerii, avem aceeași plăcere, dar fără să obosim, fără să ne plictisim de fericirea noastră, fiindcă ea se hrănește și se reînnoiește fără încetare în sufletul nostru, aprinzându-se de la făclia înțelepciunii și a iubirii.

Părăsindu-i pe acești oameni, îngerul s-a apropiat de cei care credeau că bucuriile cerești constau în admirarea celor sfinte și în preamărirea exterioară a Divinității.

- Urmați-mă, le spuse îngerul și i-a îndrumat spre o cetate în mijlocul căreia se afla un templu și în care toate casele erau locuri consacrate rugăciunii și adorării Ființei supreme. Acolo au găsit o mare îmbulzeală de persoane de toate națiile și un număr enorm de preoți ridicând în slăvi fericirea de a se afla în acel spațiu, în care vedeau cel dintâi loc al binecuvântării și locul pe unde trebuie trecut pentru a se ajunge până la bolțile cerești în care dăinuie Măreția divină în toată splendoarea ei. Aceștia erau învățați cu necesitatea de a petrece în templu trei zile și trei nopți înainte de a fi inițiați în misterele comunității; li se recomanda mai ales să nu discute între ei decât despre subiecte evlavioase și sfinte, curățindu-și inima de tot ce mai rămăsese în ea omenesc, pământesc și profan.

După ce le-a dat aceste lămuriri preliminare, îngerul i-a condus în templul din mijlocul cetății unde, peste două zile, a venit și le-a spus:

- Sunteți de acum purificați, înaintați până la altar și veniți să vă bucurați de plăcerea de a contempla și de a proslăvi Ființa Supremă. Înaintați deci și preamăriți-o cum fac și ceilalți!

Lacomii după fericirea pe care și-o închipui-seră de atâtea ori, înaintară și ce-au descoperit în templu? Oameni în cea mai mare parte adormiți, alții treji doar pe jumătate, alții pe chipul cărora se citea constrângerea și plictiseala, care își părăseau locurile, răsturnau pupitrele, rupeau foile pe care erau scrise cântările și spărgeau porțile ca să scape dintr-un loc în care nimic nu era în stare să-i rețină.

În zadar preoți plini de râvnă voiau să-i oprească și să-i readucă în templu! În zadar le înfățișau fericirea care îi așteaptă dacă le ascultă îndemnurile și rugămințile. Surzi la toate mustăririle, insensibili la toate fâgăduințele, unii fugeau încă și mai repede, alții le luau vorba din gură și se smulgeau din brațele preoților. Patru noi îngeri, care din înălțimea Olimpului văzuseră ce se petrecuse, au alergat la fața locului și, reproșând acestor păstori ignoranți răceala și aversiunea oițelor lor, le spuseră:

- De ce i-ați dezgustat prin dăscălelile voastre plictisitoare și prin veșnicele voastre cântări? De ce i-ați copleșit până la sațietate? Nu știți că acest fapt conduce întotdeauna la respingere, la fel cum constrângerea duce la disperare, sminteală și nebunie? Nu există decât un singur fel de a-L preamări pe Dumnezeu: să îndeplinești poruncile iubirii Sale, să fii de folos semenilor tăi. Iată religia lui Dumnezeu, iată toată venerația și liturghia Lui!

I-au chemat apoi pe paznicii de la porțile templului, le-au poruncit ca intrarea și ieșirea să fie de acum încolo libere pentru toată lumea și au dispărut.

Îngerul care avea porunca de a-i aduna pe așa-ziii înțelepți din cele patru colțuri ale lumii, aducându-i înapoi la locul de la început, le spuse:

- Mai rămâneți aici puțin. Voi suna din trâmbiță a doua oară și veți vedea nouă personaje mai profunde, mai luminate și mai învățate decât voi.

Îngerul a sunat din trâmbiță, văzduhul s-a înfiorat, iar cei nouă înțelepți au înaintat cu frunțile încununate de lauri, fără să vadă nici emoție, nici surpriză în fața unui număr atât de mare de spectatori cu atenția și cu privirile ațintite asupra lor.

- O, voi, le-a spus îngerul adresându-li-se, voi care sunteți înzestrați cu harul unic de a vă putea înălța după plac până la cerul ideilor voastre, voi care puteți să vă coborâți când voiți și să vă întoarceți pe pământ, învățați-i la rândul vostru pe acești muritori care vă ascultă, relațați-le ceea ce știți.

- Am privit întotdeauna spre Cer, spuse cel dintâi, ca spre centrul tuturor fericirilor, am crezut întotdeauna că aici plăcerile sunt mai vii decât cele pe care le poți afla în prima zi a nunții în brațele unei iubite adorate care îți devine soție. Copleșit de această idee, am apucat-o pe acest drum. Am trecut cu ușurință de prima și de a doua barieră care despart Cerul de globul nostru pământesc. Paznicul de la a treia barieră m-a oprit și mi-a spus cu blândețe:

- Cine ești tu, prietene?

- Vreau să pătrund până la ceruri, i-am răspuns. Dacă socoți că dorința mea nu are nimic vinovat în ea, fii bun și nu te împotrivi. Paznicul m-a lăsat să trec. La foarte mică distanță de acel loc am văzut legiuni de îngeri, ale căror veșminte erau toate la fel și mai ales strălucitor de albe.

- Iată, au strigat ei înconjurându-mă, iată un străin printre noi!

Am înțeles că-și șopteau unul altuia mirarea de a mă vedea apărând într-un veșmânt diferit de al lor. Plin de teamă de a nu fi pedepsit pentru că profanam acel loc sfânt și cerând iertare pentru îndrăzneală, i-am implorat să mă înveșmânteze la fel ca ei. Stăruințele mele nu au făcut altceva decât să le sporească disprețul și l-am auzit pe unul dintre ei strigând cu un glas poruncitor:

- Să fie despuiat și aruncat gol pe pământ!

Iar porunca a fost îndată îndeplinită.

Approape toți așa-zișii înțelepți povestiră același lucru, că s-au încumetat cu aceeași semeție, că au stârnit aceeași mirare din partea îngerilor, că au avut parte de aceeași primire, că au întâlnit același dispreț și au avut aceeași soartă.

- Vedeți așadar, le-a spus îngerul, că fericirea nu se ascunde în anumite locuri, ci se află în starea în care ne găsim fiecare. Iar starea cea mai desăvârșită este cea pe care ne-o dau înțelepciunea și iubirea. În acest fel, regăsim în noi înșine adevăratul cer; tot așa și voi, alcătuiți și plăsmuiți după chipul nostru, al îngerilor, trebuie să începeți să vă căutați fericirea și să nu confundați principiul iubirii cerești cu aceste porniri infernale care i se împotrivesc, o distrug și o fac să dispară.

Așa vorbea îngerul, când din înaltul cerului s-a auzit un glas care i-a spus:

- Alege dintre acești străini zece înțelepți și lasă-i să urce până la noi, căci cel Veșnic a îngăduit ca ei să se împărtășească timp de trei zile din lumina care ne învăluie.

În aceeași clipă, alegerea s-a făcut, iar îngerul i-a condus pe cei aleși pe un munte de o mie de ori mai înalt decât oricare alt munte de pe suprafața pământului nostru. De la acea înălțime, cei aleși au început să descopere cerul îngerilor. Primele două porți s-au deschis, iar la cea de-a treia îndrumătorul lor i-a părăsit pentru a o vesti pe Căpetenie că au sosit.

- Întoarce-te spre ei, i-a spus Principele îngerilor, fă-i să înainteze până la prima curte a palatului meu. Slujitorii mei să aibă grijă de nevoile lor și să primească tot ce doresc.

Îngerul s-a întors la ei. Încântați de buna primire ce li se făcea, înțelepții au fost încă și mai încântați aflând că în chiar acea zi vor fi primiți la ospățul stăpânului și vor avea cinstea de a se vedea așezați alături de el.

- Este încă dimineață, le-a spus îngerul. De la Principe și până la ultimul dintre noi, toți avem timpul ocupat cu altceva; de aceea, în așteptarea clipei fericirii supreme care v-a fost făgăduită, veniți și odihniți-vă privirile contemplând splendorile și măreția acestor locuri.

Grupul celor aleși a înaintat și, la intrarea palatului, au văzut un portic de o înălțime amețitoare, încoronat cu un dom de jasp și de porfir, ale cărui anse, sprijinite pe un număr infinit de coloane din lapislazuli, păreau să înfățișeze privirilor lor uimite o capodoperă sau un templu al bunului-gust. Un fronton dublu de aramă încrustată cu aur părea să iasă dintre volutele anselor, iar curburile lor, îmbinate după proporțiile soclurilor, se reuniau pentru a forma o boltă impunătoare ce alcătuia domul edificiului. Interiorul palatului era încă și mai presus de atâta măreție: doar locuitorii Cerurilor pot să-și imagineze, să creadă și să descrie asemenea frumusețe.

- Nu vă mirați, le-a spus îngerul, de tot ce vedeți, admirați mai degrabă puterea marelui Creator al Universului. Totul aici este lucrarea mâinilor Lui. Ceea ce face ca bucuria noastră să fie atât de dulce și atât de mare este convingerea că El este ziditorul care a găsit de cuviință să le creeze pentru noi. Dar pentru că soarele nu a ajuns încă la jumătatea parcursului său, veniți să admirați împrejurimile palatului și frumusețile grădinilor care îl înconjoară.

Înțelepții l-au urmat pe înger. După Câțiva pași, acesta a strigat:

- Cum, extazul vostru s-a terminat? Când priviți aceste magnifice clădiri, gura voastră rămâne mută și nu mai sunteți plini de admirație?

- Ce fel de grădini sunt acestea de care vorbești, îi răspunseră înțelepții, de vreme ce noi nu observăm decât un singur arbore? Este adevărat că ni se pare minunat, că frunzele îi sunt de argint, că fructele îi sunt de aur, că ramurile lui strălucesc asemenea unor pietre prețioase, însă asta este tot ce vedem! Ba mai vedem și un grup de copii care se veselesc și se zbenguiesc la umbra lui.

- Acest arbore, le răspunse îngerul, este o mare taină pentru voi! Este Arborele Vieții! Dar nu vă opriți, înaintați și ochii vi se vor deschide.

În acel moment, arbori de toate felurile au răsărit sub pașii lor, încărcăți de fructele cele mai delicate și mai alese; vița de vie, strecurându-se printre ramurile lor, forma în toate părțile leagăne încântătoare. Trecând printre arbori, te rătăceai, regăseai din nou drumul și totul te îndemna spre odihnă. O lumină clară și azurie învăluia acest spațiu fermecător. Nimeni nu văzuse vreodată pe pământ o priveliște atât de răpitoare, atât de minunată și de emoționantă.

- Aici se află Cerul, strigară toți într-un glas, iar cuvintele de pe buzele noastre nu pot nici pe departe spune ce simțim în inimile noastre!

Îngerul s-a bucurat ascultându-i vorbind astfel și le-a spus:

- O, străinilor! În clipa aceasta bucuria voastră este produsă de starea în care se găsește sufletul vostru. Dacă această stare a sufletului v-ar părăsi, aceste pajiști, aceste crânguri și livezi atât de încântătoare nu ar mai fi în ochii voștri decât niște lucruri neînsemnate și fără preț.

Le-a explicat apoi toate alegoriile, toate simbolurile diferitelor obiecte pe care le întâmpinau în cale, până când a venit să-i înștiințeze că trebuie să se pregătească pentru sfântul banchet care îi aștepta. Fiecăruia i s-a înmănat câte o mantie nouă, deoarece nimeni nu putea participa la banchet fără să se supună acestui obicei. Au fost conduși apoi într-o aripă a palatului unde îngerul i-a prezentat diferiților slujitori ai Principelui, care trebuia să apară cât de curând el însuși.

Câteva clipe mai târziu, s-a deschis o poartă în latura dinspre Apus și în mijlocul unei numeroase procesiuni de gărzi și curteni au văzut apărând Căpetenia acestei superbe adunări care, după ce i-a privit cu atenție un moment, a întins mâna și le-a făcut semn să ia loc. Într-o clipită, în fața lor a apărut o masă a cărei eleganță corespundea perfect splendorii și măreției Stăpânului. În mijlocul mesei se înălța o piramidă încărcată cu fel de fel de fructe, în centrul căreia,

ca dintr-o fântână meșteșugit alcătuită, țâșnea nectarul ca o apă curată în cupa fiecărui comesean. Toate ungherele erau încărcate cu bucatele cele mai gustoase, cu sosurile cele mai delicate. Toate simțurile păreau înlănțuite atât de pofta stârnită, cât și de admirația comesenilor. Belșugul de esențe, mirodenii și parfumuri se adăuga și el la belșugul ce domnea pe mesele aceluși ospăț.

Veșmântul principelui și al principalilor săi slujitori era alcătuit dintr-o mantie lungă de culoarea purperei, presărată cu stele brodate din argintul cel mai curat; sub mantie se vedea o tunică de culoarea hiacintului, plină de strălucire, care părea să se întredeschidă de la sine în dreptul pieptului, lăsând să se vadă o pajură țesută cu aur, acoperind cu aripile sale pajuri mai mici ce păreau că-și mângâie mama. Doar culoarea mantiei desemna distincția rangurilor și gradul de favoare de care se bucurau curtenii. La sfârșitul banchetului, și-au dat mâinile cu toții, iar Căpetenia a început un imn de slavă și de mulțumire către cel Veșnic, pe care toată lumea îl repeța după el.

La sfârșitul cântării, Principele îngerilor li s-a adresat, i-a invitat să ia loc în jilțurile ce le fuseseră pregătite și le-a vorbit astfel:

- O, străinilor! Ați fost aleși din marele număr al copiilor pământului pentru a duce cu voi o palidă idee a fericirilor din acest loc. Învățați-i pe muritori că simțurilor le este îngăduită umbra fericirii și că doar simțirea sufletului nostru îi conferă realitate; că sufletul se ridică deasupra naturii cu atât mai mult cu cât reușește să se desprindă de organele de simț care îl amăgesc și îl înlănțuie; cu cât le lasă mai în urmă, cu atât se apropie de marele principiu esențial, regăsind în sine întreitul har: al înțelepciunii, al iubirii și al tainei de a se folosi de ele. Ce sunt plăcerile voastre în lumea de jos? Aparente înșelătoare a căror atracție o regretați mai devreme sau mai târziu. Iluzii care vă amăgesc, voluptăți care vă corup. Vă beți amărăciunea din cupele închipuirilor voastre! Jumătate din zilele voastre le petreceți în beție, cealaltă jumătate în stare de căință, pentru că simțurile vă sunt mereu aproape de inimă și pentru că, uitat mereu în timpul acestor funeste plăceri, sufletul nu le poate domoli furia.

Terminând de vorbit, Principele îngerilor s-a ridicat. Fiecare a dăruit sărutarea păcii, străinii au fost conduși în încăperile care le erau destinate, unde câțiva curteni le-au descris cetățile, orașele care se aflau în stăpânirea căpeteniilor lor și toate plăcerile de care locuitorii acestora se bucurau.

Se apropia seara, când un înger a fost trimis să-i invite pe străini la nunta care urma să se officieze a doua zi. Peste noapte, străinii s-au lăsat pe seama somnului și a odihnei. Deși nerăbdarea ar fi trebuit să le tulbure și să le scurteze somnul, nu s-au trezit decât dimineața, în cântările armonioase intonate de o mie de fecioare și de tot atâția tineri, care laudau într-un glas fericirea iubirii în cuplu. Călăuza a apărut să le spună străinilor că a venit vremea să meargă la ceremonie. După ce s-au îmbrăcat cu mantiile pe care le primiseră cu o seară în urmă, filosofii l-au urmat pe înger la locul sărbătorii, unde poruncile privitoare la prezența lor fuseseră date dinainte. Au fost conduși într-o încăpere aflată înaintea celei în care fusese pregătit așternutul conjugal. Deasupra unui altar au observat un sfeșnic de aur cu șapte brațe, de o strălucire și un rafinament desăvârșite, de care atârnavă lămpi de email în mii de culori, răspândind o lumină blândă, asemenea razelor molatice cu care aurora învăluie natura când începe să clipească la orizont.

De o parte și de alta a altarului, așezate pe două măsuțe, se vedeau pâinile sfințite și pocalele de cristal care urmau să slujească tainei unirii celor doi logodnici. Plini de uimire, străinii priveau cu luare aminte tot ce vedeau, când înaintea lor s-a deschis o poartă prin care au intrat mirele și mireasa, care s-au așezat de o parte și de alta a altarului, însoțiți de tineri și de tinere de o frumusețe uluitoare. Veșmântul mirelui nu se deosebea de cel al miresei decât printr-un efod acoperit de hieroglifice și de simboluri și împodobit cu rubine. Capetele mirilor, încununat cu

pietrele prețioase cele mai rare, păreau să prevestească pentru toată lumea puterea egală pe care o avea fiecare asupra voinței și inimii sale.

Mai întâi au îngenuncheat amândoi, apoi s-au ridicat și s-au așezat unul lângă altul. Tre-când în degetul miresei un inel de aur în semn de uniune și de credință, mirele și-a desprins colierul și brațările și i le-a înmănat miresei, spunându-i:

- Din această clipă sunt al tău, din această clipă ești a mea!

Îndată după aceea a prins-o în brațe, a strâns-o la piept și a sărutat-o, în timp ce întreaga adunare striga, ridicând privirile spre cer:

- Fie ca binecuvântarea Stăpânului să coboare asupra capetelor lor și să rămână cu ei cât timp inimile lor vor rămâne unite!

În acea clipă începu să se răspândească o dulce mireasmă, pocalele au fost umplute, iar pâinile sfințite au fost împărțite între cei de față. După aceea, încântată și fericită, perechea s-a retras în încăperea patului nupțial, însoțită de același cortegiu care îi deschisese drumul. Dincolo de pragul porții acestei încăperi, mirele și mireasa au rămas singuri, iar poarta a fost închisă.

Străinii l-au întrebat pe înger dacă este cu puțință o căsătorie fără binecuvântarea preotului, iar îngerul le-a răspuns că dorința și consimțământul mirilor sunt în cer singura esență a uniunii în cuplu și că, pentru a asigura veșnicia acestei uniuni, nu este aici nevoie de toate datinile și de toate obiceiurile care pe pământ au fost întărite prin legi pentru a pune stavilă nestatorniciei oamenilor și pentru a ține în frâu capriciile lor.

Remarcând admirația pe care oaspeții săi o aveau pentru fecioarele din adunarea îngerească, îngerul le-a rugat să se apropie de străini. Fecioarele au înaintat câțiva pași dar, cunoscând, cu toată sfiala lor, înflăcărea pe care ar fi putut-o trezi în niște inimi nepregătite, au dispărut dintr-o dată. Tulburați de emoția resimțită în prezența unor asemenea frumuseți și fermecați încă, oaspeții au mărturisit cu deplină sinceritate că n-ar fi nevoie decât de o singură privire din partea unei astfel de făpturi și întreaga lume s-ar pustii pentru a se cufunda în adâncimea Universului.

Se făcuse târziu, îngerul i-a înștiințat pe străini că a venit vremea să se retragă și s-au despărțit pentru acea zi. A doua zi, nu se luminase încă bine, când au auzit strigăte venind din toate părțile: era ziua de Sabat, îndată l-au văzut pe îngerul care îi îndruma, de la care au aflat că acea zi este închinată preamăririi Domnului și că îi va conduce încă o dată în templu. După ce L-au proslăvit pe Domnul și i-au adus mulțumiri, înțelepții au fost readuși, peste trei zile, pe pământ, ducând cu ei amintirea splendorii tărâmurilor cerești și începutul unei cunoașteri a fericirii Paradisului și a bucuriilor veșniciei.

Vreau să afirm din nou cu toată tăria că tot ceea ce am povestit până acum este pe deplin adevărat. Prima parte a relatării mele s-a petrecut în lumea spiritelor, care este un spațiu intermediar între Cer și Infern, iar a doua parte a relatării s-a petrecut în cerul îngerilor. Cine ar putea să contemple lucruri atât de mărețe fără să fi primit harul lui Dumnezeu? Și cine le-ar putea crede fără harul Său? Căci nebunia oamenilor, poate chiar slăbiciunea firii lor, este atât de mare, încât ușurința cu care se încred într-o minciună care îi încântă îi împiedică să se ridice la înălțimea unui adevăr care le-ar cere sacrificii.

Capitolul al II-lea

Căsătoriile care se leagă în cer

Cei care cred că, după moarte, omul nu mai este altceva decât un simplu suflet vor înțelege cu greu fermecătoarele uniuni în cuplu pe care tocmai le-am descris, deoarece, după părerea lor, suflarea vitală a omului nu se poate preschimba într-un spirit și nu se poate prinde în legăturile iubirii și ale plăcerii. Adevărul este însă că omul rămâne om chiar și după părăsirea corpului fizic, că își păstrează sexualitatea, că iubirea supraviețuiește după moartea trupului și că în Cer legăturile iubirii se reînnoadă, dacă pe pământ omul nu a încercat să le desfacă sau să le rupă.

După câte știu, după câte am aflat și am văzut, sunt în măsură să afirm cu toată convingerea că, după ce a părăsit planul fizic, omul își continuă existența într-un corp subtil, asemănător ca formă cu cel pe care l-a pierdut, cu singura deosebire că această nouă formă este în întregime mai plăcută și mai desăvârșită. Merg încă și mai departe și afirm că, după moarte, omul este alcătuit dintr-o materie subtilă, aproape în întregime spirituală, dar el păstrează totuși o formă omească, asemenea celei a îngerilor pe care Domnul a binevoit cândva să-i trimită la Ghedeon, la Daniel, la Patriarhi și la Profeți sau celei a îngerilor pe care Cerul a avut mărinimia să mi-i trimită spre a mă iniția în tainele sale. Cât privește însă sentimentele pline de blândețe și încântare despre care am vorbit mai sus, pe care omul le păstrează și după moarte, aici comparația nu se mai potrivește; căci iubirea, acest bun suprem apropiat de puritatea Principiului său, nu mai este în cer aceeași cu reflexia sa deformată, ofilită și pervertită care se manifestă de obicei într-o ființă întrupată, unde furtuna devastatoare a pasiunilor au denaturat-o.

Pentru a dovedi ceea ce afirm, voi relata din nou ceea ce am văzut în lumea spiritelor. Mă gândeam odată la desfătările iubirii în cuplu, când una dintre inteligențele celui de-al treilea Cer a venit la mine și mi-a spus:

- Îți ghicesc gândul care te frământă și, ca să-ți lămurești mai bine aceste aspecte, vino cu mine și voi face ca înaintea ta să se coboare unul dintre cuplurile pline de noroc și fericire, care își poartă printre noi extazul și bucuria datorate legăturilor iubirii cerești.

În aceeași clipă, am văzut cum înaintază spre mine un car strălucind în lumină, tras de doi tineri bidivii albi ca neaua, care despicau văzduhurile cu iuțeala vântului. Cei care îi mânușeau țineau fiecare într-o mână câte o turturică, iar în cealaltă frâiele slobode ale superbilor bidivii. Zărindu-mă, unul dintre cei care conduceau carul de lumină mi-a strigat:

- Ai dori să ne apropiem mai mult de tine. Gândește-te însă că noi coborâm dintr-un cer a cărui atmosferă este alcătuită în întregime din foc și că o singură scânteie din focul care ne înconjoară ar fi de ajuns ca să te cuprindă și să te mistuie în întregime.

- Voi rămâne departe de voi, am răspuns, dar aveți bunăvoință și mai apropiați-vă puțin, pentru ca privirile mele să vă poată contempla mai îndeaproape.

Îngerii au înaintat puțin și mi-au spus:

- Te afli în fața unui cuplu din vârsta de aur, care de atunci și până astăzi și-a păstrat neatinsă floarea primei tinereți și flacăra nestinsă a iubirii lor de la început.

Într-adevăr, unul dintre ei mi se părea că se află în starea vârstei fericite când adolescența se arată ca o împlinire a desăvârșirii naturii. Însoțitoarea lui mi s-a părut și ea, prin splendoare și strălucire, o rază desprinsă din făclia cerească. Privirile celor doi exprimau fericire și puritate, iubirea curată fiind cea care îi hrănea.

- Să știi, mi-a spus un înger care îi însoțea, să știi că în toate lumile nu există decât un singur Bine, iar acest Bine Suprem se află în uniunea a două inimi puternic înlănțuite, care își unesc toate senzațiile, toate mișcărilor și toate simțămintele și care sunt cuprinse deopotrivă de aceeași flăcăre, îngăduind sufletului să strângă voluptatea și plăcerile în legăturile înțelepciunii. Să mai știi, fiul meu, că doar în Noul Ierusalim simțurile își vor pierde în întregime puterea de a subjugă sufletul.

După ce a rostit aceste cuvinte, îngerul a dispărut, lăsând să se desfășoare din mâinile sale un sul de hârtie pe care am putut să citesc din nou ceea ce tocmai ascultasem.

Altădată, purtat către același Cer, am văzut cum se apropie de mine trei tineri pe care moartea îi secerase de pe pământ în primăvara vieții. Totul în jurul lor îi uimea și li se părea minunat, dar ceea ce le trezea cel mai mult uimirea era faptul de a se regăsi întocmai cum fuseseră pe pământ. Se atingeau ca să fie siguri că ceea ce văd este adevărat, deoarece erau încă stăpâniți de eroarea împărtășită de toți oamenii că sufletul nu își capătă un nou corp decât după Judecata de Apoi, pe care oamenii și-au închipuit-o întotdeauna ca pe o clipă a reînvierii. Fuseseră întâmpinați de îngeri de la care aflaseră cum și-au sfârșit viața și cum va fi cea pe care urmau să o înceapă.

- Cât de mare a fost greșeala în care ne-am aflat! mi-au spus tinerii. Credeam că vom fi condamnați să rătăcim veacuri peste veacuri în spațiul fără sfârșit al acestor sfere necunoscute, dar iată că regăsim aici de o sută de ori mai mult decât am lăsat pe pământ. Organele noastre de acțiune și cele de simț au rămas aceleași, doar că sunt mai proaspete, mai puternice și mai viguroase. De când suntem aici am redobândit floarea tinereții și deplinătatea sănătății. Ca să nu mai lungim vorba cu amănunte despre ceea ce ne încântă, îngăduie inimilor noastre să-ți arate care sunt simțămintele cele mai vii pe care le-am trăit aici, zugrăvind-ți imaginea frumuseților care le-au cucerit.

Îngerul și-a dat seama că tinerii văzuseră deja femeile din acel loc încântător.

- O, frumoșilor tineri, le-a spus, iubirea de care mi se pare că ați fost cuprinși este cu totul altceva decât aceea pe care ar trebui să o cunoașteți! În aceste locuri iubirea nu este decât o trăire blândă și delicată, o flacăra pură și subtilă pe care doar sufletului îi este dat să o împărtășească. Și, întrucât pe pământ sufletul a fost aproape uitat în zbuciumul plăcerilor, aici doar lui îi este dat să se bucure.

- Cum adică? strigară îndurerați noii veniți. Ce fel de paradis este Cerul vostru, dacă atâtea desfătări sunt sortite uitării? Dacă, mărginită la mohorâta manifestare a unei admirații neghioabe, iubirea nu se aprinde aici decât pentru a hrăni indolența și lăncezeala voastră sau pentru a se stinge în gheața lipsei voastre de simțire, atunci, vai! trimiteți-ne înapoi pe pământ! Preferăm delirul nostru omenesc și părăsim fără ezitare dulcegăria desfătărilor voastre veșnice, care nu fac nici cât o singură clipă din beția simțurilor noastre.

Străduindu-se încă mult timp să-i convingă, îngerul a hotărât în cele din urmă să poruncească să se apropie câteva dintre fecioarele care păreau să fugă la vederea lor. Atunci o nouă minune a dat pe față desfrâul tinerilor, înlocuind forma îngerească a chipului lor cu înfățișarea groaznică a unor dobitoace, simboluri încărcate de dispreț ale sălbăticiiei și neînfrânării lor. Le-a lăsat în schimb neatins simțul vederii, pentru a-și da singuri seama de groaza pe care o stârneau, iar glasul le-a fost păstrat pentru ca să se poată plânge.

Îngerul s-a milostivit de tânguiriile lor și s-a înduioșat de scâncetele lor pline de durere și le-a spus:

- Fiți din nou asemenea nouă și arătați-vă în sfârșit demni de farmecul și de blândețea iubirii cerești. Lăsați-vă sufletul cuprins de lumină, lăsați-l să se aprindă, să se învăluie și să se mistuiască el însuși în focul pe care îl va aprinde. Obiectul înflăcăării voastre va aduna și va absorbi toate sentimentele, toate trăirile și toate gândurile voastre. Cufundate și contopite în aceeași nestăvilită revărsare de iubire și de desfătare, fie ca inimile voastre să simtă că sunt una singură. Apropiate prin fericire și strâns unite prin iubire, sufletele voastre vor înota într-un șuvoi de extaz care vă va absorbi toate dorințele. Abia atunci, așternutul nupțial se va desface și pentru

voi, iar roadele fuziunii voastre nu vă vor aduce nici lacrimi, nici neliniști, nici căințe, nici păreri de rău.

Fără îndoială că această revenire a tinerilor la curățenia de la început a făcut ca minunea să se risipească, iar ei și-au recăpătat chipul îngeresc. S-au prăbușit la picioarele îngerului, l-au asigurat cu toții că în ei înțelepciunea a biruit asupra simțurilor și că inimile lor s-au preschimbato pentru totdeauna.

Capitolul al III-lea

Starea soților după părăsirea planului fizic

Dacă, pe pământ, inima a fost dăruită cuiva, moartea nu va rupe legăturile de iubire și în Cer ea va rămâne unită cu obiectul iubirii sale. De aici rezultă că acela dintre soți pe care moartea îl răpește primul suspină în Cer și se roagă să fie reunit cu cel rămas pe pământ. Afirm din nou ca pe un adevăr evident că îi voi face să înțeleagă ce îi așteaptă pe oamenii care vor să se inițieze în marile mistere; căci doar pentru ei scriu și pentru ei am primit din Cer porunca să scriu, pentru ca, în timp, haosul să se destrame, întunericul și ignoranța să se risipească, iar lumina înțelegerii să se reverse și să spulbere tenebrele din lume.

Știu așadar, pentru că mi s-a spus, că fiecare ființă păstrează după moarte atracția pentru celălalt sex și, în consecință, aceeași dorință de a se reuni cu el; trebuie să adaug că această unire nu se realizează decât prin legăturile iubirii în cuplu, că cei care s-au iubit cu duioșie pe pământ se vor regăsi unul pe altul în Cer, unde vor reînnoi fuziunea inimilor lor. Mai mult chiar, pentru un anumit timp, ei vor păstra și plăcerile pământești ale primei lor însoțiri până când, purificați prin obișnuința cu noul lăcaș al Cerului, vor câștiga fericirea supremă a legăturilor care le sunt destinate.

Este bine să știți că în cer ființele trăiesc și se iubesc fără să fie constrânse: ele au deplina libertate de a-și schimba perechea, iar roadele iubirii lor nu sunt și nu pot fi decât roadele înțelepciunii; aceasta constituie prima deosebire între Cerul preafericitilor și hăurile în care sunt înfundați cei răi. Iubirea este un dat al sufletului și, în consecință, iubirea însoțește sufletul; în orice ținut s-ar afla, sufletul vedește întotdeauna nevoia de a iubi, deoarece iubirea este o parte constituentă a principiului suprem al esenței sale.

Atât în timpul vieții, cât și după moarte, omul are două fațete: omul exterior și omul interior. De aici rezultă ușurința cu care omul se recunoaște pe sine și plăcerea cu care se regăsește ca atare, întrucât omul exterior este întotdeauna subordonat omului interior, el nu mai are nevoie decât de trăirile, impresiile și simțămintele sufletului său pentru a se putea concentra și a ajunge să se identifice cu obiectul iubirii, cu care până la urmă alcătuiește o singură voință și o singură dorință. De aceea, omul care pe pământ s-a căsătorit a doua oară, și în Cer va împărtăși iubirea cu toate soțiile pe care le-a îndrăgit pe pământ, până în clipa în care latura lăuntrică a ființei sale, sublimând, purificând și selectând afinitățile, îl va determina să se dăruiască celei care îl împlinește cel mai mult. Căci în ținuturile îngerești inima nu mai poate fi împărțită decât dacă este lipsită de necesitatea de a iubi, cum este cazul în acest Cer nou cu sufletele celibatarilor, al celor care pe pământ nu au cunoscut niciodată sentimentele și dorințele iubirii.

Într-o zi l-am întrebat pe îngerul care mă iniția în aceste taine:

- Oare nu aș mai putea vedea încă o dată templul înțelepciunii, pe care mi l-ai arătat cândva?

- Nici un om, mi-a răspuns îngerul, nu poate să-ți arate calea către acest templu. Dar, dacă vrei să ajungi să-l cunoști, urmează întotdeauna strălucirea luminii, potrivește-ți pasul după treptele splendorii sale și vei ajunge în cele din urmă acolo unde vrei să ajungi.

Am pornit și, după ce am parcurs singur o mare parte a drumului de pe latura de Miazăzi, am întâlnit doi îngeri care mergeau pe același drum. Împreună, am ajuns în cele din urmă într-un loc înconjurat de colonade și de porticuri încadrate de lauri, în centrul acestui spațiu se afla templul pe care îl căutam. Paznicul frumoaselor locuri prin care treceam, văzându-mă însoțit de doi îngeri, m-a lăsat să trec.

Am traversat o alee largă, unde am descoperit mici unghere singurate, încântătoare în sobrietatea lor, slujind drept locuri de retragere pentru niște înțelepți care își aveau acolo sălașurile. Am fost cuprinși de dorința de a ne opri pentru a înțelege mai bine înțelepciunea localnicilor și pentru a ne convinge de fericirea lor. Am bătut la una dintre porți. Primirea care ni s-a făcut a fost nemaipomenită: am fost rugați insistent să intrăm, arătându-ni-se astfel plăcerea pe care le-o făcea venirea noastră unor gazde atât de curtenitoare încât nu se poate închipui o politețe mai desăvârșită. Locuința părea a fi împărțită în două încăperi. M-am arătat interesat de destinația celei de-a doua încăperi.

- Credeți cumva, mi-a răspuns îndatoritor gazda, că am putea trăi singuri? Nu știi că nu se poate imagina o existență fără prezența unei alte persoane cu care să o împărtășești? Chiar în acel moment, au apărut mai mulți înțelepți și, unul după altul, mi-au vorbit despre desfătărilor iubirii și despre cauza primă a frumuseții. Unul mi-a spus că Cerul le-a înzestrat pe femei cu multă forță de atracție pentru a trezi și a menține în noi principiul iubirii pe care l-a îmbinat cu Binele suprem. Un al doilea înțelept a adăugat că farmecul femeilor reprezintă o imagine a înțelepciunii și că iubirea trebuie să fie în inimile noastre un foc veșnic viu și gata mereu să se înflăcăreze pentru această imagine.

Al treilea înțelept a ținut să ne asigure că iubirea în cuplu este culmea fericirii și că, dacă frumusețea este pentru simțuri un fel de momeală a plăcerii, sufletul, care tinde să devină una cu frumusețea, strălucește la rândul lui prin aceeași forță de atracție și prin aceleași farmece.

Alt filosof susținea că temeiul reunirii sufletelor prin actul iubirii exista deja în gândul cel dintâi al Creatorului, că toate ființele au un sex, că toate au tendința să se regăsească și să se reunească, că cine încearcă să înșele natura depărtându-se de femei, disprețuindu-le farmecele și puterea de atracție este un monstru care nu aduce în societate decât confuzie și dezordine.

Mereu de acord cu ce se spunea, alții au adăugat că prin efectul drăgălășeniilor sexului frumos bărbatul își sublimează agresivitatea; că bărbatul este crud, neînduplecat și sălbatic prin natura lui dar că, scăldată în fluidul sensibil și temperat al iubirii, alcătuirea aridă, necioplită și înfierbântată a bărbatului se desăvârșește și ea unindu-se cu frumusețea; comunicând și înlănțuindu-se treptat cu altă persoană și identificându-se treptat cu aceasta, omul prins în legăturile iubirii în cuplu devine împlinirea tuturor desăvârșirilor și capodopera tuturor ființelor.

În acea clipă, preascumpa soție a înțeleptului, care ne invitase în casa lui a înaintat spre noi și, începând să vorbească soțului ei, nu am putut distinge decât un singur glas, până într-atât alcătuirea ființelor lor era una și aceeași.

Am fost după aceea condus la templul înțelepciunii, pe care am avut destul timp să-l străbat. În cele din urmă, la mine a venit un înger care s-a oferit să mă conducă înapoi pe pământ.

Capitolul al IV-lea

Adevărata iubire în cuplu

Le este dat oamenilor să cunoască atât de puțin iubirea în cuplu în toată desăvârșirea ei, încât puțini sunt pe pământ cei care ar putea să o definească, deoarece puțini sunt aceia care să-i caute principiul în iubirea pentru Bine și pentru Adevăr. Această corespondență, această armonie, această înlănțuire a inimilor își are prima verigă în Cer, iar principiul în propria spiritualitate. Din veriga cerească izvorăște șuvoiul voluptăților care ne aduce în suflet toate lucrurile bune și toate plăcerile. Numai că acest adevăr este valabil pentru cei care se supun legii iubirii din proprie voință - decăderea oamenilor și corupția veacurilor au distrus această idee aproape în întregime.

De aceea, plictiseala sexuală a devenit pentru noi mormântul adevăratei împliniri erotice, iar după dorință urmează indiferența, care atrage după sine lipsa de sensibilitate, aceasta conducându-ne până la urmă la dezgust. Din această cauză, îndrăgostitul nu mai regăsește în culcușul conjugal farmecele care l-au atras la început și uită plăcerile din ajun, îngrozindu-se dinainte, de dezgustul care va urma a doua zi.

La naștere, omul nu este decât o materie înzestrată cu anumite înclinații corespunzătoare fiecărui membru; acestea se extind și se dezvoltă în timp și, lăsând capacității de înțelegere libertatea de a-și exercita facultățile, îl transformă pe nesimțite pe omul exterior, lipsit inițial de idei, într-o ființă gânditoare.

Ca și întreaga Creație, iubirea își are treptele, ascensiunea și desăvârșirea ei, care este sublimarea completă a poftei trupești și afirmarea valorii și a puterii ei într-o inimă care știe să-i păstreze și să-i mențină neatins focul în toată puritatea sa.

Ca tot ceea ce ființează în natură, iubirea își are Binele drept principiu și Adevărul drept țință; această tendință universală și comună tuturor ființelor este marea taină a Divinității care, deosebind între ele toate creaturile, în toate lumile, a făcut ca Binele lor suprem să fie legat de necesitatea tuturor de a se căuta și de a se reuni unele cu altele. Aceasta a fost armonia consfințită în univers de către Creatorul care, sădind în noi toți tendința comună spre reunire, a voit ca iubirea să înceapă cu inima, să se purifice prin spirit și, curățită de toată zgura, să aducă în sufletul nostru focul ceresc în care se află principiul esenței sale.

Fiindcă i-a fost pe plac lui Dumnezeu să mă facă să înțeleg deosebirile de păreri între oameni în privința sentimentului de iubire în diferitele vârste ale lumii, gura mea se deschide din nou după Voința Lui și voi înfățișa din nou ceea ce am văzut.

Într-o zi, când mi-am înălțat cu putere inima spre Divinitate, implorând-o să mă lumineze și să mă facă să înțeleg desăvârșirile iubirii, din Cer a fost trimis un înger care mi-a spus:

- Fiindcă ai știut să ceri, ruga ți se va îndeplini. Urmează-mă și vei cunoaște binele și răul semenilor tăi, parcurgând alături de mine secolele, începând cu vârsta de aur și până la vârsta de fier. Vei vedea în cele din urmă cât de mult s-a degradat în inimile oamenilor principiul înțelepciunii și al fericirii.

Am rătăcit îndelung alături de înger pe drumuri întortocheate și anevoioase, am străbătut pustiuri imense întretăiate la orice pas de cărări ce duceau spre prăpăstii despre care îngerul m-a asigurat că rămân mereu primejdioase pentru oamenii fără minte, care cred că pot umbla fără călăuză prin acele labirinturi croite de către Providență ca să ocrotească ținutul fericit al inocenței de relele molipsitoare răspândite în alte regiuni ale lumii. Într-adevăr, acest ținut nu este locuit decât de către primii copii ai celui dintâi om, care au trăit în simplitate și au păstrat în sufletele lor cele mai proaspete impresii ale naturii.

Am ajuns până la urmă la o pădure de cedri care își purtau vârfurile pe deasupra norilor și își întindeau umbra peste un cătun alcătuit din colibe de frunze, în jurul cărora se vedeau turme

odihnindu-se, juninci care pășteau liniștite și miei care zburdau sub privirile mamelor lor. Toți oamenii care păreau că păzesc turmele îmi apăreau ca niște copii sporovăind între ei, fără să aibă nimic mohorât și serios în înfățișarea și în jocurile lor.

- Cum se poate, l-am întrebat cu uimire pe înger, credeam că nu voi găsi aici decât niște bătrâni și iată că nu observ decât niște copii!

- De departe, aparențele te înșeală, mi-a răspuns îngerul. Apropie-te însă și, sub nevinovăția exterioară, vei constata că există puritatea moravurilor și toate principiile unei conștiințe simple și corecte în toate faptele lor.

După ce ne-am mai apropiat, am remarcat într-adevăr că trăsăturile acelor oameni păreau mai hotărâte, vârsta întipărise pe frunțile lor semnele experienței și ale demnității, care impun respectul fără să fi trasat și ridurile bătrâneții. S-au apropiat de noi și, deschizând vorba, ne-au întrebat cum și prin ce minune am reușit să pătrundem până la ei; căci după aspectul nostru exterior își dăduseră seama fără prea multă greutate că eram străini. După ce i-am lămurit cine suntem, unul dintre ei ne-a poftit în coliba în care locuia. I-am spus că aș vrea să cunosc îndeaproape binele uniunii în cuplu, iar el a fost de acord să discutăm pe această temă.

Prima grijă a gazdei mele a fost să mi-o prezinte pe soția sa, izvorul și receptaculul tuturor trăirilor iubirii. Chipul lui exprima el singur fericirea pe care o simțea și pe care o producea el însuși iubitei. Ochii mei au suportat cu greu strălucirea privirilor lor: erau ca niște torțe ale căror flăcări ardeau de la distanță. Se înțelegeau fără să-și vorbească și-și vorbeau fără să se poată deosebi glasul unuia de glasul celuilalt, atât de mult păreau ele să nu alcătuiască decât unul singur.

Nu m-am putut opri să-mi mărturisesc uimirea, în timp ce înțeleptul bărbat îmi spunea: bărbatul se naște având sădit în el principiul iubirii, pentru ca până la urmă această iubire să se dizolve în înțelepciune; femeia, dimpotrivă, se naște având în ea principiul înțelepciunii care, dată fiind starea noastră de desăvârșire, se dizolvă în iubire, cu care se și contopește. Prin fuziunea acestor două principii, al iubirii și al înțelepciunii, noi devenim în chip real ceea ce trebuie să fim și îndeplinim astfel planurile Creatorului.

La aceste cuvinte am simțit cum suntem învăluți într-o nouă lumină; cu litere de foc, am văzut scris pe cer: „Aceasta este voința Celui Veșnic”. În aceeași clipă, un alt locuitor al acelor ținuturi fericite, trimis fără îndoială în mod intenționat, mi-a înmănat o cupă lucrată în filigran, plină cu un fel de sămânță de aur, pe care am luat-o cu mine ca mărturie a trecerii mele prin Cerul fericit al primei vârste, în cele din urmă am revenit pe pământ. A doua zi, îngerul a venit din nou la mine și mi-a spus:

- Mai dorești, fiule, să te adâncești în cunoaștere? Urmează-mă și te voi conduce spre locul destinat celei de-a doua vârste a umanității.

L-am urmat: a luat-o pe drumul dintre Răsărit și Miazăzi. După ce am trecut peste mai multe văi și am străbătut câteva deșerturi, am ajuns la poalele unei coline acoperite aproape în întregime cu stânci cioplite în fel și chip, care înfățișau figuri omenești și diferite specii de animale.

- Ceea ce vezi, mi-a spus călăuza mea, trebuie să îți arate că în această epocă, începând să pălească, lumina adevărului s-a învăluit în simboluri și alegorii care au făcut-o mai greu de recunoscut. Deoarece omul care nu este desăvârșit nu dovedește întotdeauna un discernământ corect. În acest fapt își au începutul pe pământ corupția și dezordinea, care au sporit și s-au transmis în succesiunea veacurilor.

Am ajuns în sfârșit la porțile unei cetăți magnifice, ale cărei piețe publice erau încărcate de cele mai frumoase monumente care se pot imagina. Toate clădirile erau palate decorate cu

porticuri și colonade. În timp ce le admiram eleganța și somptuozitatea, am fost invitați cu politețe să intrăm și să ne odihnim.

Îngerul i-a spus gazdei care sunt dorințele mele și, după ce i-am mărturisit intenția de a fi inițiat în părerile și ideile dominante în Cerul lor cu privire la iubirea în cuplu, iată ce mi-a relatat:

- Cea mai mare parte dintre cei care locuiesc aici s-au născut prin ținuturile Asiei și principala lor preocupare este cunoașterea adevărului. Am constatat că în tot ceea ce ființează în lumea voastră pământească există o asemenea armonie, o asemenea concordanță între lucrurile inferioare și cele superioare încât, concepând uniunea între adevăr și înțelegerea rațională drept cel mai desăvârșit lucru, am considerat că și iubirea în cuplu, prezentându-se pe aceeași treaptă de desăvârșire, trebuie în consecință să corespundă uniunii între adevăr și înțelegerea rațională, pentru a se identifica și a nu forma împreună decât una și aceeași desăvârșire. Pe acest temei, noi afirmăm că bărbatul s-a născut să manifeste Binele, după cum femeia s-a născut să manifeste Adevărul.

În clipa aceea am văzut cum o încăpere interioară s-a deschis de la sine și am putut vedea un pat pe care, de jur împrejur, erau săpate mii de hieroglife și deasupra căruia părea să se înalțe un fel de baldachin strălucitor, scăldat de toate culorile curcubeului; îmbinându-se una cu alta și estompându-se pe nesimțite, aceste culori se adunau în trei principale, purpuriu, violet și alb. Purpuriul este simbolul iubirii, albul al înțelepciunii, iar violetul este simbolul unirii între cele două. După ce mi s-au explicat aceste simboluri, am primit un ciorchine de struguri ale cărui frunze și ai cărui cârcei au devenit de argint în mâinile mele și acesta a fost semnul pe care l-am primit drept mărturie a trecerii mele prin Cerul celei de-a doua vârste.

În ziua următoare călăuza a revenit și mi-a spus:

- O, fiule, pregătește-te din nou să mă urmezi în ținuturile de la Apus, căci acolo se află sălașurile copiilor epocii de bronz.

L-am urmat de-a lungul unei păduri de palmieri și de lauri de o întindere uluitoare, care ne-a condus pe un munte înalt unde am văzut niște uriași cu o statură atât de nemăsurată, încât multă vreme ne-am îndoit că ar fi oameni ca cei care se nasc pe pământ. Observându-ne, aceștia au venit spre noi și ne-au întrebat ce putere ne-a adus până la ei.

- Dumnezeuul tuturor lumilor, le-a răspuns îngerul.

La auzul acestor cuvinte, ne-au lăsat să trecem.

Am continuat să urcăm încă și mai sus și am descoperit un oraș mare, ale cărui case fuseseră construite toate din lemn aromat, cu acoperișul din bronz, aceste materiale fiind, mi-a spus îngerul, simboluri ale foloaselor pe care oamenii acelei epoci le mai trăgeau încă de pe urma bogățiilor naturii. Se mai află aici și o altă incintă, construită din lemn mai prețios, în mijlocul căreia este înălțat un altar care păstrează cuvântul lui Dumnezeu, dăruit locuitorilor Asiei mult timp înainte de Revelația făcută de Domnul fiilor lui Israel. Este vorba despre o carte sfântă numită Marile biruințe ale lui Iehova și oracolele Profetului Său, despre care, cu voia celui Veșnic, Moise a avut fără îndoială știință, așa cum se poate vedea în *Cartea Numerelor*, XXI, versetele 14-15 și 28-30.

Îngerul mi-a făcut semn să înaintez și am fost orbit de o lumină atât de vie încât nu am putut să-i îndur strălucirea. Am fost înconjurat imediat de mai mulți locuitori ai acestui ținut, la ale căror întrebări îngerul răspundea în locul meu, rugându-i să mă lămurească despre farmecele iubirii în cuplu, așa cum le înțelegeau ei.

După ce mi-au zugrăvit iubirea așa cum o trăiau ei, locuitorii aceluși ținut mi-au dat toate asigurările că prima poruncă a lui Dumnezeu, prima regulă a slujirii Lui, de care depind toate

celelalte, este pentru fiecare, să-și îndrepte inima către obiectul pe care providența l-a încărcat cu atracție magnetică anume pentru el, să caute acest obiect până când îl va găsi, să se alăture de el, să se unească și să se îmbine cu el. În desăvârșirea acestei uniuni Cel Veșnic a așezat fericirea supremă. În același timp, cel care îmi dădea aceste lămuriri m-a condus într-o grădină unde a cules câteva ramuri dintr-un arbore, din care curgea un suc aromatic. Acest suc s-a preschimbă în mâinile mele în bronzul cel mai pur care, sub privirile mele, se prefăcea spre margini în aur: aceasta a fost mărturia pe care am luat-o cu mine din Cerul celei de-a treia vârste.

Nu s-au scurs nici două zile, și îngerul a venit din nou la mine și mi-a spus:

- Să ne încheiem călătoria!

Călăuzindu-ne pașii către Miazănoapte, în scurt timp ne-am aflat în mijlocul unei păduri adânci ai cărei stejari bătrâni lăsau cu greu să pătrundă lumina soarelui. La dreapta și la stânga mea zăream urși și leopardi care sporeau taina și înfiorarea mea. Vorbind cu îngerul pentru a-mi mai domoli frica, acesta mi-a dat de înțeles că fiarele pe care le vedeam nu erau altceva decât înfățișarea exterioară a paznicilor aceluși loc și ei nu se deosebeau de noi decât prin preferința pentru simțuri în dauna spiritualității ființei lor. Cei care citesc ce scriu eu aici fără să aibă nici un câștig sunt asemenea cu urșii, iar cei care se îndoiesc de adevărul spuselor mele sunt ca leopardii pe care vă asigur că i-am găsit în acele locuri și de a căror ferocitate m-a păzit îngerul ce mă călăuzea.

Dincolo de pădure am dat peste niște câmpuri mărginite cu măracini și tufișuri care nu păreau să aștepte decât coasa unui lucrător. Am rătăcit de colo până colo, având mereu înaintea aceleași priveliști. După ce am trecut de mai multe orașe, am intrat în cele din urmă într-unul care mi s-a părut mai impunător. Nu mai vedeam deloc aceeași ordine, aceeași armonie și același bun-gust ca în alte părți: piețe neregulate, clădiri fără nici o formă, monumente fără rost, palate acoperite cu paie și colibe împodobite ca niște palate! De parcă ar fi fost făcute de un geniu extravagant, cu un spirit ciudat și un gust necioplit. Pășind pe un povârniș întortocheat și chinuitor, am ajuns la un fel de templu, plin de idoli caraghioși; la picioarele lor i-am văzut apoi și pe adoratori, ale căror ceremonii și ritualuri exprimau în fel și chip superstiția, rătăcirea și delirul.

- Poți vedea, mi-a spus îngerul, până la ce treaptă s-a degradat omul în timp, îndepărându-se de Adevăr. Păstrând-o neatinsă, vârsta de aur a transmis puritatea inițială a omului vârstei de argint, în care acesta, pierzându-și deja spiritualitatea, s-a străduit să și-o recâștige cu ajutorul reprezentărilor și al imaginilor simbolice care, fixându-i ideile, ar fi putut să-l facă să-și reamintească de virtuțile originare. Degradându-se în continuare, omul din cea de-a treia vârstă a ajuns să nu mai distingă decât jumătate din Adevăr prin simbolurile care au devenit până la urmă, pentru copiii celei de-a patra vârste, singurul obiect al unei credințe grosolane. Lipsiți de principiile Adevărului și lăsați în seama negliobiei simțurilor, aceștia trăiesc astăzi ca niște dobitoace în întunericul ignoranței, întreținând grozăvia minciunii și iluziile închipuirilor lor. Spunându-mi aceste lucruri, îngerul m-a condus spre casa unuia dintre principalii locuitori ai orașului, care mi-a mărturisit că, dacă fericirea înseamnă să te unești cu ființa iubită, atunci a înmulți ființele iubite înseamnă a-ți spori fericirea; că gloria bărbatului constă în a-și întinde stăpânirea și puterea asupra inimilor care i se supun; că femeia nu a fost născută decât pentru noi, că ea nu există decât pentru a ne satisface plăcerile. Așadar, adăugă acest locuitor al ciudatei cetăți, devii de două ori mai fericit dacă știi să-ți sporești bucuria sexuală!

M-am aprins de indignare, dar nu am apucat să spun nici un cuvânt, că un fulger brusc a întipărit pe fruntea lui semnul fricii care îi macină sufletul, încordându-și încă o dată mândria pentru a încerca să-și acopere rușinea, omul mi-a spus:

- Să nu crezi cumva că este un semn de teamă ceea ce nu este de fapt decât efectul speranței mele și al cinstirii de care mă bucur.

Ne-a fost apoi vestită sosirea unui înțelept al Răsăritului și strălucirea unui fulger i-a precedat apariția. El ne va lămuri, ne va lumina mințile și ne va deschide ochii asupra adevărului și ori de câte ori Cerul trăsnește și fulgeră deasupra capetelor noastre trebuie să ne înălțăm brațele către el și să-l rugăm să ne dăruiască binefacerile sale.

- Să fugim, mi-a spus îngerul, smulgându-mă din acele locuri. Să îți minte că în clipa când decăderea va ajunge să desăvârșească stricăciunea din inima lor, atunci principiul Adevărului va renaște din chiar propria lui corupție. Dar să nu te înfricoșezi de ceea ce ai văzut. Profetul Daniel a spus despre neamul omenesc că va veni o vreme când fierul se va amesteca în zadar cu lutul, așa cum și oamenii s-au destrăbălat risipindu-și sămânța, îți voi arăta acum ce va urma după aceste veacuri desfrânate. Binecuvântând Ființa supremă, te vei pătrunde de duhul Profetilor săi.

L-am urmat așadar pe înger în noi ținuturi, așezate între Miazăzi și Apus, dar mult mai jos decât cele pe care le străbătusem deja. În fața mea s-a deschis praveștea unor locuri dezgustătoare acoperite cu apă clocită, a unor nesfârșite mlaștini împutite și stătute; pe suprafața acestor ape umblau monștri și târătoare ale căror priviri pocite mi-au înfiorat sufletul de groază.

- Fii liniștit, fiule, sunt încă alături de tine, mi-a spus îngerul. Tot ceea ce vezi acum este reprezentarea pasiunilor omenesti. Cândva, aceste pasiuni au fost ascunse în inimile oamenilor, dar acum cei care locuiesc în aceste ținuturi sunt cuprinși în îmbrățișarea lor. Încă puțin, și vei vedea până unde egoismul, rătăcirea și nebunia au schimonosit în om chipul divin.

Am înaintat puțin și i-am văzut pe acei smintiți care își aveau capul așezat mai jos de inimă și răunchii sub picioare; îi puteai lua drept niște oameni neserioși și ticăloși, a căror lenevie nerușinată îi pedepsește uneori pentru complacerea lor copleșindu-i cu dispreț; căci, desfigurându-le întreaga făptură, orgoliul îi îndepărtează de orice idee de asemănare cu chipul lor original.

Am ajuns apoi la un alt oraș din acel ținut, plin și el de toate cusururile: piețele erau strâmte, străzile strâmbe și întortocheate; la intersecțiile întunecoase și înghesuite se îngrămădeau clădirile cele mai vaste, casele erau la întâmplare când înalte, când scunde, iar porțile, strâmbe și turtite, erau așezate la colțurile caselor, împotriva oricărui bun-gust și împotriva oricărui reguli de siguranță a clădirilor.

Din curiozitate, am pătruns într-una din aceste locuințe ciudate și am intrat în vorbă prietenește cu stăpânul ei.

- Ca să fii fericit, i-am spus, nu locuiești, desigur, în singurătate, ai o iubită pentru clipele de răgaz, o soție care să te iubească și care este lucrul cel mai scump al inimii tale.

- Crezi, mi-a răspuns gazda, că fericirea depinde de iubirea unei femei? Crezi că nebunia iubirii se revarsă în zilele noastre spre un singur obiect? Că, înrobiți în cătușele pe care doar obișnuința le face respectabile și în care așa-zisa bună-cuviință are grijă să ne strângă cât mai tare, am pierdut cumva dreptul de a ne aprinde focul dorințelor de la alte făclii decât cele pe care așternutul conjugal le păstrează aprinse? Fii serios, potrivit legii, nu putem avea fiecare acasă decât câte un singur pat conjugal, dar găsim oriunde, după plac, un culcuș al voluptății și al plăcerii. În acest fel, știm să împăcăm faptul de a avea mai multe femei cu cerința legii, care nu ne îngăduie să avem decât o singură femeie drept soție. Și astfel, spiritul ne pune la dispoziție mijloace de a combate litera legii, care ne-ar ucide cheful și ne-ar nimici fericirea.

Mă pregăteam să-i răspund și să încerc poate să reaşez adevărul în drepturile lui, când un nou-venit ne-a poftit insistent să ne înfățișăm înaintea unei adunări care se credea îndreptățită să

ne întrebe motivele pentru care am venit. Întrucât păreau gata de orice violență, ne-am dus în fața acelei adunări și am declarat că am venit acolo la ei cu gândul de a vedea cu propriii noștri ochi desfătările iubirii în cuplu, pe care le-am socotit întotdeauna drept averea cea mai de preț a omului.

Un murmur de dezaprobare ne-a silit să tăcem și câțiva dintre ei, luându-ne deoparte, ne-au atras atenția asupra primejdiei ce ne paște dacă am continua să ne propovăduim învătătura în fața unor oameni care nu cred în ea.

- Ce înseamnă oare, au adăugat acei trimiși, ce înseamnă vanitatea sau mai degrabă nebunia aceasta a voastră de a pune un atât de mare preț pe niște legături care nu sunt altceva decât o formă de sclavie, a cărei monotonie plictisitoare ne-ar duce mai devreme sau mai târziu la lăncezeală și dulcețarie?

- Suflete necurate ce sunteți! am strigat cu groază. Rămâneți în desfrâul vostru și să vă putrezească inimile în el!

Cuvintele mele le-au stârnit furia și mă temeam că le voi cădea victimă, dar din pământ au ieșit niște monștri cu fel de fel de înfățișări, care fuseseră trimiși să-i împrăștie și care s-au pierdut pe urmele lor în largul mlaștinii de pucioasă și de smoală, spre haurile dinspre Apus.

Capitolul al V-lea

Adevăratul izvor al iubirii în cuplu

Legăturile perfecte dintre iubirea în cuplu, Bine și Adevăr dovedesc principiul și originea iubirii. În ordinea divină a Creației, corespondența între iubire și celelalte două principii determină natura relațiilor dintre ele. Întrucât nu este cu puțință să existe ceva bun care să nu fie și adevărat, la fel cum nu este cu puțință să existe ceva adevărat care să nu fie și bun, trebuie să conchidem că uniunea tuturor ființelor constituie desăvârșirea și deci fericirea lor.

Venerăm taina marelui Creator al naturii care, zămislind cele două sexe și deosebind astfel între ele ființele, a voit să le readucă pe toate în sânul unității, făcând din această unitate centrul tuturor comorilor și al binefacerilor sale. Iubirea pentru sexul celălalt este așadar sădită în inima omului asemenea unei semințe prețioase, zăvorite în sânul materiei, așa încât, fecundată prin legătura de cuplu, iubirea pregătește uniunea care ne va aduce într-o zi fericirea. Esența Divinității nu este altceva decât înțelepciune și iubire. Iubirea și înțelepciunea, aceste două mari principii, se află în toate lucrările ieșite din mâinile Sale, începând de la îngeri și până la ultima găză.

Printr-un fel de emanație neîntreruptă, printr-o îmbinare și o uniune a acestor trei principii, ne naștem cu dorința de a ne uni, ne trăim viața pentru a ne uni și, printr-o stratagemă care este privilegiul condiției noastre umane care nu suportă neantul, chiar și dincolo de mormânt dorim să ne reîntâlnim cu obiectul iubirii, cu care am fost uniți în timpul vieții pământești.

Pentru a face ca aceste adevăruri să fie mai limpezi și mai ușor de înțeles, voi relata din nou viziunea pe care am avut-o.

Într-o dimineață, când aurora abia risipea întunericul unei nopți liniștite, am văzut cum din nori au coborât patru îngeri, trimiși să stea de vorbă cu înțelepții lumii despre izvorul iubirii în cuplu, despre farmecele și puterea ei. Încă nu îmi revenisem din uimire, când am văzut toți reprezentanții națiunilor Europei adunați în jurul unui altar. Pe altar se aflau o ramură de palmier și un fel de cunună împodobită cu pietre prețioase, amândouă destinate să fie premiu pentru cel care se va apropia cel mai mult de Adevăr.

Unii erau de părere că Adevărul se află în necesitatea de a păstra ordinea sau de a avea grijă de educația copiilor; alții sperau să-l găsească în chibzuință celui care, prevăzându-și viitoarea stare de senilitate, s-ar încredința unei soții devotate, o adevărată ușurare la bătrânețe.

Alții, în sfârșit, susțineau că urmările dezastruoase ale dezmățului i-au făcut pe oameni prudenți, învățându-i să se pună la adăpost și să-și ia alături, fixându-l prin legături de nezdruccinat, un obiect unic, în stare să stăvilească nestatornicia naturală a inimii lor. Mai erau și alții, care spuneau cam aceleași lucruri, dar nimeni nu se apropia de Adevăr.

În acel moment, un african pe care nu-l observase nimeni până atunci, a venit în față și le-a spus:

- O, voi, care sunteți creștini, voi, care vă făliți cu luminile voastre și care ne reproșați în fiecare zi ceea ce voi numiți josnicia moravurilor noastre, voi, cărora vă este silă să ne priviți ca pe niște semeni ai voștri fiindcă ne mândrim cu faptul că nu vă semănăm, cum oare, nu se găsește printre voi nimeni în stare să rezolve problema care a fost propusă? Voi încerca atunci eu să aflu un răspuns, în sinceritatea spiritului meu și în ignoranța inimii mele. Îngăduiți-mi să vorbesc și să spun adevărul, fiindcă văd că luminile voastre sunt doar niște aparențe, cunoștințele voastre sunt niște himere, iar înțelepciunea voastră, o nebunie. Învățați deci să renunțați la deșertăciunea ideilor voastre.

Iubirea în cuplu, a spus negrul în continuare, reprezintă perfecțiunea dorinței înnăscută în inima tuturor ființelor care respiră, iar izvorul ei cel dintâi se află în gândul Creatorului, care a așezat în sufletul nostru un sâmbure divin. Nu căutați deci sursa iubirii în raționamentele sau în simțurile voastre, ci în părțicica cea mai subtilă a spiritului vostru, cea care vă însuflețește și care, atât la voi, cât și la îngerii, este o emanație pură a Creatorului substanței voastre și o suflare a Divinității.

Din Cer se auzi atunci un glas care îl declară câștigător pe african, dându-i ramura de palmier ca semn al victoriei. Fără alte cunoștințe, fără altă lumină în afară de reflecțiile proprii capacități de înțelegere, africanul a răspândit cel mai mult adevăr asupra măreției acestei taine.

Pe când spiritul meu se adâncea în înțelepciune în acest chip, Providența, care mă sortise să aduc mai multă știință fraților mei, mi-a îngăduit în continuare să fiu de față și la alte confruntări și discuții.

Capitolul al VI-lea

Înțelepciunea iubirii în cuplu

Am avut odată o conversație cu doi îngeri, unul din partea de Răsărit a lumilor angelice, iar altul din partea de Miazăzi. Când au simțit că meditam asupra arcanii înțelepciunii iubirii în cuplu, ei au spus: „Ai idee despre preocupările pentru înțelepciune din lumea noastră?” Am răspuns: „Nu, nu încă.” Atunci ei au spus: „Sunt foarte multe. Cei care iubesc adevărul dintr-o iubire spirituală, cu alte cuvinte, cei care iubesc adevărurile doar pentru că ele sunt adevăruri și pentru că ele sunt mijloacele de a ajunge la înțelepciune, se adună la un anumit semnal pentru a discuta probleme care necesită o înțelegere mai profundă, și pentru a formula apoi concluzii.” Apoi ei m-au luat de mână, spunând: „Urmează-ne și vei vedea și vei auzi. Azi a fost dat semnalul pentru întâlnire.”

Am fost condus de-a lungul unei câmpii până la un deal; iar acolo, la poalele dealului, era o alee de palmieri care ducea la locul întâlnirii. Am mers pe ea și am urcat; iar în vârful dealului am putut vedea o dumbravă ai cărei copaci, care creșteau pe o bucată de pământ mai ridicată,

formau un fel de teatru. În acel teatru se afla un spațiu mai ridicat pavat cu pietre micuțe divers colorate, în jurul căruia, aranjate în formă de pătrat, erau jilțuri în care erau așezați iubitorii înțelepciunii. În centrul aceluia teatru era o masă pe care se afla un sul de hârtie sigilat cu o pecete.

Cei aflați în jilțuri ne-au invitat să luăm loc în locurile rămase libere; dar eu le-am spus: „Am fost condus aici pentru a vedea și pentru a auzi, nu pentru a sta jos.” Atunci, cei doi îngeri au mers în centrul sălii și, în prezența celor din sală, au rupt sigiliul de pe acea hârtie și au citit arcana înțelepciunii înscrisă acolo, pe care ei trebuiau acum să o discute. Acea arcană fusese scrisă și pusă pe masă de către îngerii celui de-al treilea Cer. Erau acolo scrise trei arcanе:

Prima: Care este chipul lui Dumnezeu și care este asemănarea cu Dumnezeu așa cum este ea reflectată în om?

A doua: De ce nu se naște omul conștient de vreun fel de iubire, când până și păsările și animalele, atât cele domestice, cât și cele sălbatice, sunt născute cu această simțire a tuturor felurilor de plăcere pe care le pot ele manifesta?

A treia: Ce simbolizează copacul vieții, și ce simbolizează copacul cunoașterii binelui și răului, și ce înseamnă a mânca din fructele lor?

Dedesubt era scris: „Combinați aceste trei fraze într-una singură, scrieți-o pe o hârtie albă și puneți apoi hârtia pe masă, iar noi vom citi. Dacă fraza va fi bine echilibrată și justă, fiecare dintre voi va primi un dar sub formă de înțelepciune.” După ce au citit toate acestea, cei doi îngeri s-au retras și au fost luați înapoi în raiul lor.

Cei care se aflau așezați în jilțuri au început să discute și să *analizeze* arcana care le fusese supusă atenției. Ei au vorbit pe rând, mai întâi cei din partea de Miazănoapte, apoi cei din partea de Miazăzi, iar la sfârșit cei din partea de Răsărit. Ei au abordat primul subiect al discuției, și anume: Care este chipul lui Dumnezeu și cum se reflectă asemănarea cu Dumnezeu în om? Ei au început prin a da citire următorului fragment din *Cartea Genezei*.

„Și Dumnezeu a zis: Să facem om după chipul și după asemănarea noastră.

Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut.” (*Geneza, I. 26, 27*)

„Când a făcut Dumnezeu pe Adam, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu.” (*Geneza, V. 1*)

Cei dinspre Miazănoapte au vorbit primii: «„Chipul lui Dumnezeu” și „asemănarea cu Dumnezeu” sunt cele două sufluri de viață insuflate în om de Dumnezeu, acestea fiind suflul de viață al Voinței Sale și cel al înțelegerii, pentru că noi citim aici că Iehova Dumnezeu a insuflat în nările lui Adam suflul vieții: „și astfel a devenit omul ființă vie” (*Geneza, II. 7*). „în nări” înseamnă că în el sălășluiește voința lui Dumnezeu și înțelegerea adevărului; și pentru că viața a fost insuflată în el de către Dumnezeu, „chipul și asemănarea lui Dumnezeu” semnifică completitudinea care se afla în ființa sa din înțelepciune și iubire, și din virtutea dreptății și a rațiunii.»

Cei care se aflau în partea de Apus au fost de acord cu aceste opinii, dar au adăugat: „Această stare de completitudine insuflată lui Adam este în continuare insuflată și celorlalți oameni de după Adam; dar ea a fost insuflată în om, acesta fiind un receptacul, iar omul este chipul lui Dumnezeu și este asemenea Lui prin faptul că el este un receptacul.”

Următorii care au luat cuvântul au fost cei din partea de Miazăzi, spunând: „Chipul lui Dumnezeu și asemănarea lui Dumnezeu sunt două lucruri distincte, dar în om ele sunt unite prin creație; iar noi vedem prin lumina noastră interioară, că „chipul lui Dumnezeu” poate fi distrus de către om, dar nu și asemănarea cu Dumnezeu. Aceasta se vede ca printr-o rețea din faptul că Adam a păstrat asemănarea cu Dumnezeu și după ce a pierdut chipul lui Dumnezeu. Pentru că după blestem, este spus: Iată Adam s-a făcut ca unul din noi, având cunoașterea binelui și răului.” (*Geneza, III. 22*)

Iar mai târziu, el este numit asemănarea lui Dumnezeu, și nu este numit imaginea lui Dumnezeu (*Geneza*, V. 1). Dar haideți să dăm cuvântul celor de la Răsărit, pentru că ei sunt într-o lumină superioară, să ne explice ei ce este de fapt „chipul lui Dumnezeu”, și ce este „asemănarea cu Dumnezeu”.

Apoi, după câteva clipe de tăcere, cei din partea de Răsărit s-au ridicat din jilțurile lor și au privit în sus către Dumnezeu.

Reluându-și apoi locurile, au spus: „Chipul lui Dumnezeu este un receptacul al lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este Iubirea însăși și Înțelepciunea însăși, iar chipul lui Dumnezeu în om este un receptacul al iubirii și al înțelepciunii lui Dumnezeu. Dar asemănarea cu Dumnezeu este o asemănare perfectă și o apariție deplină, ca și cum iubirea și înțelepciunea erau în om și astfel erau ale sale; pentru că omul nu simte altfel, el simte că iubește din sine însuși, sau că el singur, cu de la sine putere, este cel care dorește binele și înțelege adevărul, când, de fapt, nu este deloc așa, aceste lucruri venind de la Dumnezeu. Doar Dumnezeu iubește din Sine Însuși și este înțelept din Sine Însuși, pentru că Dumnezeu este Iubirea însăși și Înțelepciunea însăși. Asemănarea sau aparența că iubirea și înțelepciunea sau binele și adevărul sunt în om ca și cum ar fi ale sale face ca omul să fie om și să poată realiza o comuniune cu Dumnezeu și astfel să trăiască în eternitate. De aici concluzia că omul este om prin faptul că el poate dori binele și înțelege adevărul ca și cum ar face aceste lucruri cu de la sine putere, dar totuși el poate ajunge să știe și să creadă că acestea îi vin de la Dumnezeu; pentru că, atunci când omul cunoaște și crede acestea, Dumnezeu își pune chipul Său în om; dar El nu ar face aceasta dacă omul ar crede că aceste lucruri îi vin de la el însuși și nu de la Dumnezeu.

Spunând aceasta, un suflu al iubirii de adevăr s-a pogorât asupra lor, și astfel ei au spus: „Cum poate oare omul să primească iubire și înțelepciune, și să le rețină și să le reproducă, dacă nu simte că acestea îi aparțin? Și cum poate deci exista o legătură cu Dumnezeu prin iubire și înțelepciune dacă omului nu îi este dată o replică în propria ființă a acestei legături? Fără o asemenea replică în propria ființă nu poate exista nici un fel de legătură; iar echivalentul acestei legături este acesta: „Omul îl iubește pe Dumnezeu, și este înțelept în lucrurile care vin de la Dumnezeu, ca și cum ar veni de la el însuși, și totuși el crede că vin de la Dumnezeu”. Mai mult, cum poate omul să trăiască în eternitate fără ca el să fie în legătură cu Dumnezeul cel etern? Prin urmare, cum poate omul să fie om fără această asemănare cu Dumnezeu în ființa sa?”

Auzind aceste cuvinte, toți cei prezenți și-au exprimat acordul față de cele spuse. Apoi au spus: „Haideți să tragem următoarea concluzie din această discuție: **Omul este un receptacul al lui Dumnezeu, iar un receptacul al lui Dumnezeu este un chip al lui Dumnezeu; iar receptacul devine un chip al lui Dumnezeu pe măsură ce primește de la Dumnezeu. Omul este o asemănare cu Dumnezeu datorită faptului că el simte în el însuși că lucrurile care vin de la Dumnezeu sunt în el însuși ca și cum ar fi ale sale; dar din această asemănare el este un chip al lui Dumnezeu doar în măsura în care conștientizează că iubirea și înțelepciunea sau binele și adevărul din el nu îi aparțin, și astfel ele nu sunt din el însuși, ci sunt prezente doar în Dumnezeu și astfel vin de la Dumnezeu.**”

După aceea, ei au abordat următorul subiect de discuție: De ce nu se naște omul conștient de vreun fel de iubire, când până și păsările și animalele, atât cele domestice, cât și cele sălbatice, sunt născute cu această simțire a tuturor felurilor de plăcere pe care le pot ele manifesta.

La început, ei au confirmat adevărul acestei fraze din diferite motive, cum ar fi, relativ la om, faptul că este născut în ignoranță, nefiind conștient nici măcar de iubirea în cuplu. Făcând cercetări în această direcție, ei au aflat că un copil nu se poate hrăni singur de la sânul mamei dintr-o cunoaștere înnăscută, ci că are nevoie să fie pus la sân de către mama sa sau de către sora

medicală; că el știe doar să sugă, iar acest lucru l-a dobândit prin faptul că în pântecul matern el a supt încontinuu; iar mai apoi, că el nu știe să meargă; nici să articuleze sunetele într-un cuvânt omenesc, nici cum să își exprime prin sunete sentimentele de iubire, așa cum fac animalele; și mai mult, că nu cunoaște nici un fel de hrană care să îi fie potrivită, așa cum știu toate animalele, ci se repede la orice lucru pe care îl vede, curat sau murdar, și îl pune imediat în gură. Cei care au făcut aceste cercetări au spus că, fără educație, omul nu poate face nici măcar diferența între sexe, și nu știe absolut nimic despre modurile de a iubi; chiar tinerele și tinerii, deși educați în diferite domenii ale științei, sunt complet necunoscători în privința acestor moduri de iubire până când nu le învață de la alții, într-un cuvânt, că omul este născut cu un corp fizic ca un vierme, și rămâne conștient doar de trupul său până când învață de la alții cum să cunoască, să înțeleagă, sau să devină înțelept.

Apoi ei au confirmat faptul că animalele, atât cele de rasă, cât și cele sălbatice, cum ar fi animale care trăiesc pe pământ, păsările aerului, reptilele, peștii, larvele numite insecte, sunt născute cu conștiința tuturor plăcerilor vieții lor, prin urmare sunt conștiente de tot ce ține de modul de hrănire, de locul unde trăiesc, de tot ce ține de iubirea sexuală și de procreare, și de tot ce ține de educația puilor lor. Ei au confirmat aceste lucruri cu minunile pe care și le-au amintit din tot ceea ce văzuseră, auziseră sau citiseră pe pământ - astfel încât ei au apelat la lumea noastră în care ei trăiseră mai înainte - unde animalele sălbatice nu sunt reprezentative, dar sunt reale.

Odată stabilit adevărul acestor afirmații, și-au îndreptat apoi atenția asupra cercetării și descoperirii scopurilor și cauzelor prin care ar putea înțelege și descifra această arcană. Cu toții au fost de acord că aceste lucruri vin cu siguranță de la înțelepciunea Divină, pentru ca omul să fie om iar animalul animal; astfel, imperfecțiunea omului la naștere va deveni perfecțiunea sa, iar perfecțiunea animalului este de fapt imperfecțiunea acestuia.

Apoi, spiritele care se aflau în partea de Miazănoapte au început să își expună ideile. Ei au spus: „Omul se naște fără conștiința faptului că va fi capabil să învețe. Dacă ar fi fost născut cu conștiința acestui fapt, nu ar fi putut primi nici o învățătură, cu excepția celor cu care deja s-a născut, iar după aceea nu ar fi putut asimila nimic altceva în plus.” Ei au ilustrat aceasta prin următoarea comparație: „Un om abia născut este ca un pământ în care nu a fost sădită nici o sămânță, dar care poate totuși să primească tot soiul de semințe pe care să le crească și să le facă să rodească; dar un animal sălbatic este ca un pământ deja cultivat și care, fiind plin de ierburi și de plante, nu va putea primi alte semințe în afara celor care au fost cultivate deja; iar dacă ar primi, acestea ar fi înăbușite. Deci, maturizarea omului se extinde pe mai mulți ani, iar în tot acest timp el poate fi cultivat ca și solul și, prin urmare, poate da rod unor grâne, flori și copaci de orice fel; în timp ce maturizarea unui animal sălbatic se extinde doar pe parcursul a câțiva ani, iar în acest răstimp nici o altă cunoaștere nu poate fi cultivată în afara celei înnăscute.”

Apoi au vorbit cei din partea de Apus. Ei au spus: „Omul nu este născut cu anumite cunoștințe, ca un animal, ci este născut cu capacitatea de a învăța și cu predispoziția de a iubi. Și este născut cu această capacitate, nu numai de a învăța, ci și de a înțelege și de a fi înțelept. El mai este de asemenea născut cu înclinația perfectă de a iubi nu doar lucrurile care țin de sine și de lume, ci și cele care țin de Dumnezeu și de spiritualitate. Prin urmare, omul este născut de către părinții săi ca un organism care la început trăiește doar la nivelul simțurilor exterioare, nefiind deloc conștient de cele interioare; și toate acestea pentru că omul este mai întâi natural, devine apoi rațional, pentru a deveni în final spiritual. Iar el nu ar fi putut deveni astfel dacă ar fi fost născut cu conștiința acestor cunoștințe și plăceri ca animalele; pentru că sentimentele și cunoștințele înnăscute limitează acest progres, dar capacitățile și înclinațiile înnăscute nu limitează nimic. Prin urmare, omul se poate perfecționa în știință, inteligență și înțelepciune în eternitate.”

Cei de la Miazăzi au preluat subiectul și și-au exprimat părerea, spunând: „Omul nu poate dobândi nici un fel de cunoaștere doar prin sine însuși, ci trebuie să o primească de la alții; nefiind capabil să dobândească cunoștințe prin sine însuși, omul este prin urmare incapabil să învețe iubirea, pentru că unde nu este cunoaștere, nu este nici iubire. Cunoașterea și iubirea sunt camarazi nedespărțiți, și nu pot fi separați așa cum nu pot fi despărțite nici voința și înțelegerea, afecțiunea și gândirea, și nu pot fi despărțite mai mult decât esența de formă. Prin urmare, pe măsură ce omul acumulează cunoștințe de la alții, iubirea se alătură și ea, fiind companionul său. Iubirea universală care apare atunci este iubirea de cunoaștere, de înțelegere, și de înțelepciune. Acest fel de iubire îi este caracteristic doar omului, nu și animalelor; și ea este de la Dumnezeu. Noi suntem de acord cu prietenii noștri de la Apus, că omul nu este născut cu conștiința vreunui fel de iubire și prin urmare nu este înzestrat cu vreo învățătură, ci este născut doar cu predispoziția de a iubi și deci cu capacitatea de a acumula cunoștințe, nu prin sine însuși, ci de la alții, sau, mai bine zis, prin alții. Am spus prin alții pentru că nu au primit nici un fel de cunoștințe prin ei înșiși, ci doar de la Dumnezeu. Suntem de asemenea de acord cu prietenii noștri de la Miazănoapte, că, atunci când este abia născut, omul este ca un sol în care nu au fost sădite nici un fel de semințe, nici bune, nici rele. La aceasta mai adăugăm și faptul că animalele sunt născute cu aptitudini naturale către plăceri, și prin urmare având deprinderile necesare. Dar totuși, din toate aceste deprinderi, ele nu învață nimic, nu gândesc, nu înțeleg, și nu devin înțelepte, ci, prin intermediul lor, ele sunt ghidate de plăceri, aproape așa cum sunt duși orbii pe străzi de câinii lor. Cât privește puterea lor de înțelegere, ele sunt oarbe, sau mai degrabă sunt ca niște somnambuli care, având puterea de înțelegere adormită, fac tot ceea ce fac în mod inconștient.”

Ultimii au vorbit cei de la Răsărit: „Noi suntem de acord cu ceea ce au spus mai devreme frații noștri, anume că omul nu poate cunoaște nimic cu de la sine putere, ci doar de la alții și prin alții, iar aceasta pentru ca el să poată învăța și conștientiza că tot ceea ce el știe, înțelege, și despre care are o anumită înțelepciune, vine de la Dumnezeu; și de asemenea că omul nu poate fi conceput, născut și creat de Dumnezeu decât în acest mod, omul devenind astfel după chipul și asemănarea Sa. Omul devine după chipul lui Dumnezeu conștientizând și crezând că a primit mereu și primește în continuare toate darurile de iubire și compasiune și toate adevărurile înțelepciunii și credinței de la Dumnezeu, și prin urmare nici unul dintre aceste lucruri nu vine de la sine însuși; iar omul devine asemenea lui Dumnezeu asimilând toate acest lucruri în propria sa ființă, ca și cum ele ar proveni din el însuși. El are această impresie pentru că el nu se naște învățat, ci primește aceste învățături, iar ceea ce primește îi apare ca și cum ar veni de la sine însuși, din propria sa ființă. Mai mult chiar, omul este astfel creat de Dumnezeu încât să poată fi o ființă umană și nu o fiară, iar pentru că omul dorește, gândește, iubește, cunoaște, înțelege și este înțelept ca și cum toate acestea ar veni de la sine, omul este prin urmare capabil să primească cunoștințe și apoi să le transmute în inteligență iar apoi, folosindu-le, să le transforme în înțelepciune. Astfel Dumnezeu a creat o legătură între El Însuși și om, omul fiind astfel bransat permanent la Dumnezeu. Iar toate acestea nu ar fi posibile dacă Dumnezeu nu ar fi dispus ca omul să fie născut într-o stare de totală ignoranță.”

După acest discurs, cu toții au dorit să fie formulată o anumită concluzie a acestei discuții, astfel că aceasta a fost următoarea: **„Omul este născut în ignoranță, astfel încât să poată avea acces la toată cunoașterea și să poată avansa în inteligență, iar cu ajutorul inteligenței, în înțelepciune. Și este născut fără conștiința vreunui fel de iubire, ca prin punerea în practică a acestor cunoștințe, el să poată avea acces la toate felurile de iubire, iar prin iubirea față de aproapele său să poată ajunge la iubirea de Dumnezeu, astfel încât să simtă legătu-**

ra cu Dumnezeu, iar prin această legătură să devină un om adevărat și să trăiască în eternitate.”

Apoi ei au luat pergamentul și au dat citire celui de-al treilea subiect al discuției, și anume: Ce semnificație are copacul vieții, copacul cunoașterii binelui și răului, și ce înseamnă a mânca din fructele acestora? Pentru că aceasta era o arcană care necesita o înțelegere și mai profundă, cu toții au cerut ca ea să le fie explicată de către cei din partea de Răsărit; aceasta pentru că cei de la Răsărit sunt într-o lumină mai puternică, adică în înțelepciunea iubirii, care înțelepciune este simbolizată de grădina Raiului în care se aflau cei doi copaci. Cei de la Răsărit au răspuns: „Vă vom spune; dar pentru că omul nu poate dobândi nimic doar prin sine însuși ci totul este primit de la Dumnezeu, vom vorbi inspirați de Dumnezeu, dar totuși, din noi înșine, ca și cum am vorbi de la noi înșine.

Unul dintre copaci semnifică omul, iar fructele sale semnifică bunătățile vieții. **Prin copacul vieții este, prin urmare, simbolizat omul, trăind după Voia lui Dumnezeu, sau Dumnezeu trăind în om. Iar pentru că iubirea și înțelepciunea, compasiunea și credința, sau binele și adevărul fac posibil ca Dumnezeu să trăiască în om, toate acestea sunt simbolizate prin copacul vieții, iar prin ele omul dobândește viața veșnică.** Aceleași lucruri sunt semnificate prin copacul vieții din Apocalipsă, din care se spune că va mânca omul (*Apocalipsă*, II. 7; XXII. 2, 14). Prin copacul cunoașterii binelui și răului este simbolizat omul care crede că el trăiește doar prin el însuși și nu prin Dumnezeu; astfel, el crede că iubirea și înțelepciunea, compasiunea și credința, sau binele și adevărul îi aparțin, nefiind ale lui Dumnezeu, iar el crede aceasta pentru că, în aparență, el gândește și dorește, vorbește și acționează ca și cum ar face toate acestea singur, cu de la sine putere. Iar datorită acestei credințe el este convins că Dumnezeu i-a pus în ființă Propria Sa Divinitate, astfel că șarpele a spus:

„Dumnezeu știe foarte bine că în ziua în care vei mânca din fructele aceluia copac și se vor deschide ochii, și vei fi asemenea lui Dumnezeu, cunoscând binele și răul.” (*Geneza*, III. 5)

Prin consumarea fructelor acelor copaci este simbolizată primirea și asimilarea - mâncând din copacul vieții, obținerea vieții eterne, iar consumând fructe din pomul cunoașterii binelui și răului vei fi condamnat pe vecie. Prin urmare, atât Adam, cât și soția sa au fost blestemați împreună cu șarpele. Prin șarpe sunt simbolizate forțele întunericului, manifestate prin iubirea de sine și mândria de a fi inteligent. Acest copac este guvernat de acest tip de iubire; iar oamenii care sunt mândri datorită acestui tip de iubire sunt astfel de copaci. Prin urmare, ei se află în mare greșală crezând că Adam a fost înțelept și a făcut un bine, și că aceasta arăta integritatea sa, când, de fapt, Adam a fost el însuși blestemat chiar datorită acelei credințe, acest lucru fiind semnificat prin faptul că el a consumat din fructele copacului cunoașterii binelui și răului. Drept consecință, el a căzut din starea de integritate în care se afla datorită virtuții credinței sale că a fost înțelept și a făcut bine prin Dumnezeu și în nici un caz prin sine însuși, virtute simbolizată prin consumarea fructelor copacului vieții. Doar Domnul Iisus, atunci când a trăit în lume, a făcut bine prin El Însuși, pentru că Divinul Însuși se afla în El și a fost al Său încă de la naștere. Astfel El a devenit Mântuitorul și Salvatorul prin propria Sa putere.”

Din această discuție și din cele anterioare, ei au tras următoarea concluzie: **„Prin copacul vieții, prin copacul cunoașterii binelui și răului, prin consumarea fructelor acestor copaci este simbolizat faptul că, pentru om, viața înseamnă prezența lui Dumnezeu în ființa sa, iar după această existență terestră el va dobândi raiul și viața veșnică; dar atât timp cât moartea se asociază cu credința că viața nu îl reprezintă pe Dumnezeu în ființa sa, ci are convingerea și credința că doar el însuși este cel care trăiește, atunci omul dobândește iadul și moartea eternă, care este pedeapsa veșnică!”**

După aceasta, ei s-au uitat peste cele scrise în pergamentul lăsat pe masă de către îngeri, iar la final era scris: „Combinați cele trei concluzii într-una singură!”

Apoi ei au recitat cele trei fraze și au observat că ele formau o serie coerentă, iar fraza care rezulta suna astfel: **„Omul a fost creat pentru a primi dragoste și înțelepciune de la Dumnezeu, dar toate acestea se petrec ca și cum ar veni de la sine, iar aceasta doar pentru ca legătura cu Dumnezeu să fie posibilă. Din această cauză el nu este născut cu conștiința vreunui fel de iubire sau a vreunei învățături sau a vreunei capacități de a iubi sau de a fi înțelept prin sine însuși. Prin urmare, dacă omul va atribui toată iubirea și tot adevărul înțelepciunii sale lui Dumnezeu, el devine un om viu; dar dacă el și le atribuie lui însuși, el rămâne un om mort.”**

Ei au scris aceste cuvinte pe o foaie nouă de hârtie pe care apoi au așezat-o pe masă. În acel moment, îngerii au apărut într-o lumină albă, strălucitoare, și au luat apoi acea hârtie cu ei în rai. După ce ea a fost citită acolo, cei care ședea pe jilțuri în acea sală au auzit următoarele cuvinte, repetate de trei ori la rând: „Bine formulat!”. Și imediat a apărut zburând un înger din cer. Avea două aripi la picioare și două la tâmpole, iar în mâini ținea darurile, care erau robe, bonete, și ghirlande de laur. După ce a coborât, el a dăruit celor care se aflau în partea de Miazănoapte robe de culoarea opalului; celor care de la Apus le-a dat robe stacojii; celor de la Miazăzi le-a dăruit pălării ale căror boruri erau decorate cu fire de aur și perle, iar pe marginea ridicată din partea stângă erau prinse diamante tăiate în formă de flori; celor de la Răsărit le-a oferit ghirlande de laur în care erau rubine și safire. Împodobiți cu aceste daruri, ei au plecat cu toții din sala înțelepciunii; iar când au ajuns acasă, soțiile lor le-au ieșit în întâmpinare împodobite și ele cu podoabe primite din rai, lucru de care s-au mirat tare soții lor.

În timp ce meditam asupra iubirii în cuplu, am văzut undeva departe doi copii dezbrăcați, cu coșuri în mâini și cu porumbei zburând în jurul lor. Când s-au apropiat, copiii aceștia erau împodobiți cu ghirlande de flori, pe cap purtând tichii de flori, iar pe piept aveau ghirlande de crini și de trandafiri de culoarea hiacintului, atârând într-o parte de la umeri până la șolduri. În jurul celor doi și unindu-i în același timp, era o legătură comună, împletită din frunze tinere cu măslina printre ele. Când s-au apropiat și mai mult, am observat că de fapt ei nu erau niște copii dezbrăcați, ci erau de fapt două persoane în prima tinerețe a vârstei lor, purtând robe și tunici din mătase strălucitoare pe care erau împletite flori din cele mai frumoase cu putință; iar când au ajuns în dreptul meu, ei răspundeau în jurul lor o mireasmă cerească proaspătă, cu un parfum dulce mirositor ca cel din câmpii și grădini atunci când înfloresc prima dată primăvara. Erau două ființe căsătorite din rai.

Apoi ei mi-au vorbit, și pentru că ceea ce văzusem era de fapt în mintea mea, ei m-au întrebat: „Ce ai văzut?” Când le-am spus că mi-au apărut la început ca niște copii goi, apoi ca niște copii împodobiți cu ghirlande, iar la sfârșit ca niște adulți îmbrăcați în veșminte împodobite cu flori, iar apoi m-a înconjurat o mireasmă de primăvară încântându-mi simțurile, ei mi-au zâmbit cu bunătate și mi-au spus că în drumul lor ei nu și-au apărut unul altuia ca niște copii, nici nuzi, nici împodobiți, ci având mereu aceeași înfățișare ca și acum. Ceea ce apăruse la distanță erau de fapt trăsăturile iubirii lor în cuplu: starea de puritate a iubirii lor - ei apărând ca niște copii nuzi, desfătările acestei iubiri fiind simbolizate prin ghirlandele de flori, care apar și acum prin florile de pe tunicile lor. „Iar pentru că ai spus că pe măsură ce noi ne apropiam ai simțit venind spre tine o mireasmă proaspătă de primăvară ca și cum ar veni dintr-o grădină, îți vom explica acum care este cauza acestei miresme.

Noi doi suntem împreună de ere întregi, și permanent ne-am aflat în floarea tinereții așa cum ne vezi tu acum. La început, noi ne aflam în starea unei virgine și a unui tânăr bărbat când

se căsătoresc și trăiesc împreună pentru prima dată; noi am crezut atunci că aceasta este cea mai mare binecuvântare a vieții noastre. Dar am auzit apoi de la alții în rai, iar apoi am simțit noi înșine, că acea stare era o stare de căldură dar căreia îi lipsea lumina, iar ea este apoi temperată de lumină atunci când soțul este perfect în înțelepciunea sa, iar soția iubește acea înțelepciune a soțului ei; am înțeles de asemenea că acest lucru depinde de modul în care fiecare dintre cei doi se ajută reciproc și se comportă în societate, iar lucrurile bune apar în funcție de controlul asupra căldurii și luminii din relație, și vorbim aici despre înțelepciunea și iubirea din acea relație. Ai simțit o mireasmă de primăvară atunci când noi ne-am apropiat pentru că acolo în rai, iubirea în cuplu și căldura primăverii sunt foarte legate; în lumea noastră, căldura este lumină, iar lumina prin care este unită căldura este înțelepciunea; iar modul în care se fac simțite este atmosfera care le conține pe amândouă. Ce sunt căldura și lumina fără conținutul lor? Și astfel, ce sunt căldura și lumina fără scopul pentru care au fost create? Nu există nici o iubire în cuplu în ele, pentru că nu există un subiect care să le conțină, în rai, acolo unde căldura este primăvăratecă, acolo există cu adevărat iubire în cuplu, și este acolo pentru că nimic primăvăratec nu poate exista decât acolo unde căldura este unită cu lumina în egală măsură, adică acolo unde există tot atâta căldură câtă lumină, și reciproc. Mai mult, noi putem spune că așa cum căldura se răsfață în lumină, iar la rândul ei lumina se răsfață în căldură, tot așa iubirea își găsește plăcerea în înțelepciune iar înțelepciunea, la rândul ei, în iubire.”

Apoi îngerul a mai spus: „La noi în rai există lumina eternă, și nu apare nici o umbră a înserării, nici întuneric; soarele nostru nu răsare și nu apune ca al vostru, ci rămâne mereu la mijloc, între cel mai înalt punct al cerului și orizont, ceea ce, conform modului în care voi vă exprimați, corespunde unui unghi de 45 de grade. Ca urmare, căldura și lumina care vin de la soarele nostru fac să fie mereu primăvară, și astfel apare mereu această mireasmă primăvăratecă în jurul celor pentru care iubirea este unită cu înțelepciunea în egală măsură. Prin unirea eternă a căldurii cu iubirea, Dumnezeu trimite asupra noastră numai lucruri folositoare. Din această cauză se produce germinarea pe pământ primăvara, și împerecherea păsărilor și animalelor; pentru că această căldură a primăverii deschide interiorul chiar și al celor mai ascunse lucruri care sunt numite din această cauză sufletele lor. Pe acestea le influențează și le transmit propria lor iubire conjugală, astfel încât tot ceea ce este prolific în ele să prindă viață, iar aceasta dintr-o străduință continuă de a produce fructele scopului lor, acesta fiind răspândirea respectivului regn. Dar la oameni, influxul căldurii primăverii care vine de la Dumnezeu este continuu, și de aceea ei se pot bucura de plăcerile mariajului oricând doresc, chiar și în mijlocul iernii. Pentru că bărbații au fost creați să primească de la Dumnezeu lumină, adică înțelepciune, iar femeile au fost create să primească de la Dumnezeu căldură, adică iubirea pentru înțelepciune a bărbatului. Acesta este, prin urmare, motivul pentru care, atunci când noi ne apropiam, ai simțit acea mireasmă primăvăratecă cu miros dulce ca acela al pomilor abia înfloriți în grădini și pe câmpii.”

Spunând toate acestea, bărbatul mi-a întins mâna dreaptă și m-a condus la niște case unde locuiau cupluri aflate în floarea vârstei ca și ei doi. Apoi el a spus: „Pe pământ, aceste soții pe care tu le vezi aici foarte tinere, erau mai bătrâne; iar soții lor, pe care îi vezi aici ca fiind bărbați tineri, erau infirmi și bătrâni. Ei au fost cu toții readuși de către Dumnezeu la această vârstă tânără pentru că se iubeau reciproc și, fiind ființe religioase, evitau adulterul ca fiind un păcat major.” Apoi el a mai spus:

„Nimeni nu cunoaște binecuvântatele plăceri ale iubirii în cuplu în afara celor care resping plăcerile oribile ale adulterului; și nimeni nu poate respinge toate acestea în afara celor care sunt înțelepți întru Domnul; și nimeni nu este înțelept întru Domnul dacă nu face bine de dragul de a face bine.”

Mai mult, am văzut apoi vasele din casele lor. Aveau toate forme perfecte, cerești; erau toate din aur, strălucind ca flăcările de la rubinele cu care erau încrustate.

Capitolul al VII-lea

Castitatea și pângărirea ei

Starea de continență sexuală este de preferat stării de abstenență. Faptul că starea de continență este de preferat este din cauză că această stare există încă din momentul creației; originea acestei stări este mariajul dintre bine și adevăr; pentru că îi corespunde căsătoria dintre Dumnezeu și Biserică; pentru că Biserica și iubirea în cuplu îi sunt companioni constanți; pentru că utilitatea ei este mai bună decât a tuturor celorlalte lucruri din creație, și din această cauză, propagarea rasei umane se face într-o anumită ordine, și de asemenea cea a raiurilor angelice, care își au originile în rasa umană. Și mai putem adăuga aici că relația de cuplu reprezintă completitudinea omenească; pentru că prin relația de cuplu omul devine complet, după cum veți putea vedea în capitolul următor. În celibat, toate aceste lucruri lipsesc.

Dacă se face afirmația că starea de abstenență este mai bună decât starea de continență, și dacă este supusă unei analize care ar putea primi aprobare și ar putea fi confirmată, rezultatul acestei confirmări ar fi că mariajele nu sunt sfinte și nici caste, și că doar acele femei care se abțin de la căsătorie și jură virginitate permanentă sunt caste, și că doar cei care se fac abinenți vor moșteni împărăția lui Dumnezeu; multe alte concluzii care, venind dintr-o frază care nu este adevărată, nici ele nu sunt adevărate. Cei care ei înșiși aleg să fie continenți de dragul împărăției lui Dumnezeu sunt cu adevărat spirituali, fiind cei care, în relația de cuplu, se abțin de la păcatele adulterului.

Venind acasă de la această întrunire despre înțelepciune despre care am vorbit mai de vreme, am întâlnit în drumul meu un înger care radia culoarea hiacintului. El a venit lângă mine și mi-a spus: „Văd că vii de la o întrunire despre înțelepciune, și că te-ai bucurat de ce ai auzit acolo. De asemenea, percep că nu ești prezent cu totul în această lume, pentru că tu te afli în același timp și în lumea fizică. Deci tu nu ai auzit încă despre Gimnaziul nostru Olimpic, unde se întâlnesc vechii înțelepți și află de la cei care vin din lumea voastră despre ce schimbări și prin ce succesiuni de stări a trecut și încă trece înțelepciunea. Dacă dorești, eu te pot conduce într-un loc unde locuiesc mulți dintre vechii înțelepți împreună cu fiii lor, adică discipolii lor.”

Apoi el m-a condus la tărâmul de la granița dintre Miazănoapte și Răsărit. Privind în fața mea de pe un loc mai înalt, am văzut un oraș, și într-o parte a acestui oraș erau două dealuri, cel care era mai aproape de oraș fiind mai scund decât celălalt, îngerul a spus: „Acel oraș este numit Atena, dealul mai scund se numește Parnas, iar cel mai înalt, Helicon. Ele sunt numite astfel pentru că în acest oraș și lângă el locuiesc înțelepți ai Greciei, cum sunt Pitagora, Socrate, Aristipus, Xenofon, împreună cu discipolii și novicii lor.” Când am întrebat despre Platon și Aristotel, el a spus: „Ei și discipolii lor locuiesc într-o altă regiune, pentru că ei învață lucruri despre rațiune care țin de înțelegere, iar ceilalți învață despre moravuri care țin de viață în general. Din Atena, a continuat îngerul, oamenii care sunt foarte studioși sunt trimiși în mod frecvent la creștinii literați, astfel încât aceștia să le spună ce cred oamenii în prezent despre Dumnezeu, despre crearea universului, despre nemurirea sufletului, despre starea omului în comparație cu cea a animalelor sălbatice, și alte subiecte care țin de înțelepciunea interioară.” El a adăugat apoi că un herald

anunțase o adunare în acea zi, un semn că emisarii lor întâlniseră nou-veniți de pe pământ de la care aflaseră noutăți interesante.

Am văzut apoi mulți oameni venind din oraș și din împrejurimile acestuia, unii cu lauri pe cap, alții ținând în mâini frunze de lauri, unii cu cărți sub braț, iar alții cu condeie la tâmplă, în partea stângă. Ne-am amestecat printre ei și am mers împreună. Iar apoi, mai jos, pe deal, am ajuns la un palat octogonal, numit Paladium. Am intrat înăuntru și acolo am văzut opt firide hexagonale, iar în fiecare dintre ele era o bibliotecă și de asemenea o masă unde erau așezați laureații, în pereții paladiului erau scaune sculptate în piatră, iar în acestea erau așezați ceilalți.

Apoi s-a deschis o ușă în partea stângă, prin care au fost invitați în sală doi nou-veniți de pe pământ. După ce au fost primiți așa cum trebuie, unul dintre laureați i-a întrebat: „Ce vești ne aduceți de pe pământ?” Ei au spus: „Vestea este că pe pământ au fost descoperiți în păduri oameni ca animalele sau animale ca oamenii. După față și corp se poate vedea că au fost născuți oameni iar apoi au fost pierduți sau abandonati în păduri pe când aveau doar doi sau trei ani.” Apoi ei au continuat: „Ei nu pot articula nici un cuvânt care să aibă sens, și nici nu au putut fi învățați să articuleze vreun sunet al vreunui cuvânt. Ei nu știu ce hrană li se potrivește, așa cum știu animalele, ci au consumat orice buruieni sălbatice din pădure, curate sau murdare, ca să nu mai vorbim și de alte lucruri de acest fel. Din tot ce au putut vedea, unii dintre cei mai învățați dintre noi au făcut anumite presupuneri, iar alții au tras anumite concluzii referitor la starea omului față de cea a animalelor sălbatice.”

Auzind aceasta, unii dintre cei mai în vârstă înțelepți au întrebat care sunt acele presupuneri și concluzii ce rezultă din aceste lucruri, iar nou-veniții au răspuns: „Au fost destul de multe, dar ele pot fi reduse la următoarele: 1. Că prin natura sa și din naștere, omul este mult mai prost și deci mult mai puțin evoluat decât animalele, iar dacă nu este educat, el rămâne în această stare. 2. Că el poate fi educat, pentru că a învățat să articuleze sunete, și deci să vorbească, și prin urmare a început să-și exprime gândurile, iar aceasta, gradat, din ce în ce mai mult, până când în final a ajuns să formuleze chiar legi ale societății, dintre care însă multe sunt impuse, în cazul animalelor, încă de la naștere. 3. Că animalele prezintă rațiune, la fel ca oamenii. 4. Prin urmare, dacă animalele pot vorbi, ele sunt capabile să raționeze asupra oricărui subiect la fel de inteligent ca oamenii, un indiciu al acestui lucru constând în faptul că ele gândesc din rațiune, ca și oamenii. 5. Că înțelegerea este doar o modificare a luminii care vine de la soare, care este mediată de eter, la care contribuie și căldura; prin urmare, este o activitate de natură interioară; iar această activitate poate fi elevată până când atinge nivelul înțelepciunii. 6. Prin urmare este inutil să consideri că un om trăiește după moarte iar un animal sălbatic nu, cu excepția faptului că atunci când viața părăsește corpul fizic, el poate apărea pentru câteva zile de la deces, ca un abur, având aparența unui spectru, până când se va dizolva în natură. Prin urmare, religia, care este promotoarea vieții de după moarte, este o invenție pentru a menține oamenii simpli în interiorul ei prin legile sale, așa cum sunt ei restricționați în exterior de către legile statului.” Auzind acestea, toți cei care erau așezați la mese au exclamat: „Ce vremuri sunt acum pe pământ! Și ce modificări a suferit înțelepciunea! Nu cumva s-a transformat în inteligență plină de infatuare? Soarele apune și este sub pământ diametral opus față de meridian! Cine nu își dă seama, din exemplul celor dispăruți și găsiți apoi în pădure, că aceasta este natura omului atunci când nu este educat? Nu este acea ființă un om dacă nu este educată? Nu este omul născut într-o mai mare ignoranță decât animalele? Nu trebuie el să învețe să meargă și să vorbească? Dacă nu ar fi învățat să meargă, ar mai sta el acum în picioare? Iar dacă nu ar fi învățat să vorbească, ar fi el capabil să rostească vreun gând? Nu este oricine om, în funcție de ceea ce primește în educația sa, nebun din lucrurile false și înțelept din cele adevărate? Iar atunci când este nechibzuit din cauza lucrurilor false, nu

este el convins pe deplin și în mod fantasmagoric că este mai înțelept decât acela care este plin de înțelepciune datorită adevărului?

Nu sunt oamenii plini de nebunie și de infatuare la fel ca acei oameni care au fost desco-periți în pădure? Dar cei care și-au pierdut memoria, nu sunt la fel ca ei? Din toate acestea, noi tragem deci concluzia că, fără educație, omul nu este nici om, nici animal, ci este o formă care poate primi ceea ce face o ființă să fie om; astfel, omul nu este născut om, ci devine om; iar omul este născut având această formă pentru ca el să fie un organism care să poată primi viață de la Dumnezeu cu scopul de a fi capabil să primească toate lucrurile bune pe care Dumnezeu vrea să i le dăruiască, și care, prin comuniune cu Dumnezeu Însuși, să poată fi redat binecuvântat eternității. Din tot ce ne-ați spus până acum, am înțeles că înțelepciunea este în prezent distrusă sau lipsită de sens, că oamenii nu știu nimic despre starea vieții lor în comparație cu cea a animalelor. Prin urmare este clar că ei nu știu nimic despre viața de după moarte a omului; iar pe cei care au aflat despre aceasta, dar nu doresc să știe nimic, și prin urmare neagă totul, așa cum fac mulți, dintre creștinii voștri, noi îi putem asemăna cu cei găsiți în păduri; ei nu au devenit proști din lipsă de educație, ci ei înșiși au ales să rămână proști acceptând premise false care reprezintă de fapt întunericul adevărului.”

Auzind acestea, un om care stătea în picioare în mijlocul paladiului, ținând lauri în mâini, a spus: „Vă implor, dezlegați această arcană: Cum poate omul, care este creat după asemănarea lui Dumnezeu, să fie preschimbat în diavol? Eu știu că îngerii din rai sunt forme ale lui Dumnezeu, iar îngerii căzuți din iad sunt forme ale diavolului; iar aceste două forme sunt opuse, ultimele fiind forme ale nebuliei, iar primele, forme ale înțelepciunii. Explicați-mi vă rog, cum poate omul, ca asemănare a lui Dumnezeu, să treacă atât de ușor de la lumină în întuneric, ajungând să-l nege pe Dumnezeu și viața veșnică.”

La această întrebare, înțelepții au răspuns în ordine, mai întâi pitagoreicii, apoi socraticii, iar apoi ceilalți, printre care se afla și un discipol al învățăturii lui Platon. Acest om a vorbit ultimul iar opinia sa a avut cel mai mare răsunet: „În era saturniană sau Epoca de Aur, oamenii știau și erau conștienți că sunt făpturi care primesc viață de la Dumnezeu. De aceea înțelepciunea le era adânc înrădăcinată în suflet și în inimă, și deci vedeau adevărul din lumina adevărului, iar cu ajutorul adevărului percepeau binele prin prisma farmecului iubirii. Dar în erele ulterioare, pe măsură ce rasa umană s-a îndepărtat de la a conștientiza că orice adevăr al înțelepciunii și orice lucru bun care își are originea în iubire vin încontinuu de la Dumnezeu, oamenii au încetat astfel să mai fie lăcașuri ale lui Dumnezeu. Atunci a încetat comunicarea cu Dumnezeu și de asemenea legătura cu îngerii. Pentru că din direcția pe care o avea anterior, mintea lor, care în interiorul ei fusese elevată și orientată către Dumnezeu de către Dumnezeu, a început să fie din ce în ce mai înclinată într-o direcție oblică, în afara lumii și deci spre Dumnezeu de către Dumnezeu prin lume; iar în final, ea a fost întoarsă în direcția opusă, care este într-o direcție foarte joasă față de suflet. Și din moment ce legătura cu Dumnezeu nu poate fi menținută când omul este orientat interior însă întors de la Dumnezeu, oamenii s-au separat de Dumnezeu devenind astfel forme ale iadului sau ale demonilor. De aici putem concluziona că, în Prima Eră, oamenii simțeau în suflet și în inimă că toate lucrurile bune din iubire și toate adevărurile înțelepciunii le primeau de la Dumnezeu; și, de asemenea, că acestea veneau de la Dumnezeu în ființa lor, și astfel ei înșiși erau receptacule de viață ale lui Dumnezeu, și prin urmare se numeau imagini ale lui Dumnezeu, fii ai lui Dumnezeu, și născuți din Dumnezeu. Dar în erele următoare, oamenii conștientizau aceasta nu în inimile și sufletele lor, ci dintr-o credință persuasivă, iar mai târziu istorică, iar în final doar spuneau aceste lucruri, fără să le mai creadă sau să le simtă; iar pentru a conștientiza aceasta doar cu gura nu este suficient, dacă în inimă omul neagă aceste lucruri. De aici se poate

vedea care este natura înțelepciunii pentru creștinii din ziua de azi, când, în pofida faptului că în revelațiile scrise ei pot fi inspirați de Dumnezeu, ei nu fac diferența între om și animal, și din această cauză mulți cred că dacă omul trăiește după moarte, la fel trăiesc și animalele, sau dacă animalele nu trăiesc o altă viață după moarte, nici oamenii nu vor trăi o altă viață. Nu e deci clar că lumina noastră spirituală, care ne luminează viziunea minții, a devenit un întuneric deplin în cazul lor? Iar lumina naturală care luminează doar trupul a devenit splendoarea lor?”

După aceasta, cu toții și-au întors privirile către nou-veniți și, mulțumindu-le pentru venirea lor și pentru explicațiile oferite, i-au rugat să le povestească ceea ce au auzit și semenilor lor. Nou-veniții au spus că ei vor dezvălui adevărul și semenilor lor, spunându-le că în măsura în care ei vor atribui dragostea și adevărul credinței lui Dumnezeu și nu lor înșiși, în aceeași măsură sunt ei oameni și în aceeași măsură vor deveni ei îngeri ai raiului.

Într-o dimineață am fost trezit din somn de un cântec dulce, care se auzea de undeva de deasupra mea. Atunci, în primele momente de trezire, în care ființa este mai interiorizată, mai calmă, fiind unele dintre cele mai plăcute momente ale zilei, am reușit să mă mențin pentru un anumit timp într-o stare superioară de conștiință, ca și cum aș fi fost în afara corpului meu fizic, și mă puteam focaliza exclusiv pe starea exprimată de acea melodie. Muzica din rai nu este altceva decât o stare sufletească care se manifestă în exterior sub forma unei melodii; pentru că tonalitatea care apare dintr-o stare de iubire este cea care dă viață vorbirii, dincolo de cuvintele celui care la rostește. În această stare, am perceput că starea de afectivitate generată de plăcerile iubirii în cuplu era de fapt starea exprimată de melodiile cântate de soțiile din rai. Am putut observa aceasta din sunetele melodiei, în care acele plăceri erau modulate în minunate și felurite chipuri.

După aceasta, m-am trezit și am privit în lumea spirituală. Iar acolo, în partea de Răsărit, dedesubtul soarelui, am văzut ceva ce părea a fi un șuvoi auriu ce curgea din ceruri. Era rouă dimineții care cădea cu atâta abundență încât, atunci când era atinsă de razele soarelui, apărea în fața ochilor mei ca un șuvoi de aur. Devenind și mai conștient datorită acestei viziuni, am înaintat în acel tărâm, iar acolo am întâlnit un înger pe care l-am întrebat dacă văzuse și el acel șuvoi auriu care curgea pe pământ din soare. El mi-a răspuns că vede acel șuvoi tot timpul atunci când meditează asupra iubirii în cuplu. Apoi, orientându-și privirea într-acolo, a spus: „Acel șuvoi curge deasupra unei săli unde se află trei cupluri care locuiesc în centrul unui paradis din partea de Răsărit. Acest șuvoi care se vede curgând din soare peste acea sală se manifestă pentru că acele cupluri emană înțelepciunea care însoțește iubirea în cuplu și toate desfătărilor ei - în cazul bărbaților fiind vorba de iubirea în cuplu, iar în cazul femeilor, de desfătărilor acesteia. Dar eu simt acum că tu te gândești intens la deliciile iubirii în cuplu. Te voi conduce deci la acea sală și te voi prezenta celor de acolo.”

M-a condus apoi acolo prin locuri paradisiace la niște case construite din lemn de măslin, care aveau două coloane de cedru la intrare; prezentându-mă soților, el i-a întrebat dacă am permisiunea de a vorbi cu soțiile lor în prezența lor; soții și-au dat consimțământul și le-au chemat apoi pe soțiile lor. Am observat că se uitau foarte atent în ochii mei, și le-am întrebat de ce. Ele mi-au spus: „Noi putem să vedem în special ce tendințe manifesti tu în privința laturii erotice a iubirii, iar de aici care sunt sentimentele tale, și deci ce gândești tu despre aceasta; iar noi vedem că te gândești foarte intens la iubirea în cuplu, dar totuși într-un mod cast.”

Am răspuns: „Spuneți-mi, vă rog, câte ceva despre plăcerile iubirii în cuplu.” Dând din cap a încuviințare, soții le-au spus soțiilor lor: „Dacă sunteți de acord, revelați-i câte ceva despre aceste lucruri. Urechile lui sunt caste.”

Apoi soțiile m-au întrebat: „Cine te-a învățat să ne întrebi despre plăcerile iubirii în cuplu? De ce nu îi întrebi pe soții noștri?” Am răspuns: „Acest înger care este aici cu mine mi-a șoptit la ureche că soțiile sunt cele care receptează și simt aceste plăceri pentru că ele sunt născute cu aceste plăceri, și toate plăcerile țin de iubire.”

La auzul acestor cuvinte, ele au răspuns cu zâmbetul pe buze: „Fii prudent și nu spune asemenea lucruri decât într-un mod ocultat, pentru că aceasta este o înțelepciune păstrată adânc în inimile sexului feminin și nu este dezvăluită soților noștri decât atunci când aceștia simt cu adevărat iubirea în cuplu. Există multe motive pentru aceasta - motive pe care le ținem ascunse doar pentru noi înșine.”

Atunci soții lor au spus: „Soțiile noastre cunosc toate stările pe care noi le trăim, nefiindu-le ascuns absolut nimic. Ele văd, percep și simt tot ce pornește din voința noastră, dar noi, pe de altă parte, nu putem avea acces la tot ceea ce ele trăiesc. Soțiile au acest dar pentru că ele manifestă cea mai tandră iubire și cele mai frenetice aspirații pentru păstrarea prieteniei și a încrederii în cuplu, și deci pentru fericirea vieții ambilor iubiți; astfel, datorită înțelepciunii care există în iubirea lor, soțiile țin cont de aceste lucruri, atât pentru soții lor, cât și pentru ele însele. Acest gen de înțelepciune este atât de plin de prudență, încât ele nu doresc, și nu sunt capabile, să spună că iubesc, ci doar că sunt iubite.”

Le-am întrebat pe soții de ce nu doresc aceasta și de ce nu pot spune aceste lucruri. Ele mi-au răspuns că dacă s-ar afla cât de puțin din aceste lucruri, soții lor s-ar răci foarte mult față de ele și le-ar îndepărta din patul lor, din camera lor și din fața ochilor. „Dar așa se petrece doar în cazul soților care nu consideră căsătoria un lucru sfânt și prin urmare nu își iubesc soțiile dintr-o iubire spirituală. Dar nu tot la fel se petrece în cazul celor care nu fac așa. În mintea celor care consideră iubirea ca fiind spirituală, ea este pentru ei un lucru natural care se manifestă în corpul lor. Noi cei din această sală facem parte din această categorie, și deci le putem împărtăși soților noștri arcana ce descrie plăcerile pe care noi le simțim în iubirea în cuplu.”

Le-am cerut apoi în mod respectuos să îmi dezvăluie și mie câte ceva din această arcană. Dintr-o dată ele au privit spre o fereastră care se afla în partea de Miazăzi, iar acolo apăruse un porumbel alb, cu aripi strălucitoare ca de argint, iar pe cap avea o coroană care părea a fi din aur. Stătea cocoțat pe o creangă pe care crescuse o măslină. Când porumbelul făcea eforturi să își întindă aripile, femeile au spus: „Îți vom dezvălui totuși anumite lucruri. Atât timp cât porumbelul se află aici, acesta este un semn pentru noi că ne este permis să-ți revelăm anumite taine.” Apoi ele au spus: „Fiecare om are cinci simțuri: văz, auz, miros, gust și pipăit; dar noi avem în plus un al șaselea simț, care este dat de senzația tuturor plăcerilor iubirii în cuplu ale soților noștri. Noi avem acest simț în palmele mâinilor noastre, atunci când atingem pieptul, brațele, mâinile, obrații sau bărbia soților noștri, în special pieptul, și de asemenea și noi când suntem atinse la rândul nostru de către ei, iar toată bucuria și plăcerea minții lor, și toate încântările și savorile sufletelor lor, și toate lucrurile pline de fericire și înălțare din inimile lor trec de la ei la noi, și devin perceptibile, sensibile, tangibile. Noi le percepem apoi atât de distinct și clar ca și urechea atunci când percepe modulațiile sunetelor unui cântec, sau așa cum limba distinge aromele delicatelor, într-un cuvânt, deliciale spirituale ale soților noștri își găsesc în noi o întrupare naturală, și din acest motiv soții noștri ne numesc organele senzoriale ale iubirii în cuplu caste și pure, și deci ale tuturor deliciilor pe care le presupune aceasta. Dar acest sens al crosului nostru există, subzistă, persistă, și este transfigurat până într-atât încât soții noștri ne iubesc din înțelepciune și rațiune, iar noi la rândul nostru îi iubim din aceleași motive. În rai, această accepțiune pe care o are erosul nostru este numită activitatea înțelepciunii cu iubirea sa, și iubirea cu înțelepciunea sa.”

Provocat de aceste cuvinte și având dorința de a afla și mai multe, am întrebat despre varietatea acestor delicii. Ele au răspuns: „Este infinită - dar nu dorim să dezvăluim mai mult și nici nu putem să o facem; pentru că porumbelul de la fereastra noastră, care stătea pe creanga de măs-lin, și-a luat zborul.”

Am așteptat apoi întoarcerea sa, dar în zadar. Între timp, i-am întrebat pe soți: „Și voi în-țelegeți același lucru prin iubirea în cuplu?” Ei au spus: „Da, avem aceeași părere în general, însă nu și în particular. Noi trăim o stare de grație la modul general, de încântare, și o plăcere la mo-dul general dată de manifestările particulare ale acestor sentimente, spre deosebire de soțiile noastre, iar acest sens general pe care îl experimentăm noi în toate aceste lucruri este ca seninăta-tea păcii.”

După ce aceste cuvinte au fost rostite, am observat o lebădă pe ramura unui smochin; apoi ea și-a întins aripile și și-a luat zborul. Văzând aceasta, soții au spus: „Acesta este un semn că noi trebuie să ne oprim din a mai dezvălui și alte lucruri despre iubirea în cuplu. Revino altă dată, într-un alt moment, și probabil că vom putea să îți dezvăluim mai multe atunci.” Apoi ei s-au retras și eu am plecat.

Capitolul al VIII-lea

Unirea sufletelor și prefacerea stării lor

Dacă nu încapă nici o îndoială că, atunci când ne-a plăsmuit, planul inițial al Creatorului a fost să sădească în noi tendința de a ne uni, nu este mai puțin adevărat că această uniune trebuie să privească deopotrivă și sufletele noastre. De aici rezultă că putem afirma în deplină siguranță că înclinarea noastră spre a ne dori și a ne căuta unul pe altul există în mod fundamental în voința femeii, precum și în capacitatea de înțelegere a bărbatului. Această vocație a voinței este con-stantă la femeie și, adesea, nestatornică la bărbat; căci bărbatul, născut să se preocupe de atât de multe lucruri, simte foarte des în inima lui alte chemări, care îl abat de la cea dintâi iubire și îl fac să o uite. Tendința spre uniune ocupă totuși partea cea mai nobilă din noi, iar forța principiului său este atât de mare încât, supraviețuind corpului nostru pământesc, sporește și crește fără încetare pe toată durata vieții noastre spirituale.

Deși aceste tendințe, aceste înclinații spre uniune sunt aceleași atât la bărbat, cât și la fe-meie, ele se deosebesc în ceea ce privește forma lor. Astfel, observăm cum pasiunea bărbatului crește brusc, până atinge intensitatea unor emoții puternice sau obrăznicia unui curaj fără limite, pe când pasiunea femeii se ascunde cu sfială sub vălul pudorii și respinge cu grație și cu stăpâni-re de sine mângâierile pe care totuși le-a dorit. Prin asemenea mici strategii nevinovate și îngădu-ite iubita își înflăcărează și își înrobește iubitul; prin astfel de jocuri femeia își întărește slabele puteri naturale, sporindu-și forța. Deschizându-și până la urmă inima spre iubire, cei doi iubiți ajung împreună la starea de uniune, de liniște, înțelegere și pace care le aduce fericirea pe pământ și beatitudinea supremă în Cer, când își sfârșesc viața pământească.

Natura ființelor omenești a contribuit și ea la întărirea acestui principiu, dăruind materiei din care sunt alcătuite un fluid ale cărui efuziuni hrănesc și adapă neîncetat simpatia reciprocă între cele două sexe, când își plac unul celuilalt. Pe de altă parte, scurgerea acestui fluid spre făp-tura care îl produce, printr-un fel de reacție împotriva propriei surse, dă naștere la ură, dezgust și antipatie.

Poate că în diferitele trepte ale acestei emanații trebuie să căutăm motivul îndepărtării nepremeditate de obiectul iubirii unice sau al atracției involuntare care ne face să îndrăgim unele

ființe pe care nu le cunoaștem sau, dimpotrivă, să le respingem și să le disprețuim fără să le fi cunoscut. Printr-un fel de comodă coborâre a respirației în plămâni, din plămâni în inimă și din inimă în sânge ajungem poate să ne dăm seama de minunatul efect al emanației aceluia fluid care poartă în toate părțile, ca într-un vas comunicant și printr-o mișcare continuă și constantă, particule desprinse din esența noastră, după cum și noi primim deopotrivă particule din esența celui-lalt.

În aceste adevăruri credeam până într-o zi, când moartea i-a răpit în același timp pe un preot, pe un filosof și pe un politician. Mi-am pus atunci în gând să văd cu ochii mei de ce fel de primire au avut ei parte în lumea spiritelor.

În clipa când am ajuns în Cer, ei tocmai erau întrebați despre noutățile de pe pământ.

- Se petrec pe pământ, răspundeau ei, lucruri atât de neobișnuite, atât de extraordinare, încât spiritul omului nu poate nici să le conceapă, nici să le înțeleagă, nici să le creadă.

Un înțelept din lumea spiritelor a ridicat glasul și le-a spus:

- Am primit înțelepciunea din Cer, sunt în dialog cu îngerii, am străbătut lăcașurile tuturor inteligențelor și toate diferitele sfere ale spiritelor. Fiecare dintre noi, într-o stare infinit mai desăvârșită, își va regăsi în aceste sfere existența sa din începuturi. Ne vom păstra aici până și nevoile noastre omenești, doar pentru a retrăi plăcerea de a ni le împlini. Natura însăși va da naștere din nou frumuseților ei.

Vom revedea în această lume peisaje, munți și câmpii; artele frumoase vor contribui și ele la înfrumusețarea vieții veșnice; vom regăsi aici cetăți, monumente și palate, aurul, argintul și pietrele prețioase vor fi din belșug, într-un cuvânt, lumea sferelor subtile nu este altceva decât o reprezentare mult mai complexă a lumii noastre sau, mai degrabă, lumea noastră pământeană nu este decât o palidă imitație a celeilalte lumi. Acum, că nu mai aveți nici o îndoială, și-a continuat înțeleptul discursul, ca să cântărim mai bine gradul de nebunie la care au ajuns oamenii, spuneți-ne ce gândesc ei despre aceste lucruri.

Preotul a luat cuvântul și a mărturisit că, asemenea tuturor celor din tagma sa, a privit acest orizont miraculos drept un efect natural născut într-o minte înfierbântată, care se convinge singură cu ușurință de adevărul tuturor fanteziilor care se nasc în imaginația sa. De altfel, fie chiar și ideea Judecății de pe urmă, înaintea căreia, potrivit părerii generale, sufletul ar trebui să se înfățișeze fără trup, ar fi fost ea singură de ajuns să îi pună pe gânduri pe oameni și să-i facă să renunțe la aceste închipuiri. Totuși, atât de mare este puterea unei erori larg răspândite, încât adevăratul se cu greu o poate dezlăcuși din mintea oamenilor evidența însăși.

La fel ca și teologul, politicianul a mărturisit că nici el nu a crezut nimic din aceste miracole, dar că neîncrederea și prudența lui s-au întemeiat pe motive diferite, căci el nu a privit ceea ce se propovăduia despre cealaltă lume decât ca pe un mijloc de care cei mai abili s-au folosit pentru a-și subordona semenii prin teamă și naivitate. Acum însă el își recunoaște eroarea și deplânge orbirea omenească.

Filozoful a luat și el cuvântul spunând:

- Am scotocit prin toate izvoarele Antichității, am studiat, am meditat și am cercetat toate sistemele de gândire, dar nu am găsit niciodată adevărul. De aceea am ajuns să mă îndoiesc de orice. Nu am afirmat cu tărie nimic, dar nici nu am respins ceva. Am pus mai presus îndoiala decât amorul propriu. Pot să spun că, cel puțin, am luptat împotriva orgoliului meu mărturisindu-mi neștiința și neputința, iar ori de câte ori nu am fost sigur ce este adevărat și ce este fals, am preferat să mor în lipsa mea de certitudine.

- Dar de ce, i-au întrebat pe nou-veniți spiritele locului, de ce nu v-ați adresat, în sfera îngustă a inimilor voastre, propriilor voastre dorințe? Ați fi constatat o mare disproporție între mă-

rimea acestor dorințe și neputința de a vi le satisface în lumea voastră, fapt care v-ar fi dovedit cu ușurință necesitatea lumii noastre; ați fi recunoscut singuri principiul imensității dorințelor în cadrul nevoii primordiale de a iubi și de a fi iubit; ați fi înțeles că explicația golului din sufletul vostru se află în iubirea cerească și în cuvintele înțeleptului trimis să vă lumineze. Dar pentru aceasta, în loc să fi socotit învățăturile lui niște simple viziuni, dezvăluirile și recomandările lui niște vise ciudate și niște himere, ar fi trebuit să căutați în ele, să descoperiți și să înțelegeți adevărul.

În acel moment, o coloană de foc a apărut dintr-o dată spre Răsărit; mi-am îndreptat pașii spre locul în care am văzut-o ivindu-se și am ajuns într-un loc încântător numit Adramandon sau Grădina Logodnicilor. Am văzut acolo cum o pereche fericită săvârșea, în inocența extazului, sărbătoarea inimilor și uniunea sufletelor lor.

Din tot ceea ce am văzut, am rămas cu convingerea că, în spațiul nedefinit al curgerii timpului, viața omului nu este altceva decât o continuă migrație. Așa cum o vedem, începând cu copilăria, care se pierde în adolescență, la fel cum adolescența se varsă în vârsta pubertății, aceasta în cea a virilității, iar virilitatea, în sfârșit, în vârsta bătrâneții, viața noastră se prezintă mereu ca un fel de schimbare progresivă, caracterizată printr-o tendință irezistibilă către o treaptă de perfecțiune superioară.

La fel cum un arbore, începând cu prima clipă când sămânța din care a ieșit a fost fecundată, nu ființează nici un moment fără să treacă prin schimbarea unei noi epoci de vegetație, tot așa și omul exterior se schimbă în fiecare clipă a vieții sale, până în momentul destrămării finale; sufletul își continuă însă evoluția la infinit, în eternitatea timpurilor, pentru a ajunge, atât cât îi este cu putință, la treptele superioare ale desăvârșirilor succesive. Căci, după cum iubirea nu are hotare, la fel cunoașterea, înțelegerea și înțelepciunea nu au sfârșit.

Am mai aflat atunci că această înlănțuire de schimbări succesive nu este aceeași la ambele sexe. În timp ce bărbatul caută lumina, femeia, dimpotrivă, nu caută decât căldura. Atrăși fiecare în parte către același centru, coexistența lor începe cu momentul în care, după ce au parcurs amândoi cercurile diferite ale schimbărilor progresive specifice sexului, ajung în cele din urmă în acel centru comun în care legăturile perfecte ale iubirii în cuplu statornicesc pentru totdeauna fericirea lor. În acel moment, bărbatul devenind mai viril, iar obiectul dorințelor sale mai arzător și mai atrăgător, amândoi își află în acest punct al uniunii: împlinirea tuturor dorințelor și izvorul tuturor bogățiilor.

Câtva timp mai târziu, m-am regăsit în aceeași lume a spiritelor, într-un moment în care niște ființe recent eliberate din lanțurile nenorocirilor omenești erau întrebate ce anume le uimește mai tare în acest spațiu nou al spiritelor.

- Cel mai mult ne miră, au răspuns nou-veniții, faptul că nu aflăm aici odihna veșnică pe care am sperat-o și că, dimpotrivă, ne întâmpină alte cunoștințe de asimilat și alte datorii de împlinit. Ne uimește mai ales faptul de a regăsi aici, dar într-o stare atât de diferită de a noastră, aceeași obligație de a acționa neîntrerupt pentru dobândirea fericirii.

- Cum ar fi fost, le-a răspuns unul dintre înțelepții care conduceau întrunirea, cum ar fi fost dacă fericirea la care vă așteptați ar fi constat dintr-o odihnă veșnică și din răgazul fără nici un gust al unei serbede lenevii? Cât de mare este nestatornicia spiritului omenesc! Ce om ar fi vrut realmente să-i fie destinată o asemenea apatie perpetuă? Ce om ar fi acceptat să-și petreacă atât de prostește o viață fără mișcare, fără zbcium și fără nici o preocupare? Cine nu știe că plictiseala revarsă dezgust asupra celor mai senine zile și că plictiseala se naște din lipsă de ocupație și din lenevie? O astfel de imagine v-ați format deci despre Cerul vostru! Aceasta este așadar înspăimântătoarea imagine cu care ați înlocuit ideea reală pe care v-ați fi putut-o face voi înșivă,

discutând între voi, comparând lucrurile și trăgând consecințele propriilor voastre raționamente. Acum puteți să recunoașteți că pentru spirit nu există odihnă, deoarece prin natura sa spiritul nu a fost creat pentru odihnă. Spiritul poartă în el o tendință spre mișcare și spre acțiune de care nu se poate lipsi; de aceea, în această nouă lume regăsiți aceleași exerciții spirituale și aproape aceleași îndeletniciri ca și în lumea voastră, doar că pe o treaptă superioară de desăvârșire.

Pe pământ, înțelepții caută adevărul fără să-l găsească, pentru că la tot pasul ei cad în eroare și pentru că peste tot corupția a lăsat în urma ei minciuna. În ce ne privește însă, cu toate că nu fără efort ajungem să cunoaștem adevărul, flacăra lui subtilă ne atrage treptat spre vatra lui, potrivit dorinței pe care o avem fiecare de a ajunge la el și potrivit gradului de înfocare cu care îl dorim. Din acest motiv, veți remarca printre noi spirite care vă vor părea că au naivitatea unor copii, după cum veți găsi și spirite care vădesc, ca să mă exprim printr-o comparație foarte cuprinzătoare, înțelepciunea și experiența unor bătrâni. Aceste diferențe au impus între noi deosebirea dintre cel care poruncește și cel care se supune, ca și cea dintre cel care dă lecții și cel care ascultă.

Dar, ca să nu rămâneți cu dorințele neîmplinite, veniți, urmați-mă într-una dintre cetățile noastre, ca să vă convingeți singuri de adevărul spuselor mele.

Mi-a fost îngăduit și mie să îi însoțesc și am putut să observ marea mirare a nou-veniților când înțeleptul care îi îndruma i-a poftit să intre într-o bibliotecă imensă; fiecare despărțitură a imensului spațiu anunța, prin etichete bogat împodobite, atributele diferitelor științe și arte frumoase, ale diferitelor opere care se aflau depozitate acolo.

De această dată, nou-veniții nu s-au mai putut stăpâni să scoată sunete de uimire și de admirație.

- Vai, au exclamat ei într-un consens deplin, noua noastră viață este un nou vis! Cum de-a fost cu puțință ca lumea voastră, pe care ne-am imaginat-o întotdeauna ca fiind lipsită de orice materie, să ne ofere un peisaj atât de variat!

- Îmi dau seama încă o dată, reluă înțeleptul, că, în imaginea pe care v-ați format-o despre lumea spirituală, nu ați fost în stare să o concepeți decât ca pe un spațiu nedefinit, care nu putea cuprinde decât vidul și, în consecință, inexistența oricăror corpuri posibile; dar, dacă ați fi analizat temeinic posibilitatea existenței tuturor ființelor, ați fi făcut distincție între corpurile materiale, cum sunt indivizii pe pământ, și corpurile subtile, așa cum ați devenit voi de când vă aflați printre noi. Corpurile din prima categorie sunt alcătuite din elemente ale globului pământesc, celelalte din materia subtilă a sferelor noastre cerești.

Aici trebuie căutată deosebirea esențială între constituția oamenilor și a noastră, ca ființe spirituale. Aveți deci de ce să vă mirați! Vă stă acum la îndemână să profitați de tot ceea ce ați aflat. Voi aveți acum ocazia să decideți care va fi calea pe care o veți alege spre a ajunge la Binele suprem. Dar să țineți seama că pentru a ajunge la suprema fericire nu există decât o singură cale: este calea trecând prin legăturile iubirii, singurele care, înflăcărându-vă inimile, vă pot cuprinde în îmbrățișarea lor.

Nou-veniții au fost înconjurați apoi de niște fecioare care cântau imnuri de preamărire Celui Veșnic și se străduiau să-i ajute și pe ei să li se alătore și să se pună în acord ei înșiși cu armonia acelor imnuri.

Frământat neîncetat de dorința de a cunoaște încă și mai în profunzime tainele iubirii cerești, mi-am pus în gând să mă întorc din nou în incinta sacră unde îngerul meu îmi spusese că ploaia de aur pe care o vedeam căzând era rouă sufletelor logodnicilor norocoși care trăiau sub acel Cer. Ajuns acolo, am fost, recunoscut și am avut parte de aceeași primire. Simțindu-mă în-

curajat de împrejurări atât de prielnice, prima mea grijă a fost aceea de a mă interesa de porumbița care o făcea pe fecioară să vorbească prin prezența ei sau să tacă atunci când se depărta.

Fecioara care data trecută se temuse să îmi spună prea multe mi-a răspuns surâzând că în chiar acea zi porumbița plutise pe deasupra capului său și-i prevestise întoarcerea mea.

- În acest caz, i-am spus, îmi vei dezvălui și restul secretelor iubirii în cuplu.

- Nu, mi-a răspuns fecioara, nu ți le voi dezvălui, căci ele sunt mai presus de puterea ta de înțelegere. Te vei bucura de noi prin ceea ce ai mai bun, iar noi ne vom bucura de tine prin ceea ce avem noi mai bun.

În clipa aceea, porumbița a sosit pe neașteptate. Eu am tresărit de bucurie, iar fecioara a continuat:

- Cerul a pus în inimile noastre gingășie pentru a-ți alina dorințele și compasiune pentru a-ți face pe plac!

Porumbița a bătut din aripi, a scos un suspin ușor și și-a luat zborul. Pentru o clipă, fecioara a păstrat tăcere; apoi, adresându-se însoțitoarelor ei, le-a spus:

- Suntem iubite de soții noștri, iar la urma urmelor ce importanță mai are dacă dăruim și altora secretul de a se face iubiți?

Capitolul al IX-lea

Schimbarea condiției bărbaților și femeilor în urma căsătoriei

La puțin timp după a doua vizită în Parnas, am privit către Atena, despre care am mai spus câte ceva anterior. Am auzit acolo o larmă neobișnuită. Se auzeau râsete, se simțea o anumită indignare, iar în această indignare se simțea o anumită tristețe; totuși, larma nu părea disonantă ci armonioasă, pentru că un sunet nu era simultan cu altul, erau unul într-altul. În lumea spirituală, varietatea și amestecul de sentimente în sunete se pot distinge perfect.

Când eram încă departe de oraș, am întrebat ce însemna acea larmă, iar răspunsul a fost: „A sosit un mesager din locul unde apar prima dată nou-veniții din lumea creștină, iar acesta a spus că a auzit de la nou-veniți că în lumea de unde veniseră, atât ei, cât și alți oameni, crezuseră că după moarte cei binecuvântați și fericiți vor avea parte de odihnă și nu vor mai trebui să muncească deloc, iar din moment ce problemele administrative, birourile, angajările, toate acestea sunt munci, ei sperau că se vor odihni și că nu vor mai trebui să facă aceste lucruri. Rumoarea a apărut pentru că cei trei fuseseră conduși de către emisarii noștri și acum stăteau la poartă, așteptând. Se decretase în consiliu că, pentru ca ei să își poată dezvălui veștile din lumea creștină, ei trebuiau să fie prezentați nu Paladiumului din Parnas, așa cum era în cazul celor de dinainte, ci erau conduși acum la marele auditoriu; câțiva delegați fuseseră trimiși pentru a-i prezenta oficial pe nou-veniți.”

Întrucât mă aflam în spirit, iar în spirit distanțele sunt în funcție de starea sentimentelor, și pentru că starea mea era marcată de dorința de a-i vedea și auzi pe nou-veniți, am ajuns să fiu prezent în marea sală a auditoriului. Am văzut cum au fost prezentați nou-veniții și i-am auzit vorbind. Vârstnicii sau cei mai înțelepți erau așezați lângă ei, de o parte și de alta, restul oamenilor fiind în mijloc. În fața acestora se afla o platformă, către care cei trei nou-veniți și crainicul au fost conduși de către niște oameni tineri, într-o procesiune oficială, prin mijlocul auditoriului. După ce s-a făcut liniște, iar ei au fost salutați de către unul dintre cei vârstnici, nou-veniții fiind întrebați: „Ce vești ne aduceți de pe Pământ?” aceștia au răspuns: „Sunt multe de spus, dar despre ce doriți să vă vorbim?” Când cei mai bătrâni au răspuns: „Ce noutăți sunt în legătură cu lu-

mea noastră și cu lumea de dincolo?” Ei au răspuns: „Când am venit prima dată în această lume, am auzit că aici și în rai există administratori, ministere, angajări, afaceri, studii în toate domeniile științei, și minunate meșteșuguri; dar totuși, noi am crezut că după plecarea sau tranziția noastră din lumea naturală în această lume spirituală vom avea parte de odihna veșnică, dar ce altceva sunt diferitele profesii, decât muncă?”

La aceste cuvinte, vârstnicii au răspuns: „Ce ați înțeles voi prin odihna de la orice muncă? V-ați gândit la lenea eternă, când voi ați sta mereu lungiți sau așezați, inspirând în piept plăceri și bând bucurii?” Zâmbind cu blândețe, cei trei nou-veniți au spus că ei suportaseră ceva asemănător. La care li s-a răspuns: „Ce au plăcerile, bucuriile și fericirea care rezultă din toate acestea în comun cu lenea? Din cauza lenei, mintea nu se expansionează, ci ajunge într-o stare de colaps, cu alte cuvinte, omul nu este readus la viață și învigorat, ci, dimpotrivă, este amortit. Imaginați-vă un om stând într-o stare de lene totală, cu mâinile atârând, cu privirea pierdută; și hai să presupunem că în același timp el este înconjurat de o aură de bucurie; nu credeți că, dimpotrivă, somnolența și moleșeala ar pune stăpânire pe mintea și pe corpul său? Și că, de asemenea, expresia vie a feței sale ar dispărea? Iar până la sfârșit, având toți mușchii relaxați, ar da mereu din cap înainte și înapoi până când ar cădea de pe scaun? Ce face ca trupul să fie relaxat sau încordat, dacă nu concentrarea minții? Și de unde vine această ardoare a minții dacă nu din îndeletniciri care sunt făcute cu plăcere? Permiteți-mi, prin urmare, să vă spun ceva nou din rai: acolo există administrații și ministere, și curți de justiție, mai înalte sau mai puțin importante, și de asemenea științe și meșteșuguri.”

Când nou-veniții au aflat că în rai există diferite curți de justiție, ei au spus: „De ce este așa; nu sunt toate lucrurile în rai inspirate de Dumnezeu și conduse tot de către El, și astfel, nu știu ei deci ce e corect și ce e bine? Ce nevoie mai e atunci de judecători?”

Bătrânul care prezida acea întâlnire a spus: În această lume noi suntem învățați ce este bine și ce este adevărat, și ce este drept și, echitabil, iar noi învățăm aceste lucruri doar în lumea naturală, și nu direct de la Dumnezeu, ci ele sunt mediate de alții. Fiecare înger, ca și oamenii, gândește despre adevăr și face lucruri bune ca și cum ar fi cu de la sine putere. Iar acest bine nu este pur, ci este amestecat, în funcție de starea îngerului. Mai mult, printre îngeri se numără cei mai simpli și cei înțelepți, iar atunci când, din naivitate și din ignoranță, cei mai puțin evoluți sunt nesiguri în legătură cu ce este corect, sau dacă nu cumva ei s-au abătut de la ce este drept, cei înțelepți trebuie să judece. Dar cum tu ești nou-venit în această lume, urmează-mă în orașul nostru, dacă dorești aceasta, iar noi îți vom arăta totul.”

Apoi ei au părăsit auditoriul, însoțiți fiind de unii dintre cei mai în vârstă. Ei au intrat mai întâi într-o mare bibliotecă, ce era împărțită în biblioteci mai mici, în funcție de domeniul specific al diferitelor științe. Cei trei nou-veniți au fost uimiți văzând atâtea cărți, și au spus: „Și în această lume sunt cărți? De unde aveți hârtie și pergament? Și condeiele și cerneala?”

La aceste cuvinte, cei mai în vârstă au răspuns: „Noi ne-am dat seama că, în lumea din care vii, tu credeai că această lume în care te afli acum este pustie din cauză că este spirituală; și ai crezut aceasta pentru că ideea pe care o aveai tu despre lumea spirituală era o idee ruptă de planul material, iar pentru tine, ce este separat de planul material îți apărea ca fiind inexistent, și prin urmare era asociat cu ideea de vid. Dar în această lume există o plenitudine de lucruri. Aici toate lucrurile sunt subtile, nu materiale; iar lucrurile materiale își au originea în aceste lucruri subtile. Noi cei din această lume suntem spirituali pentru că avem corpuri subtile, nu materiale. De aceea toate lucrurile care se găsesc în lumea materială se află aici la modul perfect, chiar cărți și scrieri și multe alte lucruri.”

Când cei trei nou-veniți au auzit că sunt numiți subtili, ei au crezut că sunt subtili, iar aceasta pentru că au văzut cărțile scrise și pentru că auziseră afirmația că materia își are originea în energia subtilă. Pentru ca ei să se convingă și mai mult de acest adevăr, ei au fost conduși la locuințele scribilor care făceau copii ale scrierilor înțelepților aceluși oraș; iar acolo ei au analizat acele scrieri și le-au admirat eleganța.

După aceasta, ei au fost conduși la muzee, gimnazii, colegii și în alte locuri unde se desfășurau preocupările literare. Unele dintre aceste locuri erau numite sălile heliconienilor, altele erau numite săli ale Parnasului, unele ale atenienilor, iar altele ale Virginei de la Fântână. Li s-a spus că acestea erau numite astfel pentru că virginele semnifică dragostea pentru știință, iar fiecare ființă are inteligență pe măsura atracției pe care o manifestă pentru științele respective. Așa-numitele sporturi constau în exerciții spirituale și exersări ale voinței. Apoi ei au fost conduși prin oraș la conducătorii și administratorii orașului respectiv, și la autoritățile subordonate lor; iar prin intermediul acestora, li s-au prezentat lucrurile minunate produse de artizani într-o manieră spirituală.

După ce a văzut toate acestea, înțeleptul care prezida acea întâlnire, adresându-li-se din nou în legătură cu subiectul odihnei eterne pe care o trăiesc după moarte cei fericiți și binecuvântați, a spus: „Odihna eternă nu înseamnă lene, pentru că de la lene vin inerția, toropeala, indolența și apatia minții, și prin urmare a întregului corp. Toate acestea semnifică moartea, și nu viața, și cu atât mai puțin viața eternă pe care o trăiesc îngerii din rai. Deci odihna eternă este o odihnă care risipește toate acestea și îl readuce pe om la viață. O asemenea odihnă nu poate fi decât ceva care elevează mintea, și este deci studiu și muncă prin care se trezește, se înviorază, și se delectează mintea, fiind astfel influențată în funcție de motivul din care și pentru care este făcută acea muncă. Astfel, întregul rai este pentru Dumnezeu un loc plin de lucruri valoroase; și fiecare înger este un înger în funcție de scopul pe care îl are. Plăcerea muncii sale îl duce înainte, așa cum un curent favorabil duce un vapor, și de asemenea îi conferă pacea eternă și în odihna pe care o conferă pacea sufletească. Aceasta înseamnă de fapt odihna eternă. Faptul că îngerii trăiesc în funcție de dăruirea minții lor reiese foarte clar din faptul că îngerii trăiesc iubirea în cuplu cu toate virtuțile și plăcerile pe care aceasta le conferă, în funcție de dăruirea pe care o manifestă ei în scopul pentru care au fost creați.”

După ce nou-veniții au fost convinși că odihna eternă nu înseamnă lene și indolență eternă, ci plăcerea unei anumite munci care este făcută cu folos, au sosit în acel loc câteva fecioare cu broderii și țesături, munca propriilor lor mâini. Ele le-au oferit lor toate aceste lucruri; iar când ei au plecat, aceste fecioare au cântat o odă prin care, într-o melodie angelică, ele au exprimat dragostea pentru munca lor și plăcerea pe care o simt făcând aceasta.

Când mă aflu în meditație asupra arcanii iubirii în cuplu pe care o simt iubitele, acel șuvoi de aur pe care vi l-am descris mai sus a apărut din nou, și îmi amintesc că el curgea pe un deal în partea de Răsărit, acolo unde locuiau trei cupluri care împărtășeau această iubire conjugală, fiecare cuplu iubindu-se tandru. Văzând șuvoiul, m-am grăbit într-acolo, simțindu-mă atras de dulceața meditației asupra acelei iubiri. Pe măsură ce m-am apropiat, șuvoiul, din auriu, a devenit purpuriu, apoi stacojiu, iar când am ajuns foarte aproape de el, devenise opalescent ca rouă. Am bătut apoi la ușă, iar când s-a deschis, i-am spus persoanei care mi-a deschis: „Spune-le te rog soților că cel care a fost înainte aici împreună cu un înger a venit din nou și îi roagă foarte mult să i se permită să intre și să vorbească cu ei.” La întoarcere, servitorul, având permisiunea soților, m-a invitat înăuntru.

Cei trei soți împreună cu iubitele lor se aflau într-o curte deschisă, și mi-au răspuns binevoitori la salut. Le-am întrebat apoi pe femei dacă porumbelul cel alb mai apăruse la fereastra lor.

Ele au spus: „Da, și, de asemenea, a apărut și astăzi. Mai mult, și-a întins aripile, iar prin aceasta noi am simțit că tu ești aici și am știut că vei solicita dezvăluirea unei noi arcanes despre iubirea în cuplu.”

Când am întrebat, „de ce spuneți una, când am venit să aflu despre mult mai multe?” ele au răspuns: „Sunt foarte multe arcanes, iar unele dintre ele îți depășesc puterea de înțelegere pe care o ai în acest moment. Voi bărbații sunteți mai presus de noi datorită înțelepciunii voastre, dar noi nu suntem mai presus de voi datorită acestui lucru; și totuși, înțelepciunea noastră o depășește pe a voastră pentru că are acces la înclinații și sentimente și le poate vedea, percepe și simți. Voi nu știți nimic despre tendințele și sentimentele iubirii voastre, deși datorită acestora și în funcție de acestea este puterea voastră de înțelegere; prin urmare, datorită acestor lucruri sunteți înțelepți voi bărbații. Dar, totuși, iubitele simt atât de bine aceste lucruri la iubiții lor, încât ele le pot vedea pe fețele lor și le pot auzi în tonul vocii, le simt prin atingere pe sânii, pe brațele și pe obrajii lor; dar din stăruința dragostei voastre pentru fericirea lor, și în același timp și pentru a noastră, noi ne prefacem că nu le vedem. Și totuși noi le moderăm cu atâta atenție încât, prin îngăduință și răbdare, noi acceptăm tot ce ține de dorințele, plăcerile și voința soților noștri, moderându-le când este posibil, fără însă a forța vreodată.

Am întrebat: „De unde aveți această înțelepciune?” Ele au răspuns: „Ne este însămintată în ființă încă din momentul creației, și deci ne naștem cu ea. Iubiții noștri o asociază cu instinctele, dar noi credem că este de la Providența Divină, pentru ca bărbații să poată fi făcuți fericiți de către iubitele lor. Am înțeles de la iubiții noștri că Domnul dorește ca bărbatul să acționeze din libertate, ghidat de rațiune, iar libertatea sa, care influențează predispozițiile și sentimentele sale este prin urmare moderată în interiorul său chiar de către Dumnezeu Însuși, iar din afara sa acest lucru este realizat de către iubita sa; astfel, am înțeles că Dumnezeu face din bărbat și iubita sa un înger din rai. Mai mult, dacă este forțată, iubirea își schimbă esența, și nu mai devine iubire în cuplu. Dar haideți să vorbim mai deschis despre toate acestea. Noi suntem înclinate să manifestăm această prudență pentru a modera înclinațiile și sentimentele iubiților noștri astfel încât aceștia să creadă că acționează liber și prin filtrul rațiunii lor, pentru că noi ne bucurăm de dragostea lor și nu ne împlinește nimic mai mult decât să vedem că și ei se bucură enorm de plăcerile pe care și noi le simțim la rândul nostru; iar dacă toate acestea devin pentru ei lipsite de importanță, atunci și ei se poartă cu noi fără sensibilitate.”

Apoi una dintre femei a plecat în dormitorul ei, iar când a revenit a spus: „Porumbelul meu încă își mai flutură aripile, ceea ce înseamnă că îți putem dezvălui mai mult.” Atunci soțiile au adăugat: „Am observat că se produc diferite modificări în comportamentul și sentimentele soților noștri; de exemplu, șotii devin reci față de soțiile lor atunci când manifestă gânduri lipsite de înțelepciune referitor la biserică și la Dumnezeu; ei devin reci când sunt orbiți de mândria propriei lor inteligențe; devin reci când privesc, plini de dorințe trupești, alte femei; ei devin reci când sunt grăbiți de soțiile lor în ceea ce privește dragostea, și în multe alte circumstanțe; iar această răceală este de mai multe feluri. Noi observăm aceasta, din lipsa freneziei din ochii, urechile și corpul lor în prezența simțurilor noastre. Din aceste exemple poți deduce că noi știm mai bine decât bărbații dacă lor le este bine sau rău. Prin urmare, bărbații cred în mintea lor că iubitele lor se gândesc tot timpul la mijloace prin care să îi facă pe ei să fie mereu plini de afecțiune față de ele, și nu reci; iar ele gândesc aceste lucruri despre ei cu o profunzime care este de nepătruns pentru bărbați.”

După ce au spus toate acestea, s-a auzit un sunet, ca și cum porumbelul ar fi spus ceva. Atunci, femeile au spus: „Acesta este un semn că, deși noi am dori să îți dezvăluim și mai multe taine, nu ne este îngăduit. Poate tu vei spune oamenilor ceea ce ai auzit.” Am răspuns: „Intenționez să fac aceasta; ce rău ar putea provoca acest lucru?”

După ce au vorbit între ele despre aceasta, soțiile au spus: „Poți dezvălui toate acestea dacă dorești. Puterea de convingere pe care o au soțiile nu ne este ascunsă; ele le vor spune soților lor : „Acest bărbat vă prostește. Acestea sunt născociri. El doar glumește inspirat de aparențe și de fanteziile pe care le au în mod frecvent bărbații. Nu îl credeți; credeți-ne pe noi. Noi știm că ne iubiți, iar noi vă suntem supuse.” Spune-le deci, dacă dorești, dar soții nu vor da crezare buzelor tale, ci acelor buze pe care ei le sărută, și care sunt ale iubiților lor.”

Capitolul al X-lea

Universaliile iubirii în cuplu

Dacă am vrea să adâncim dezbateră și să discutăm despre iubirea în cuplu în toată complexitatea ei, dacă am vrea să ne oprim pe rând și să luăm în considerare toate conexiunile și toate multiplele ei aspecte, ar trebui să nu mai punem capăt niciodată acestei lucrări; căci, oricât de multe lucruri am putea spune, nu vom ajunge niciodată să afirmăm că am spus totul. Nu am deci pretenția că mă voi ocupa aici decât de principiile generale, din studiul și examinarea cărora cei care vor citi această carte vor putea trage singuri cu ușurință toate concluziile.

Trebuie deci știut mai întâi că fiecărei specii de iubire îi corespunde un anumit simț, după cum fiecăruia dintre simțurile noastre îi corespunde un anumit fel de iubire care îi este propriu.

Vederea este simțul prin care iubirea percepe formele pentru plăcerea de a admira, iar bucuria acestui tip de iubire este dată de ordine, de simetrie și de frumusețe. Auzul este simțul prin care iubirea percepe sunetele pentru plăcerea de a asculta, iar bucuria acestui tip de iubire se află în melodicitatea acordurilor muzicale și în farmecele armoniei.

Mirosul este simțul prin care iubirea caută în ambianță raporturile care o pot satisface, iar mulțumirea ei se află în răspândirea de miresme plăcute și în delicatețea parfumurilor.

Gustul este simțul prin care iubirea veghează la menținerea vieții noastre, punând în acord mijloacele care o desfată cu cele care o conservă; satisfacția acestui tip de iubire se află în banchete, în finețea mâncărilor și în alegerea hranei.

Pipăitul este simțul propriu al aceluia tip de iubire care caută să distingă în diferitele obiecte neajunsurile fiecăruia sau raporturile lor cu celelalte obiecte, pentru a le respinge sau pentru a și le însuși, iar satisfacția ei, în acest caz infinit superioară tuturor celorlalte, constă în senzațiile delicioase, în înfiorarea care produce în toate părțile corpului nostru un sentiment de intensă plăcere; aceste senzații, filtrate prin țesătura subtilă de legături nervoase în care Creatorul a învelit suprafața organelor noastre, devenite prin acest fapt încă și mai subtile, pătrund până în adâncul sufletului nostru. Prin capacitatea sa de a prelua cu acuitate tot ce-i vine din partea simțurilor, sufletul își impune puterea, își subordonează toate celelalte senzații și determină în câteva clipe convulsivitățile naturii și frisoanele plăcerii.

Acesta este tabloul simțurilor în iubirea în cuplu, tablou a cărui completare și înfrumusețare o las pe seama îndrăgostiților. Așa se prezintă corespondența dintre înclinațiile și dorințele noastre și simțurile care le sunt proprii, în sfârșit, acesta este singurul astru călăuzitor care ne poate conduce către Adevăr și către cunoașterea de noi înșine, ajutându-ne să urcăm până la izvorul prim al pasiunilor noastre. Iubirea în cuplu este Binele suprem în asemenea măsură, încât

suntem siliți să-i recunoaștem superioritatea până și în rugăciunile pe care le adresăm Divinității pentru ca durata ei să fie cât mai lungă.

Există oare vreo stare pe pământ pe care fericirea iubirii să nu o întrecă în intensitate?

Regii înșiși, se bucură ei oare cu adevărat de satisfacțiile regalității? Sclavi încă din leagăn ai unor ceremonialuri trufașe, căroro vanitatea le înalță măreția la dimensiunile unui adevărat eșafod, chinuiți în copilărie și înșelați mereu la vârstele maturității, îmbătați de tămâia cădelnițarilor de tot felul, obosiți, descurajați și dezgustați de viață, regii duc cu ei în mormânt nu atât dorința de a mai trăi, cât regretul de a fi trăit. Și ce ați regreta voi, monarhi fără putere, care răsuflați încă de la naștere răsuflarea minciunii de pe buzele curtenilor voștri? Ce ați avea de regretat, sclavi încoronati? Un sceptru, adesea putrezit în mâinile voastre corupte din cauza ignoranței miniștrilor și a nerușinării favoriților voștri?

Ce ați avea de regretat chiar și voi, regi înțelepți și generoși, principii prieteni ai omenirii, voi care, după ce ați străpuns norul de iluzii care vă înconjoară pentru a vă recunoaște obligațiile și datoriile, nu găsiți dincolo de el decât o mare greutate care vă subjugă, o povară care vă covârșește și care, în ciuda onorurilor de care vă bucurați, vă silește să vă detestați până și gloria, datorită sângelui a cărui revărsare a provocat-o?

Care este deci omul care, mulțumit de soarta sa, ar dori să-și vadă perpetuată starea aceasta de mulțumire până în ultima clipă a vieții? Mai mult încă, cine ar vrea să-și vadă prelungită această stare până la sfârșitul timpurilor? Nu există așadar nimic în afară de iubirea în cuplu care să ne poată da ideea unei fericiri nepuizabile. Doar iubirea în cuplu, așa cum ar trebui ea să fie, este în stare să facă suportabilă ideea eternității; căci, nedeterminată și nedefinită ca și eternitatea, doar iubirea în cuplu poate face față imensității deziluziilor noastre și golului din inimile noastre.

Separarea ființelor vii în două sexe se confirmă și prin relațiile dintre ele, ca și prin distanța între calitățile proprii fiecărui sex.

Bărbatul este aspru, dur și nestăpânit în comportament, iar la femei el apreciază blândețea, eleganța și cuminența. La bărbat, mușchii mai încordați, arterele mai viguroase, tenul mai palid vădesc o alcătuire mai completă, mai bine articulată și mai nervoasă. Cu toate acestea, spre ce i se îndreaptă privirile pentru a căuta și a regăsi frumusețea, dacă nu spre femeie?

Primul bărbat și-a dat el seama oare de diferența între el și femeie atunci când, trezindu-se din somn și aruncându-și privirile spre însoțitoarea pe care cerul i-o dăruise, a strigat: Oare acesta este lutul din care am fost și eu însumi plăsmuit? O, Doamne, pune capăt minunii puterilor tale sau plăsmuiește-ți din nou capodopera, dacă nu vrei să împarți cu ea venerația pe care oameanii ți-o datorează!

Să observăm și să studiem înclinațiile celor două sexe, începând chiar cu privirile nevinovate ale copilăriei. Vom recunoaște mereu vioiciunea, neastâmpărul și forța la unul dintre sexe, subjugate, dominate și conduse de candoarea, slăbiciunea și gingășia celuilalt sex, cu toate că în privirile copiilor nu răzbate decât promisiunea principului care se va dezvolta mai târziu.

Un băiat de șapte ani se va înfrunta și se va certa cu semenii lui, ba chiar le va face rău dacă i-ar sta în puteri, dar va ceda în fața unei fete de aceeași vârstă, care ar avea încă și mai puțină putere să i se împotrivescă; este ca și cum armonia destinată să aducă fericirea celor două sexe ar fi prima lecție trăită de instinctul lui.

Este dincolo de orice îndoială faptul că plăcerile iubirii în cuplu, în măsura în care presupun trăiri interioare, țin de orizontul spiritualității tot atât cât și capacitatea noastră de înțelegere, voința și ideile noastre; și, întrucât este la fel de evident că sufletul nostru împarte cu această spiritualitate beția fecundării, nu putem și nu trebuie să o privim ca fiind neutră și pasivă în pro-

cesul reproducerii speței noastre. Doar prin intervenția spiritualității împărtășite de cei doi iubiți ia naștere o nouă substanță, asemănătoare în întregime sau în parte cu ea și care poartă cu sine mișcarea, căldura și viața, revărsând-o apoi în rodul iubirii.

În sfârșit, Voința Creatorului a fost ca, așezând fericirea perfectă în legăturile iubirii în cuplu, să sădească în adâncul inimilor noastre dorințele, înclinațiile și tendințele care vădesc în noi nevoia de a iubi și confirmă deopotrivă necesitatea de a ne uni, fie pe pământ, când Dumnezeu ne îngăduie să ne întâlnim cu obiectul iubirii noastre, care ne așteaptă, fie în diferitele lumi subtile care ne rămân de străbătut, atunci când nu am avut fericirea de a-l fi întâlnit pe pământ.

Într-o zi, pe când eram cufundat în meditație asupra tainelor care îmi fuseseră revelate, m-am văzut întrerupt de un zgomot subteran și am vrut să-i înțeleg cauza. Am ieșit afară și, îndreptându-mi privirile spre Cer, am încercat mai întâi să aflu dacă zgomotul pe care tocmai îl auzeam nu era pentru mine un nou avertisment.

Niște glasuri care păreau să iasă din măruntaiele pământului m-au atras pe marginea unei prăpăstii a cărei adâncime nu o puteam bănuși. Îmboldit de curiozitate, am coborât o vreme până ce am auzit mai multe voci care strigau:

- O, cât suntem de dreți! O, cât suntem de învățați! O, cât suntem de înțelepți!

Dorința de a-i vedea pe acești corifei ai dreptății, ai erudiției și ai înțelepciunii m-a îmboldit să înaintez până la ei. Și ce am văzut? Arbori desfrunziți, grote, caverne, vizuini cum sunt cele în care se ascund fiarele sălbatice din ținuturi nelocuite de oameni. Și ce mi-a mai fost dat să aud? Sentințe nedrepte, toate erorile datorate ignoranței și superstiției, toate nebuniile, toate aiurelile, toate sacrilegiile.

Pentru a mă lămuri pe deplin de sminteala acestor oameni, m-am adresat unuia dintre cei care își proslăviseră atotștiința, spunându-i:

- N-aș putea discuta cu voi ca să învăț câte ceva?

- Cu plăcere, mi-a răspuns omul locului, nu există nimic care să poată depăși cuprinderea cunoașterii și amploarea luminilor noastre.

- În acest caz, am reluat eu, lămuriți-mă dacă este cu putință să devii fericit prin venerarea Divinității.

- Trebuie să începem, continuă interlocutorul meu, prin a diviza și a subdiviza chestiunea.

Mai întâi trebuie să știm dacă există o venerare a Divinității, apoi trebuie dovedită existența fericirii, în al treilea rând, dacă admitem că există o venerare a lui Dumnezeu, trebuie să excludem toate celelalte ipoteze posibile, în al patrulea rând, să ne întrebăm dacă, pentru a exista fericirea, mai este loc pentru suferință și pentru plăcere. A cincea întrebare este dacă, pentru ca fericirea să fie perpetuată în veșnicie, este nevoie să ne asigurăm niște plăceri nemuritoare.

Savantul era pe cale să adauge noi diviziuni la cele deja enunțate dar, temându-mă să nu mă pierd în vălmășagul raționamentelor lui, l-am întrerupt rugându-l să le scurteze și să le trateze mai multe la un loc adunându-și ideile, ca să nu mă întorc pe pământ fără să fi învățat nimic.

- Cât timp, m-a întrebat interlocutorul meu, cât timp ai la dispoziție pentru a ne asculta?

- Dar cât timp vă trebuie, i-am răspuns eu, ca să-mi dați un răspuns la întrebarea mea?

- Dacă ne-am aduna cu toții, reluă el, ne trebuie, ca să-ți dăm satisfacție și să-ți lămurim toate îndoielile, cel puțin o sută de ani.

- O, smintiților, le-am replicat cu milă, ce altceva este știința voastră decât o nebunie izvorâtă din orgoliu și din vanitate? Ați contestat până acum venerarea Ființei supreme și vă mai trebuie încă un secol doar pentru a-i dezbate necesitatea? Dacă tot ceea ce se află în jurul vostru vă seamănă, atunci nu-mi rămâne decât să fug de nebunia științei voastre, de nelegiuirea dreptilor voștri și de netrebnicia înțelepților voștri!

La aceste cuvinte ale mele, i-a cuprins imediat furia. Am luat-o la fugă, înspăimântat să nu ajung victimă a turbării lor, când iată că a apărut dintr-o dată îngerul meu și, printr-o singură privire, a întors împotriva lor propriile lor porniri violente. O nouă prăpastie s-a deschis în fundul prăpastiei lor și i-am pierdut din vedere.

Aducând mulțumiri îngerului care îmi sărise în ajutor atât de prompt, i-am mărturisit marea mea uimire în legătură cu ceea ce tocmai văzusem și auzisem, îngerul mi-a răspuns:

- O, fiule, ai văzut tu oare altceva decât ceea ce poți vedea zilnic printre locuitorii lumii tale? Ce sunt în lumea voastră oamenii socotiți dreți, savanți și înțelepți? Dreptatea, înțelepciunea și adevărul nu au decât un singur izvor, pe când eroarea și minciuna au mii de izvoare. Câți sunt cei care se vor dezice astăzi de păreriile lor, ca să adopte doctrina pe care ai învățat-o de la noi? Câți sunt cei care vor sacrifica fie și numai una dintre prejudecățile lor, în schimbul principiilor pe care vrei să le propui? Câți sunt, o, fiule, aceia care te-au crezut când le-ai vorbit? Nu au socotit oare semenii tăi înțelepciunea cu care le vorbeai drept o nebunie, iar luminile pe care le-ai primit de la noi drept aiureli ale unei imaginații rătăcite sau visuri smintite ale unui nebun? Chiar și dacă ai avea harul de a face minuni și tot nu vei reuși să-i convingi, dacă cel Veșnic nu le va deschide inima către Adevăr. Dar, pentru a face acest gest, cel Veșnic este îndreptățit să aștepte din partea lor un semn că doresc să cunoască Adevărul. Du-te, întoarce-te pe pământ pentru a păstra vie sămânța Adevărului printre oameni, fiindcă din ei se vor naște copii care nu vor semăna părinților lor.

Capitolul al XI-lea

Împrejurările potrivnice iubirii în cuplu, din care se nasc răceala și despărțirea

Flacăra iubirii provine în primul rând și în mod necesar din spiritualitatea ei; această flăcără se micșorează progresiv pe măsură ce se îndepărtează de vatră, adică de spiritualitate. Răcierea, care începe prin dezbinarea sufletelor, provoacă imediat și dezbinarea inimilor. De aici vin poftele efemere și trecătoare care ne seduc pentru o clipă, de aici rușinea și regretul care urmează întotdeauna desfrâului, de aici repulsia și aversiunea pentru obiectul unei atracții momentane. Caracteristica principală a iubirii impure este aceea că, în opoziție cu iubirea în cuplu, ea conduce întotdeauna numai la lucruri rele, pe când iubirea în cuplu conduce doar către bine.

Nu trebuie totuși să ne imaginăm că toate cuplurile sunt destinate să aibă parte de aceeași fericire și că legăturile căsătoriei ar fi întotdeauna cele ale beatitudinii. Condiția umană ar fi cu adevărat fericită dacă, în nevoia de a ne căuta jumătatea esenței noastre, am avea norocul să o întâlnim pe cea cu care ar fi cel mai bine să ne unim. În acest caz, pe pământ nu am mai vedea decât cuplurile senine și fericite ale vârstei de aur. Dacă oamenii ar fi mai puțin îndepărtați de natură, voluptatea s-ar îmbina fără teamă cu pudorea; reîntorși la moravurile copilăriei și îmbătați de adevăratele plăceri, oamenii și-ar regăsi inocența.

Astăzi însă, legăturile căsătoriei nu mai sunt strânse de către dorința de a atinge fericirea de a iubi; căsătoriile nu mai sunt contractate potrivit planului Creatorului și nici în armonie cu ordinea inițială a lucrurilor. Căsătoriile sunt aranjate cu superficialitate, sunt puse la cale în urma unor târguieli și până la urmă interesul este cel care are cuvântul hotărâtor. După aceea apare dezgustul reciproc, clipele neplăcute se înmulțesc, se nasc reproșurile și regretele: soții se detestă și se urăsc unul pe celălalt, nu se mai pot suporta. Toate acestea se petrec fiindcă, înainte de a se uni în căsătorie, bărbatul și femeia nu și-au ascultat inimile și, ignorând glasul sufletului în alegerea pe care o fac, nu țin seama de reținerile sau de înclinațiile acestuia.

Cum să explicăm această adevărată destrăbălare a neamului omenesc, dacă nu prin coruperea principiului iubirii? Când un pat nupțial a devenit pentru prima dată culcuș al adulterului, principiul iubirii nu a fost prezent; după aceea, răul dând naștere mereu altui rău, crescând și răspândindu-se în mod treptat, a zămislit toate nelegiuirile.

Cercetând împrejurările potrivnice iubirii în cuplu, putem distinge cu ușurință ce anume o întărește și ce anume, dimpotrivă, o distruge, ce o conservă și ce o îndepărtează de principiul ei. Afară de împrejurarea în care membrii cuplului fac parte dintre acele suflete privilegiate cărora Providența, în marea sa dragoste, a binevoit să le arate ea însăși alegerea pe care a făcut-o pentru ei, (Vezi „[Casa Domnului](#)”, n.r.) ceilalți oameni, pentru a fi fericiți, trebuie să se depărteze sau, dimpotrivă, să se apropie de obiectul iubirii numai în urma unei cercetări atente și scrupuloase a acestui obiect, pe baza impresiilor lăuntrice și a unor raporturi reciproce armonioase.

Să mai adăugăm la aceste împrejurări potrivnice și unele cauze accidentale care, scindând iubirea în esența ei, îi suprimă o parte din plăceri. Excludem astfel de la ritualul nupțial pe cei cu organele uzate în destrăbălări și veștejite prin desfrâu; îi excludem și pe cei care, copleșiți mai mult decât ceilalți de povara mizeriilor vieții, nu se bucură decât de o întrebuințare limitată a propriilor capacități, cum sunt imbecilii sau nebunii pentru care, în grija sa de a ocroti demnitatea iubirii pure, Cerul nu a prevăzut momente potrivite pentru ei ca să se iubească și să se reunească pe pământ. Excludem de asemenea de la ritualul nupțial tot ce poate să ne producă dezgust în organele corpului, aversiune în inimă și răceală în suflet. Căci nu am fost plâsmuiți decât pentru iubire; în toate timpurile, în toate lumile, nu suntem fericiți decât prin iubire, iar proiectele Creatorului nu sunt și nu pot fi împlinite decât prin iubire.

Aceste principii se dezvoltă mai ales în existența de după moarte, deoarece atunci suntem într-un contact nemijlocit cu ele. În această a doua existență, substanța noastră reînnoită pornește pe calea desăvârșirii și toate faptele și deciziile noastre sunt într-o legătură neîntreruptă cu iubirea în cuplu.

În lumea spiritelor, între Răsărit și Miazănoapte, am văzut niște locuri destinate educației tuturor vârstelor, într-o parte sunt așezate inimile copiilor care au murit în leagăn, în altă latură sunt purificate inimile tinerilor care au trăit pe pământ destul de mult timp pentru a fi atinși de aripa corupției, în sfârșit, în latura mai dinspre Răsărit, izvorul și puritatea iubirii primare sunt regenerate în inimile bătrânilor. Numai după trecerea perioadei necesare acestei regenerări, fiecare suflet devine liber și își începe într-adevăr o nouă viață în lumea spiritelor.

Într-o zi, pentru a mi le întipări mai bine în minte, rememoram conținutul lecțiilor diferitelor școli filosofice, la care asistasem în ultima vreme. A venit din nou la mine îngerul și mi-a spus:

- Acum, întrucât cunoști împrejurările potrivnice iubirii adevărate, vino să fii martor și la nebunia celor care se îndepărtează de iubire.

Am observat atunci cum, brusc, spre stânga mea s-a căscat în pământ o crăpătură. A apărut o arătare cu privirile pline de ferocitate, cu fața încărcată de bube și vărsând flăcări pe gură. Am rămas înlemnit la vederea acestui monstru infernal.

- Nu vreau să mă apropii, am țipat înspăimântat, dar, dacă vrei să-mi răspunzi, spune-mi cine ești!

- Sunt, gemu monstrul cu un glas răgușit și înfricoșător, sunt unul dintre locuitorii abisului și, cu toate că accept acum să mă cobor până la tine, află că, așa cum ne vezi, nu există în univers putere mai presus decât a noastră. Noi suntem toți împărați ai împăraților, regi ai regilor și principii ai principilor. Suntem așezați pe tronul tronurilor, domnim în împărăția împăraților și suntem stăpâni pe lumea tuturor lumilor.

Mulțumit de disprețul pe care îl simțeam față de nebunia monstrului și de oroarea pe care acesta mi-o inspira, îngerul mi-a făcut cunoscut că acesta fusese pe pământ unul dintre acei smințiți plini de orgoliu care, după ce au contribuit la coruperea iubirii în cuplu ce le fusese destinată, și-au hrănit toată viața spiritul cu minciunile vanității, cu himerele grandomaniei și cu delirul ambițiilor. Cel mai mare și cel mai dezastruos dintre toate relele, a adăugat îngerul, este că, până și supus grelelor încercări din acest spațiu al durerii, sufletul lor scârbos nu-și poate recăpăta curățenia, atât de mult a fost denaturat principiul divin al iubirii prin obișnuință și schilodit prin nebunia lor. De aceea, separate de ființele pure și îngheșuite în cavernele subpământene unde Cerul le-a scuipat, sufletele acestea sunt blestemate să se tăvălească în netrebnicia demenței lor și să-și afle pedeapsa și chinul în neantul ideilor lor.

Îngerul încă mai vorbea când, la dreapta mea, pământul s-a crăpat a doua oară și o nouă arătare și-a făcut apariția: năpârci îi șuierau în jurul capului și vipere împletite printre picioare până spre mijloc aruncau săgeți de venin în jur și în gura monstrului care răsufla aburul stricat și împuțit al acestei băuturi otrăvite. În primul moment groaza m-a făcut să-mi întorc capul. Dar mare mi-a fost uimirea când, aruncându-mi din nou privirile spre monstru, l-am văzut pe împăratul împăraților, regele regilor și principele principilor prăbușit și îngenuncheat la picioarele lui, părând să fi uitat de tronul tronurilor, de împărăția împăraților și de domnia lui asupra tuturor lumilor.

- O, nebunule, am strigat, ce faci, nebunule! Îți recunoști nebunia de vreme ce, iată, în ciuda voinței tale, îți compromiți mărirea și slava!

- Lasă-l să mă venereze, a răspuns celălalt la remarca mea, pentru că eu sunt esența esențelor, ființa ființelor și Dumnezeu dumnezeilor. Cerul și iadul îmi aparțin. Eu sunt cel care pedepsesc și împart recompense, trăsnetul se află în mâinile mele, eu sunt cel care strivesc lutul din care sunt făcuți oamenii și risipesc în cele patru zări țărâna din care sunt alcătuiți regii.

În acea clipă îngerul meu mi-a zâmbit și, nu atât de teamă, cât din indignare față de grozăvia blasfemiilor pe care le auzisem, m-am aruncat în brațele lui.

- A fost oare om acesta, am întrebat, și asemenea monștri au existat vreodată pe pământ?

- Da, mi-a răspuns îngerul, a fost om și, spre nefericirea omenirii, asemenea oameni încă mai există. Orgoliul monstrului pe care îl vezi și-a avut începutul pe treptele templului Dumnezeului adevărat, pe care și noi îl slujim; la intrarea în templu el deja nu mai era om, iar în interiorul sanctuarului devenise un demon și doar timpul i-a lipsit ca să se urce pe altar.

Aceasta este, fiule, starea de spirit pe care o consacră religia obișnuită; obligați mai mult să pară decât să fie cu adevărat desăvârșiți și adaptându-și cel mai adesea orgoliul după cerințele slujbei lor și după tiparele credulității și ale ignoranței, slujitorii altarului permit ca principiul iubirii să se preschimbe în ei pe nesimțite în iubire de sine, ceea ce îi duce pe drumul pierzaniei fără întoarcere.

Capitolul al XII-lea

Iubirea în cuplu aparentă și cauzele ei

Dacă răspândirea pe pământ a oamenilor ar fi depins de gradul de desăvârșire a iubirii lor, neamul li s-ar fi stins de mult, iar urmașii lor nu ar mai fi existat. Providența le-a rezervat însă, până și în mijlocul dezordinii, mijloace de a se înfrâna, care îi strunesc și îi silesc să rămână statornici în iubirea datorită căreia au fost născuți. Societatea este plină, ca să spunem așa, de căsătorii formale, care au toate aparențele iubirii adevărate; căci aparențele exterioare pot fi mimate,

deși trăirile interioare, care constituie partea cea mai consistentă a iubirii în cuplu, nu au nici o legătură cu aparențele. Oamenii au consolidat această armonie aparentă cu ajutorul unor prejudecăți folositoare, cum sunt cele inspirate de sentimentul specific al reproducerii propriei ființe, făcându-și un prilej de glorie din fecunditatea lor și o datorie din educarea copiilor care le vor moșteni numele și le vor lua locul, într-o bună zi.

Mândria împărtășită de amândoi soții, efortul comun reclamând participarea amândurora determină un fel de unitate care, fără să renască toate farmecele și toate plăcerile iubirii adevărate, constituie totuși o mică parte din aceste privilegii. Se poate chiar petrece ca aceste conveniențe sociale care i-au adus laolaltă să întrețină între cei doi membri ai cuplului uniunea pe care au inițiat-o, fără să le apropie însă sufletele. De aici fericirea aparentă pe care avem impresia că o observăm, zilnic, în intimitatea familiilor, deși în fond acest tip de fericire nu este decât imagine trecătoare și sterilă a fericirii pe care doar iubirea adevărată ne-o poate procura.

Fericirea aparentă dispare odată cu viața; dacă aparențele ne urmează încă o vreme în lumea spiritelor, ne convingem însă repede că omogenitatea trăirilor exterioare își pierde stabilitatea și că, odată dispărută împrejurarea favorabilă care a menținut această stabilitate, antipatia reală a trăirilor interioare ajunge să ne domine, iar aparențele dispar odată cu obiectul care le-a determinat. În noua stare din lumea spiritelor, omul nu mai are la dispoziția sa adevărul pentru a-l disimula sau a-l obnubi la ci, dimpotrivă, se află el însuși în întregime la dispoziția adevărului, care dezvăluie pentru toată lumea calitățile, tendințele, defectele, virtuțile sau viciile sale.

Amanții prefăcuți, prietenii înșelători, adulatorii regilor, toți vor purta pe frunte pecetea minciunii; acoperiți de rușine și chinuți de remușcări, reproșurile celor pe care i-au înșelat vor adăuga încă alte chinuri la suferințele lor. Îndepărtați unul de altul prin recunoașterea integrală a diferenței dintre trăirile lor, constrânși să se coboare la iubirea de sine și să-și asume ura și repulsia, ei vor ajunge chiar să verse această repulsie pe sânul la care jinduiseră cu viclenie. Ținuți laolaltă în mod nemilos de necesitatea de a se cunoaște reciproc și de a se răzbuna unul pe altul, ei vor rupe mai devreme sau mai târziu legăturile funeste ale unei iubiri înșelătoare sau relațiile vinovate ale unei prietenii prefăcute.

La fel cum iubirea în cuplu se poate adesea prezenta sub o altă formă decât cea care îi este proprie, tot astfel reprezentarea sau imitarea acestei iubiri ne poate înșela, făcându-ne să credem în aparențele unei uniuni care nu se întemeiază nici pe raporturi interioare, nici pe afinități exterioare, nici pe orice alt principiu de concordanță și de armonie. În cel mai bun caz, nu putem privi forma pe care legile divine și cele omenești au dat-o legăturilor căsătoriei decât ca pe un mijloc de a face mai prețioasă necesitatea de a ne uni și de a ne oferi o confirmare în plus a legăturilor pe care le stabilim prin căsătorie, încredințându-ne iubirii noastre adevărate, în măsura în care conservă puritatea esenței iubirii, aceasta este, datorită spiritualității sale, veriga nemijlocită a înțelepciunii și a tuturor perfecțiunilor umanității.

Cel dintâi act al puterii iubirii constă în dăruirea reciprocă a celor două inimi care se armonizează, ca și în pactul celor două voințe. Această dăruire și acest pact de consimțământ reciproc, în măsura în care emană din adevăratul principiu al iubirii, constituie deopotrivă, dincolo de orice formă, o uniune sfântă care, deși secretă și învăluită în mister pe pământ, își lasă în urmă, odată cu trupurile soților, vălul de mister și se arată în lumea spiritelor în toată strălucirea ei.

Am stat chiar și eu de vorbă cu principii ei cu regi care, înrobiți și ei ca și supușii lor de prejudecăți și de uzanțe, nesatisfăcuți și strânși în corsetul înaltului lor rang sau al conveniențelor de stat, nu au lăsat să le scape nici o clipă din inimă un semn al iubirii lor tainice. De la ei am aflat că nu de la flăcările altarelor se aprinde prima făclie a iubirii împărtășite!

Am stat de vorbă și cu oameni căsătoriți care, căutându-și în continuare adevărata iubire, trebuie să se arate foarte atenți și prudenți în afirmarea motivelor care îi împing spre această căutare, pentru a nu se expune consecințelor nefericite ale unui abandon vinovat al soției. Acest abandon ar arunca pe femei, triste victime ale nestatorniciei și regretului, în rândurile acelor ființe atât de disprețuite pe care societatea le respinge și le condamnă. Astfel de bărbați tulbură armonia statornică, înlocuind iubirea curată cu o iubire adulterină și legăturile sfinte și venerabile ale căsătoriei cu un concubinaj de rău augur.

Străbătând într-o zi unul din cerurile dinspre Răsărit, am zărit șapte femei care, întinse alene pe niște paturi presărate cu roze, pregătite fără îndoială de iubiții lor pentru a le face mai agreabilă așteptarea reîntâlnirii, stăteau de vorbă despre fericire. Un izvor curat forma un ochi de apă limpede la picioarele lor și nici măcar o boare de vânt nu îndrăznea să-i tulbure oglinda, pentru ca femeile să-și poată contempla în ea frumusețea. Auzindu-le că, împărțându-și părerile despre iubirea în cuplu, îi puneau desfătărilor în legătură cu înțelepciunea, am înaintat cu sfială spre cele șapte femei și am primit de la ele lămuririle pe care le doream.

- Ce este înțelepciunea? le-am întrebat.

- Înțelepciunea înseamnă, mi-au răspuns ele, să-ți cercetezi fără încetare inima cu privire la principiul unui sentiment care nu piere niciodată; să cauți în acest sentiment care ne-a fost dat pentru o singură dată gândul Ființei supreme care ni l-a dăruit, înțelepciunea înseamnă să te adaptezi la acest gând, căutând să-i îndeplinești menirea; într-un cuvânt, înțelepciunea înseamnă să cauți fără odihnă în iubirea însăși treapta de desăvârșire care face să dispară limitele persoanei noastre și ne face să fim una cu obiectul iubirii noastre. Bărbatul are înțelepciunea înțelegerii, după cum noi, femeile, avem înțelepciunea voinței. Prin acțiunea și reacțiunea continuă a acestor două calități specifice, înaintăm treaptă cu treaptă spre centrul uniunii fericite în care ne așteaptă, pregătite pentru noi, bucurii de nedescris.

Când femeile au încetat să vorbească, un copil cu înfățișarea blândă și strălucitoare ca aurore care începe să se ridice în zorii zilei a înaintat spre mine și mi-a spus:

- Mergi și du-le Adevărul locuitorilor lumii tale și vei așeza astfel temelii noului Ierusalim.

În această clipă, fruntea copilului a fost încoronată de o sferă de foc și nu l-am mai văzut.

Peste câteva zile, dorința fierbinte de a afla lucruri noi m-a purtat din nou spre acel loc și le-am regăsit pe cele șapte femei care nu terminaseră încă de discutat despre iubirea lor. Din fiecare petală de roze crescuseră ramuri, din fiecare ramură crescuseră flori. Mândru că a oglindit pe undele sale imaginea delicată a femeilor, micul ochi de apă formase un lac întins ale cărui valuri se rostogoleau să moară la picioarele lor, părând să ceară mereu și mereu să li se îngăduie această favoare.

Ca și prima dată, m-am apropiat de ele și le-am spus: - O, fericite femei! Le-am transmis femeilor din lumea mea secretele fericirii voastre. Le-am reprodus întocmai învățămintele pe care ați avut bunăvoința să mă lăsați să le sorb din comoara înțelepciunii voastre. Le-am vorbit despre farmecul iubirii ce exclude orice sentiment vinovat, orice dorință nelegiuită, orice poftă neobișnuită, îndrumându-ne sufletul pe căile beatitudinii. Femeile din lumea mea au râs de cuvintele mele; le-am părut un smintit și în mintea lor am trecut drept un entuziast caraghios care încearcă să le convingă de adevărul unor viziuni ieșite din nebunia lui, al unor visuri născocite de fantezia lui și al unor aiureli ale minții lui înfierbântate.

- Cum am putea crede, au râs ele de mine, cum am putea crede că există niște plăceri adevărate ale împlinirii erotice, de vreme ce avem parte de ele atât de rar și doar de complezență acordăm bărbaților noștri niște favoruri mai mult cu sila decât de bunăvoie? Și tu ai vrea să cre-

dem himerele tale! Ai vrea să privim iubirea în cuplu ca pe o comoară supremă! Vrei să ne convingi că acest nou fel de trăire este, mai presus de orice, principiul oricărei înțelepciuni. Hai, du-te, întoarce-te la acele femei misterioase! Du-te să le alini melancolia hrănindu-le nebunia. Și, crede-ne, în lumea noastră există mai multă înțelepciune decât în lumea de unde pretinzi că te-ai întors.

- Ele nu te-au înțeles, mi-au răspuns înțeleptele femei, pentru că principiul divin al iubirii este deja corupt în inimile lor. Nu ai găsit decât suflete înghețate în care s-au stins flăcările iubirii adevărate. Nu-ți pierde curajul, ți-ai făcut datoria și ai lăsat pe pământ urme după tine, urme pe care copiii noului Ierusalim le vor regăsi cândva.

Au apărut apoi iubiții lor, care mi-au înfățișat niște fructe atrăgătoare, dintre care unele erau de o savoare fără seamăn, iar altele pline de amărăciune.

- Deosebirea dintre aceste fructe, mi-au spus acei soți fericiți, trebuie să fie pentru tine un semn că, până și când suntem despărțiți de soțiile noastre, suntem uniți totuși prin gânduri. Chiar dacă am fost departe, noi am comunicat cu ele și știm ce te-au învățat. Ca să mai adăugăm ceva la învățămintele pe care le-ai primit, ține minte, contemplând frumusețea acestor fructe, că, deși îți încântă în egală măsură privirile, ele sunt imaginea iubirii care poartă în ea fie otrava, fie viața.

Duioasele femei s-au aruncat în brațele iubiților lor, iar copilul pe care îl văzusem și data trecută a coborât din Cer pe un nor înconjurat de flăcări, care i-a acoperit pe toți, desigur, pentru a ascunde de privirile mele restul desfătărilor lor.

Capitolul al XIII-lea

Sufletul și căsătoria

Odată, fiind în spirit, am văzut un meteor destul de aproape de mine. Am văzut un nor împărțit în mai mulți norișori mai mici, dintre care unii erau albaștri, iar alții închiși la culoare. Am văzut cum aceștia se loveau unii de alții. Din ei țâșneau raze strălucitoare sub forma unor dungi de lumină care apăreau când ascuțite ca vârfurile săbiilor, când late ca săbiile rupte. Aceste dungi de lumină străfulgerau când înainte, când se retrăgeau, ca niște luptători. Era ca și cum acești norișori foarte colorați luptau unul cu celălalt, dar ei se luau la întrecere. Dar cum meteorul nu părea să fie departe, mi-am ridicat ochii și, privind foarte intens, am văzut băieți, bărbați și bătrâni intrând într-o clădire construită din marmură, cu o fundație de porfir. Deasupra casei era fenomenul pe care eu îl văzusem. Atunci, adresându-mă unei persoane care intra în acea casă, am întrebat: „Ce se petrece aici?”. „Aici este o nouă școală unde tinerii sunt inițiați în diferite aspecte legate de înțelepciune.”

Auzind aceasta, am intrat în acea clădire împreună cu ceilalți. Acolo era o sală mare; în față era un jilț maiestuos, cu trepte, în mijloc se aflau bănci, pe margine, în lateral, scaune, iar deasupra intrării se afla un balcon. Jilțul era pentru tânărul bărbat care trebuia să dea răspunsul la problema care era supusă atenției; băncile erau pentru auditoriu; locurile din lateral erau pentru cei care răspuseseră corect în alte ocazii; iar balconul era pentru cei vârstnici, care erau arbitri și judecători. În mijlocul balconului se afla o tribună unde ședea un înțelept pe care ei îl numeau Învățătorul Șef. El propunea problemele la care trebuiau să răspundă tinerii din jilț.

După ce s-au adunat cu toții, acest om s-a ridicat la tribună și a spus: „Răspundeți acum, vă rog, la această problemă, și rezolvați-o, dacă puteți: Ce este sufletul și care este natura sa?”

Auzind această întrebare, ei au fost cu toții uimiți, iar în sală s-a auzit un murmur general. Unii dintre cei care stăteau pe bănci au exclamat: „Cine dintre bărbați, de la era saturniană și până azi, a fost capabil să înțeleagă cu propriul său raționament ce este sufletul, și cu atât mai puțin care este natura sa? Nu este aceasta deasupra sferei puterii de înțelegere a tuturor oamenilor?” Auzind acestea, cei de la balcon au spus: „Nu este deasupra puterii de înțelegere, ci în ea, și înaintea ei; doar răspunde.”

Tânărul care fusese ales pentru acea zi să dea răspunsul s-a ridicat în picioare. Erau patru tineri bărbați care erau examinați de către cei mai în vârstă și care erau considerați foarte inteligenți. Ei stăteau pe canapele de o parte și de alta a jilțului. Mai târziu ei au urcat în jilț în ordinea în care stăteau pe canapele. Când se ridicau, fiecare își punea o tunică de mătase de culoare opalescentă, iar peste aceasta o robă din lână foarte moale pe care erau brodate flori, iar pe cap își puneau o bonetă, pe care era o cunună de trandafiri încercuită de mici safire.

L-am văzut pe primul tânăr urcând îmbrăcat astfel. El a spus: „Ce este sufletul și care este natura sa nu a fost revelat nimănui încă de la ziua creației. Aceasta este o arcană unică printre comorile lui Dumnezeu. Dar totuși, a fost revelat faptul că sufletul rezidă în om ca o regină, iar clarvăzători învățați au emis ipoteza că acesta ar fi curtea reginei. Alții presupun că se află într-un mic tubercul între creierul mare și cerebel, numit glanda pineală. Ei au fixat locul sufletului acolo pentru că întreaga ființă umană este controlată de cele două creiere, iar acest tubercul le comandă. Prin urmare, având controlul asupra creierului, el reglează de asemenea întreaga ființă, din cap până în picioare.” Apoi a adăugat: „Pentru mulți oameni acest lucru pare adevărat sau probabil, dar o epocă mai târzie l-a respins ca fiind pură ficțiune.”

După ce a spus toate acestea, el a dat jos roba, tunica și boneta, iar apoi, cel de-al doilea tânăr le-a îmbrăcat și a luat loc în jilț. Cuvintele sale în legătură cu sufletul-au fost următoarele: „Ce este sufletul și care este natura sa nu este cunoscut nici în rai și de asemenea nici pe pământ. Se știe că sufletul există și, de asemenea, că acesta se află în om, dar unde anume, aceasta este o problemă de opinie. Este sigur că se află în cap, pentru că acolo funcționează înțelegerea și acolo acționează voința; mai mult, în partea din față a capului se află cele cinci simțuri ale ființei umane. Nimic nu dă mai multă viață acestora din urmă, ca și celor de dinainte, în afară de suflet, care își are locul în cap. Dar unde anume în cap, aceasta nu mă aventurez să spun, deși mai demult eram uneori de acord cu cei care îl plasau în cele trei ventricule ale creierului mare, alteleori cu cei care îl plasează în corpurile striate, alteleori cu cei care consideră că locul său este în substanța medulară a fiecărui creier, alteleori cu cei care îl plasează în substanța corticală, iar alte ori cu cei care îl plasează în dura mater. Au existat voturi bazate pe confirmări în favoarea fiecăreia dintre aceste localizări. În ceea ce mă privește, nu voi lua nici o decizie în legătură cu vreunul dintre argumente. Vă rog pe dumneavoastră să decideți și să alegeți care dintre toate acestea este preferabil.”

Spunând acestea, a coborât din jilț și a predat tunica, roba și boneta celui de-al treilea tânăr. Urcând în jilț, acesta a spus: „Ce să fac eu, un tânăr bărbat, cu o asemenea teoremă sublimă? Fac acum apel la înțelepții care sunt așezați aici pe scaunele laterale; fac de asemenea apel la dumneavoastră, înțelepți care sunteți la balcon; da, fac de asemenea apel către îngerii din cele mai înalte dimensiuni ale cerului, poate că unul dintre dumneavoastră, prin propria sa lumină rațională, să aibă o idee despre suflet.

Cât despre locul său în ființa umană, eu, ca și alții, pot să fac presupuneri; iar eu presupun că se află în inimă, și deci în sânge. Aceasta este teoria mea, pentru că inima comandă atât corpul, cât și capul prin sângele pe care îl recirculă; pentru că trimite marele vas de sânge numit aorta în întregul corp, iar vasele numite carotide, în cap. De aici și părerea generală că din inimă,

prin intermediul sângelui, sufletul susține, hrănește și revigorează întregul sistem organic al corpului și al capului. Ceea ce întărește și mai mult credibilitatea acestui lucru este faptul că sufletul și inima sunt menționate atât de des în Sfânta Scriptură: să Îl iubești pe Domnul Dumnezeu din tot sufletul tău și din toată inima ta, din tot sufletul tău și din toată puterea ta, iar Domnul creează în om un nou suflet și o nouă inimă (*Deuteronom* VI. 5; X. 12; XI. 13; XXVI. 16; *Ieremia* XXXII. 41; *Matei* XXH. 37; *Marcu* XII. 30; *Luca* X. 27; și alte pasaje); iar în *Levitic* XVII. II, 14, se arată foarte clar că sângele este sufletul cărnii. Auzind acestea, unii au ridicat glasul și au exclamat: „Foarte înțelept, foarte înțelept spus”. Ei făceau parte din cler.

Apoi, cel de-al patrulea tânăr și-a pus veșmintele antevorbitorului său și, urcând în jilț, a spus: „Eu cred, de asemenea, că nimeni nu are un geniu atât de subtil și de rafinat încât să fie capabil să discearnă ce este sufletul și care este natura sa. Prin urmare, eu sunt de părere că, în cazul celui care dorește să cerceteze aceste lucruri, subtilitatea este pierdută în eforturi inutile. Totuși, încă din copilărie, am păstrat o idee conform opiniei străbunilor noștri, și anume că sufletul omului se află în toată ființa sa, și în fiecare particică a acestui întreg; astfel, se află atât în cap, cât și în celelalte câteva părți ale sale, și în corp, și în cele câteva părți ale acestuia. Iar faptul de a-i atribui un loc precis și a nu considera că se află pretutindeni, este o noțiune lipsită de sens inventată de către cei moderni. Mai mult, sufletul este o substanță spirituală, iar din această cauză nu se pot face extrapolări, nici nu poate fi localizat în corpul fizic. Pe lângă toate acestea, atunci când cineva se referă la suflet, nu se referă de fapt la viață? Și nu se află viață în întreaga ființă și în fiecare parte a sa?” Mulți dintre cei aflați în sală și-au dat acordul în legătură cu aceste remarci.

Atunci, cel de-al cincilea tânăr s-a ridicat din jilț și, împodobit cu aceleași însemne, a vorbit după cum urmează: „Nu mă voi avânta să spun unde se află sufletul, dacă se află într-un loc anume sau peste tot în corp; dar din tot ce știu până acum, îmi voi deschide mintea către întrebarea „Ce este sufletul și care este natura sa?”. Nimeni nu gândește despre suflet că este altceva decât ceva pur care poate fi asemănat cu eterul sau aerul sau cu vântul, și care, datorită rațiunii pe care o are omul în plus față animale, este ceva vital.” Îmi bazez această opinie pe faptul că, atunci când un om expiră, se spune despre el că își dă sufletul. Mai mult, din această cauză se spune că sufletul, după moarte, este o suflare în care se află viața intelectului. Ce altceva poate fi sufletul? Dar pentru că v-am auzit spunând de la balcon că problema în legătură cu sufletul, ce este acesta și care este natura sa, nu este peste puterea noastră de înțelegere, ci este în ea, și înaintea de ea, vă rog deci pe voi să descoperiți voi înșivă această arcană.”

Cei mai în vârstă de la balcon au privit spre Învățătorul Șef, cel care propusese această problemă, înțelegând că aceștia doresc ca el să meargă și să îi învețe, el a coborât imediat din tribună, a trecut printre cei din sală și s-a urcat în jilț. Apoi, întinzând o mână, a spus: „Vă rog ascultați. Cine nu crede că sufletul este cea mai subtilă și mai profundă esență a ființei umane? Și ce este o esență fără formă decât o entitate imaginară? Prin urmare, sufletul este o formă. Cât despre natura acestei forme, vă voi vorbi despre ea acum. Este forma tuturor lucrurilor care sunt în sfera iubirii, și a tuturor lucrurilor din sfera înțelepciunii. Toate lucrurile din sfera iubirii sunt numite sentimente, iar cele care țin de înțelepciune sunt numite percepții. Ultimele provin din cele de dinainte, iar astfel, cele două împreună formează o singură formă în care nenumărate lucruri se află într-o asemenea ordine, armonie și coerență, încât pot fi considerate a fi un întreg. Ele pot fi numite un întreg pentru că, dacă acel lucru e să rămână ceea ce este, nimic nu îi poate fi luat și nimic nu poate fi adăugat. Ce este sufletul omului dacă nu o asemenea formă? Nu sunt toate lucrurile din sfera iubirii, precum și cele din sfera înțelepciunii, elementele esențiale ale acestei forme? Iar la om, toate acestea se află în sufletul său, iar prin el ajung în capul și în corpul

său. Voi sunteți numiți spirite și îngeri; iar pe pământ cu toții ați crezut că spiritele și îngerii, și la fel mințile și sufletele, sunt precum vântul sau eterul. Dar acum vedeți foarte clar că de fapt sunteți cu adevărat oameni - oameni care pe pământ au locuit și au gândit într-un corp material. Voi ați știut că nu corpul material trăiește și gândește, ci substanța spirituală din acel corp. Dar totuși, acum voi l-ați văzut și încă îl vedeți. Toți cei prezenți aici sunteți suflete, despre a căror nemurire ați auzit, ați învățat, ați vorbit și ați scris atât de mult. Deoarece sunteți forme de dragoste și de înțelepciune ale lui Dumnezeu, nu puteți muri pentru eternitate. **Prin urmare, sufletul este o formă umană de la care nu poate fi luat nici cel mai mic lucru, și la care nu poate fi adăugat nici cel mai mic lucru. Este de asemenea cea mai profundă formă dintre toate formele omului. Iar pentru că toate formele aflate în afara ei își iau esența și forma din această formă, care este cea mai profundă, prin urmare și voi, așa cum vă apăreți vouă înșivă și nouă, sunteți suflete. Într-un cuvânt, sufletul, fiind omul interior, este omul însuși, și prin urmare, forma sa este forma umană în plinătatea și perfecțiunea ei. Totuși, nu este viața însăși, ci cel mai apropiat receptacol al ei de la Dumnezeu, și deci este un locaș al lui Dumnezeu.**” Mulți dintre cei aflați în sală au aplaudat aceste cuvinte, dar unii au spus: „Trebuie să le cântărim.”

Am plecat apoi acasă, iar acolo, în locul meteorului de dinainte apăruse deasupra școlii un mare nor strălucitor, fără însă a mai fi brăzdat de acele raze strălucitoare. Acest nor a pătruns prin acoperiș, intrând în sală și luminând pereții, și am auzit că ei au putut vedea acolo inscripții, printre care și aceasta: Iehova Dumnezeu i-a suflat în nări suflare de viață, și omul a devenit o ființă vie. (*Geneza 11.7*)

Mergând odată într-o stare de profundă liniște sufletească și având în acele momente o încântătoare pace mentală, am văzut în depărtare o dumbravă în mijlocul căreia era o alee care ducea la un mic palat; și am văzut fete și băieți tineri precum și soți și soții intrând acolo. Aflat în spirit, m-am apropiat și am întrebat un gardian aflat la intrare dacă aş putea intra și eu. El m-a privit, iar eu am spus: „De ce mă privești așa?” El a răspuns: „Te-am privit pentru a vedea dacă pacea și încântarea care se citesc pe chipul tău sunt în vreun fel datorate iubirii în cuplu. În spatele acestei dumbrăvi se află o mică grădină, iar în centrul ei se află o casă unde locuiesc doi tineri căsătoriți, iar astăzi sosesc prietenii lor pentru a le ura multă fericire. Eu nu îi cunosc personal pe cei cărora le dau voie să intre, dar mi s-a spus că îmi voi da seama după chipurile lor dacă merită sau nu să intre; dacă pe chipul lor se citește fericirea iubirii în cuplu pot intra, dar celorlalți nu le pot da voie să intre.”

Toți îngerii pot percepe fericirea din inimile celorlalți doar uitându-se la chipurile lor, iar cum eu meditam la iubirea în cuplu, el a citit pe chipul meu încântarea acelei iubiri; meditația îmi strălucea din priviri și pătrunsese până în adâncul chipului meu. Prin urmare, mi-a spus că pot intra.

Aleea pe care am intrat era străjuită de pomi fructiferi ale căror ramuri se încrucișau, formând împreună o boltă deasupra drumului. Mergând pe alee am ajuns într-o grădină micuță care emana o mireasmă foarte plăcută de la florile și tufișurile din ea. Tufișurile și florile erau crescute în perechi, și am auzit că grădinile de acest fel apar lângă casele unde au loc sau au avut loc nunți, și din această cauză sunt numite grădini nupțiale.

Am intrat apoi în casă, iar acolo i-am văzut pe cei doi iubiți ținându-se de mână și vorbind unul cu celălalt cu o stare de iubire autentică. Am văzut pe chipurile lor efigia iubirii în cuplu, iar din conversația lor puteam simți efervescența ei.

Împreună cu mulți alții, i-am felicitat și le-am urat fericire, după care am mers în grădina nupțială. Acolo, pe partea dreaptă, era un grup de bărbați tineri către care se grăbea toată lumea.

Motivul atracției tuturor era un discurs despre iubirea în cuplu, și printr-o putere ascunsă, un asemenea discurs atrăgea mințile tuturor. Am auzit apoi un om înțelept vorbind despre acea iubire, iar ceea ce am auzit, pe scurt, este după cum urmează:

„Providența Divină este unică și în același timp universală cu privire la căsătoriile în rai, și la căsătorii în general, pentru că toată fericirea din rai își are izvorul în iubirea în cuplu, așa cum apa dulce izvorăște din vâna de apă dulce a unei fântâni. Prin urmare Dumnezeu a vrut ca să se nască cupluri alcătuite din ființe polar opuse, și ca, fără știrea lor, băieții și fetele să fie în mod continuu educați pentru căsătorie; la timpul potrivit, fata, devenită domnișoară, și băiatul, devenit un tânăr pregătit pentru a forma un cuplu, se întâlnesc undeva, aparent ca din întâmplare, și se văd unul pe celălalt; și, ca dintr-un instinct, ei știu dintr-o dată că sunt pereche, și, ca dintr-o pornire interioară, gândesc în sinea lor: „Este a mea”, iar fata, „Este al meu”; iar apoi gândul acesta rămâne pentru un timp în mintea lor, încât apoi, în mod deliberat ei se adresează unul celuilalt și apoi sunt căsătoriți. Se spune că e soarta sau instinctul, pentru că, atunci când nu este cunoscută, providența divină are această aparență.”

Faptul că se nasc cupluri și, fără știrea lor, sunt educate pentru căsătorie, este confirmat de similitudinea conjugală vizibilă pe chipurile lor; de asemenea prin cea mai profundă și eternă uniune, în suflet și în minte. Astfel de uniuni, ca acestea din rai, nu sunt posibile decât dacă sunt prevestite și permise de către Dumnezeu.”

După ce acel înțelept a vorbit și a fost aplaudat de către cei prezenți, el a mai spus: „Există polaritate în cele mai mici detalii în cazul omului, atât la bărbat, cât și femeie; dar această iubire în cuplu este diferită în cazul bărbatului și al femeii. În cazul polarităților bărbatului este ceva asemănător polarităților femeii, și reciproc, iar asta în cele mai distincte trăsături ale lor.” El a comparat aceasta cu uniunea dintre voință și înțelegere în cazul fiecărui individ. „Acestea două acționează împreună asupra celor mai profunde părți ale minții, cât și asupra celor mai particulare părți ale corpului, iar din aceasta se poate vedea că iubirea în cuplu este prezentă în fiecare substanță individuală, chiar și cea mai puțin importantă. Acest lucru devine evident din substanțele lor compuse, acestea fiind alcătuite din substanțe simple. Astfel sunt doi ochi, două urechi, două nări, doi obraji, două buze, două mâini și două brațe, două picioare; iar la om: două emisfere ale creierului, două ventricule în inimă, doi plămâni, doi rinichi, două testicule, două ovare; iar unde organele nu sunt pereche, ele sunt divizate în două părți. Sunt două pentru că una ține de voință, iar cealaltă de înțelegere, iar acestea acționează atât de minunat una asupra celeilalte, încât par a fi una. Cei doi ochi au o singură privire, cele două urechi un singur auz, cele două nări un singur miros, cele două buze o singură vorbire, cele două mâini o singură muncă, cele două picioare un mers, cele două emisfere ale creierului reprezintă locul unde sălășluiește mintea, cele două camere ale inimii mențin o singură viață a organismului prin intermediul sângelui, cei doi plămâni mențin o singură respirație, și așa mai departe; dar masculinul și femininul când sunt unite printr-o dragoste cu adevărat conjugală fac ca viața să fie complet umană.”

În timp ce aceste cuvinte erau rostite, în partea dreaptă a apărut un fulger care a devenit roșu; iar în partea stângă, un alt fulger care a devenit alb strălucitor. Amândouă erau blânde, iar prin ochi au intrat în minte și au iluminat-o de asemenea și pe ea.

După aceste fulgere a venit tunetul, ca un murmur blând coborând din rai și crescând în intensitate. Auzind și văzând aceasta, înțeleptul a spus: „Acesta este pentru mine un semn și o avertizare că ar trebui să adaug aceste cuvinte la discursul meu: partea dreaptă a acestor perechi semnifică ceea ce este bun, iar partea stângă reprezintă adevărul lor. Aceasta vine din mariajul binelui cu adevărul, care este înscris în întreaga ființă umană, în fiecare particică a sa; iar binele este nedespărțit de voință, iar adevărul este legat de înțelegere, iar ambele împreună sunt legate

într-un întreg. Din această cauză în rai ochiul drept este binele privirii, iar stângul este adevărul ei; urechea dreaptă este binele auzului, iar stânga adevărul lui; mâna dreaptă este binele puterii omului, iar stânga e asociată adevărului ei; și la fel este în cazul altor perechi. Datorită acestor semnificații pe care le au stânga și dreapta, Dumnezeu a spus: „Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l și aruncă-l de la tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădulele tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheena.

Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pe tine, tai-o și arunc-o de la tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădulele tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheena.”(Matei, V.29, 30)

Prin aceste cuvinte El voia să spună că dacă binele devine rău, trebuie eliminat. De asemenea, El le-a spus discipolilor Săi să arunce plasa în partea dreaptă a bărcii, iar când ei au făcut aceasta, ei au prins o mulțime de pești (*Ioan*, XXI. 6, 7), prin care El vroia să spună să învețe să fie omenoși și compasivi și astfel vor izbuti să convertească mulți oameni.”

După aceste cuvinte, cele două fulgere au apărut din nou, dar mult mai blând decât înaintea; iar apoi s-a putut observa că fulgerul din partea stângă își lua strălucirea din focul roșiat al fulgerului din partea dreaptă. Văzând acestea, înțeleptul a spus: „Acesta este un semn din rai care confirmă ceea ce eu am spus mai înainte; pentru că în rai fulgerul roșu ca focul este binele, iar cel alb strălucitor simbolizează adevărul. Apariția fulgerului în partea stângă și luându-și strălucirea din roșul fulgerului din partea dreaptă este un semn care arată că strălucirea luminii, sau lumina însăși, nu este altceva decât strălucirea focului.”

Auzind toate acestea, cu toții au plecat apoi acasă, entuziasmați de acele fulgere și de discursul despre ele, cu binele și adevărul bucuriei.

Capitolul al XIV-lea

Căsătoria a doua oară și poligamia

Datinile, prejudecățile și uzanțele cărora iubirea în cuplu li se supune până la păstrarea unor aparențe țin și ele de demnitatea principiului iubirii. A fost un fapt binevenit ca omul, recunoscând în iubire sentimentul cel mai respectabil și cel mai folositor pentru propagarea speciei umane, și în consecință cel mai necesar societății, să ridice în jurul lui această barieră impunătoare care ne silește să respectăm legăturile matrimoniale pe care le stabilim de bunăvoie. De aici instituția căsătoriei și diferitele ceremonii nupțiale proprii tuturor popoarelor; de aici căutarea și alegerea unei soții, lăsată pe seama bărbatului; de aici normele de onorabilitate publică și de decență care le obligă pe femei să păstreze tăcerea asupra dorințelor lor și care, îngăduindu-le să aibă dorințe, nu le îngăduie să și le exprime. De aici acele zaloguri ale îndrăgostiților, frivole și fără valoare, dar cărora și cel care le dă, cât și cel care le primește le conferă atâta însemnătate și atâta preț. De aici consimțământul din partea tutorilor, privit astăzi ca ceva indispensabil și necesar, care-i îngăduie unei inimi tinere să-și mărturisească ei însăși înclinația spre persoana iubită, ascunzând-o de privirile altora sub vălurile supunerii la voința părinților. În sfârșit, de aici intervenția slujitorilor religiei care, socotindu-se administratorii pe pământ ai binecuvântărilor Cerului, pentru a da o confirmare în plus legăturilor căsătoriei noastre, ne-au silit să venim să le întărim la picioarele altarului, îndepărtându-se încă și mai mult de principiul iubirii adevărate, care și așa se întâlnește foarte rar, căsătoriile a doua oară nu se află pe aceeași treaptă cu prima căsătorie. Adesea, în aceste cazuri, un fel de stânjeneală înlocuiește pudoarea primei iubiri și, deoarece partenerii care se recăsătoresc nu se mai pot aștepta la bucuria de a primi floarea plăcerii prime,

sufletul lor însuși, tânjind în legăturile care îl înlănțuie, suportă o lungă perioadă de regrete, în afară de cazul în care, printr-o mare bunăvoință a Cerului, noua legătură care se stabilește acum printr-o a doua căsătorie este pentru ei în realitate adevărata întâlnire a inimilor lor. În fapt, dacă un bărbat este deja atât de puțin întemeiat în motivele care-i determină opțiunea la prima căsătorie, încă și mai rar se petrece ca a doua oară să fie prins în același tip de legături printr-un grad mai ridicat de perfecțiune a principiului iubirii.

De aceea moartea, care îl despoaie de corp, descompune o dată cu putrezirea în mormânt a acestuia și slabele legături de iubire ale unei a doua căsătorii. Redus în Cer la esența sa spirituală, bărbatul își dă acum seama cum ar trebui să fie iubirea și, căutând-o cu ardoare, își purifică inima cu ajutorul noilor dorințe; după cât de mult sau cât de puțin s-a îndepărtat în viața pământească de principiul iubirii, sufletul regăsește în Cer, mai devreme sau mai târziu, obiectul care îi stârnit noile dorințe.

Poligamia, care a avut nevoie poate de mijloacele de înfrânare constituite prin datini, pre-judecăți și uzanțe pentru a nu deveni un obicei general în atâtea secole de corupție, poligamia deci, se află în opoziție cu principiile iubirii în cuplu atât de mult încât, judecând fie doar și după starea popoarelor barbare care i se supun, e ușor să ne imaginăm dezordinea pe care o aduce cu sine și prăpăstiile către care ea ne conduce.

Monstruoasele abuzuri ale poligamiei, în ciuda legilor care le autorizează, sunt niște flageluri distrugătoare ale umanității. În fiecare zi, având iluzia că le atrage de partea sa, omenirea pierde în realitate câte ceva în aceste zone sălbatice ale pământului; căci împărțirea iubirii, înmulțind sclavele sexului dominant, care caută să se unească mai ales cu una dintre femei, cea care își însușește astfel partea cea mai considerabilă din întreg, le lasă de obicei pe celelalte într-o stare pasivă care le duce pe nesimțite spre o lăncezire, sfârșind prin a le usca după ce s-au mistuit prea mult la focul violent al dorințelor nesatisfăcute.

Într-adevăr, poligamia s-a născut din desfrâu, se hrănește din desfrâu și se întoarce la desfrâu. Poligamia nu cunoaște aproape deloc gingășiile și mângâierile, trăirile intense, sentimentele delicate care par să înlesnească, să pregătească și să îndemne spre satisfacția erotică; poligamia ignoră de asemenea minunatele taine ale iubirii pure care, apropiind, împletind și îmbinând sufletele, ne fac în aceste momente de maximă plăcere să le vedem unite și contopite pentru totdeauna. Cu toate acestea, deplângând soarta oamenilor care trăiesc sub astfel de legi, nu îi condamnăm; fiindcă Cerul, îngăduitor până și față de rebeliunea primilor săi copii căzuți în ticăloșia idolatriei, iartă și astăzi nestatornicia tuturor religiilor la oamenii pe care nu i-a învățat încă să-L venereze. Dumnezeu știe că doar omul exterior este coruptibil și că rămâne mereu o scânteie vie de spiritualitate în el, care să-l ajute să-și regenereze principiul divin și să reaprindă, sub un nou Cer, focul sfânt al iubirii adevărate.

Într-o zi, pe când eram adâncit în contemplație, încercând să-mi reamintesc tot ce văzusem de atâtea ori în lumea spiritelor, m-am văzut deodată înconjurat de un fel de sferă de foc din care se despărțeau în jurul meu globuri de lumină, unul mai strălucitor decât altul. Am simțit că sunt ridicat de la pământ printr-un fenomen pe care nu-l mai cunoscusem până atunci și dus în fața unui palat magnific prin arhitectura lui și încă și mai prețios prin marmura și porfirul din care fusese construit. La poarta palatului, numeroși tineri păreau să fi sosit în grabă din cele patru colțuri ale lumii, împinși de aceeași dorință fierbinte. M-am apropiat de unul dintre ei și l-am întrebat care este motivul pentru care se adunaseră cu toții acolo și care este destinația unei clădiri atât de frumoase.

Tânărul m-a lămurit că ne aflăm în fața unei școli de înțelepciune unde, în fiecare zi și la aceeași oră, tineri veniți din toată lumea discută despre o anumită ipoteză privitoare la adevăr în

fața unor bătrâni învățați și gravi, care hotărau la urmă și proclamau victoria și gloria celor care se apropiaseră cel mai mult de adevăratul principiu al Adevărului.

Poarta s-a deschis, tinerii au intrat pe rând, iar eu i-am urmat. Interiorul palatului era pe măsura eleganței exterioare: totul părea sublim și de bun-gust, uluitor de bogat și fără seamăn de maiestuos. Eleganța și măreția dominau peste tot, până și în cele mai mici amănunte ale unui spațiu consacrat școlii de înțelepciune. Pe o estradă acoperită cu un baldachin bogat se afla un bătrân care, ridicându-se plin de demnitate, a propus ca problema zilei respective să fie definiția sufletului omenesc, desemnându-i în același timp și pe cei care urmau să răspundă și ordinea intervențiilor. Urcându-se pe o estradă mai joasă decât cea a maestrului, primul dintre candidații care trebuiau să vorbească a mărturisit cu sinceritate că gradul de dificultate al problemei pune în evidență insuficiența ideilor sale.

- Nu cred, a continuat învățăcelul, că cea mai perfectă dintre inteligențe ar putea să cuprindă în întregime esența sufletului. În ce mă privește, eu consider principiul sufletului un secret pe care Divinitatea l-a ascuns în visteriile adânci ale tainelor sale.

Un al doilea candidat a venit în față și a afirmat că nu vrea decât să întărească spusele celui dinaintea sa, mărturisindu-și, ca și acesta, insuficiența și părăsind imediat estrada.

- Nu cunosc, în privința sufletului nostru, a spus al treilea candidat, decât spațiul pe care îl ocupă și efectele pe care le produce. Acest spațiu al sufletului este inima, în care sufletul se află închis ca într-un centru al ființei; în permanentă mișcare, sângele preia din acest centru emanațiile esenței sufletului, pe care le poartă astfel către toate părțile componente ale corpului nostru; potrivit alcătuirii specifice proprii fiecăruia dintre organele noastre, aceste emanații se dezvoltă mai mult sau mai puțin în ele, după cât este de mare capacitatea fiecăruia de a reține și fixa influențele emanațiilor. Astfel, observăm cum o anumită parte a ființei noastre nu reține decât un principiu vital neutru și indiferent; o altă parte a corpului nu păstrează decât sensibilitatea și căldura, în sfârșit, o a treia parte a corpului nostru, creierul, colectează cea mai mare parte din emanațiile sufletului, atât de multe încât filosofi au ajuns să se înșele chiar asupra lăcașului sufletului, presupunând că adăpostul primar al ideilor noastre se află în creier, fiindcă se ia în seamă faptul că influențele cumulate ale emanațiilor sufletești nu se spiritualizează decât în raport cu niște dispoziții mai perfecte, care le rețin și le fixează.

Următorii doi vorbitori s-au declarat de acord cu ideea că inima este sediul sufletului, adăugând că, desprinzându-se din suflarea Divinității, sufletul primului om s-a transmis din generație în generație, de la părinți la copii, prin intermediul tainei unei a doua emanații care, în măsura în care pornește și ea dintr-un principiu divin și, în consecință, incoruptibil, nu admite nici un fel de schimbare, nici o diminuare sau o alterare a esenței sale.

- Aprofunțați în continuare, a reluat cuvântul bătrânul maestru care prezida întrunirea, aprofunțați cauzele spiritualității voastre și veți ajunge cândva, cum am ajuns și noi, la cunoașterea adevărilor cerești.

Toate rugămințile și cererile stăruitoare ale celor prezenți au fost zadarnice, bătrânul a încheiat întrunirea și lumea s-a risipit.

Cu un alt prilej, în același loc am asistat la o discuție despre farmecele sexului frumos și despre splendorile frumuseții. Se dezbătea, între altele, problema dacă femeia care își hrănește amorul propriu prin exhibarea nurilor mai este în stare să iubească cu adevărat. Abia a fost propusă această problemă, când iată că au apărut trei femei, cerând să li se acorde dreptul de a hotărî cu privire la un aspect care le interesează în mod direct. Au fost acceptate la discuție cu condiția să nu răspundă decât după ce vor fi ascultat ce se va vorbi.

Prima concluzie a dezbaterii care a urmat a fost aceea că, întrucât femeia în sine este în întregime iubire, întrucât frumusețea ei este o formă de exprimare a iubirii, iar dorința de a plăcea efectul frumuseții, nu numai că le este îngăduit femeilor să se bucure în interiorul lor de plăcerea de a fi frumoase, dar, mai mult, ar însemna să le reducem din esența lor dacă le-am priva de conștiința propriului farmec; căci, până la urmă, indiferența unei femei față de ceea ce ar putea să o facă iubită presupune întotdeauna o indiferență față de faptul de a fi iubită.

O a doua concluzie a fost aceea că, dacă este prinsă în legăturile căsătoriei, o femeie nu-și mai poate îngădui să profite de frumusețea ei decât dacă își are în vedere soțul; căci, dacă farmecele frumuseții au fost cauzele mai îndepărtate ale fericirii ei, aceasta s-a petrecut doar în măsura în care dorința de a plăcea s-a întâlnit în inima ei cu predispoziția de a iubi. Prin urmare, aceste două principii, al frumuseții și al iubirii, apropiindu-se unul de altul, nu mai îngăduie trăirea unor satisfacții separate după ce s-au confundat într-unul și același principiu.

Femeile au vorbit când le-a venit rândul și au fost de acord toate trei că în discuția anterioară nu fusese spus tot ceea ce se putea spune.

- Nu ați vrut să ne ascultați, au adăugat ele, așa că vom tăcea în continuare. Voi știți doar că iubirea ne pune pe noi, femeile, la dispoziția și în puterea voastră. Dar dacă vă produce plăceri extatice și obligă voința noastră să vi se supună, nu-i mai puțin adevărat că iubirea obligă și capacitatea voastră de înțelegere să ni se subordoneze și că, stăpânind această putere de înțelegere a voastră, putem să ne dăm seama cât de mult suntem iubite și cât de mult vă iubim. Voi însă cu greu puteți să definiți în ce măsură ne iubiți.

S-a auzit atunci o voce din Cer care a confirmat ce spusese femeile. În acea clipă ele au dispărut, spre marea părere de rău a bărbaților, care ardeau de dorința să știe mai mult.

Capitolul al XV-lea

Necesitatea fidelității în cuplu și afecțiunea cuplului față de copii

Nu trebuie confundată dorința de a fi împreună ca semn al iubirii adevărate cu gelozia, această stare primejdioasă de neîncredere și de suspiciune față de tot ceea ce, în jurul nostru, are o oarecare însemnătate. Provocată de o fire pesimistă, gelozia aruncă asupra tuturor obiectelor care o interesează în vreun fel defectul propriei alcătuirii și amăreala propriului principiu.

Dorința de a fi împreună în iubire este o flacăra care se reînnoiește mereu și care se întinde la suflarea unui vânt încercând să o stingă. Este un foc care își redescoperă noi forțe și care se amplifică atunci când este confruntat cu elementul opus, dat fiind faptul că preaplinul nu-i limitează acțiunea.

Dorința de a fi împreună este un sentiment gingaș și delicat care poate fi numit paznicul și apărătorul iubirii. Între doi soți pe care un moment de rătăcire i-a rupt unul de altul, dorința de a fi împreună rămâne mijlocul pe care cel trădat îl mai are la îndemână pentru a-l readuce pe cel vinovat înapoi în legăturile sacre ale căsătoriei. În frământările și în durerile sale, nevoia de fidelitate este determinată mai puțin de dorința de a lovi, cât de interesul legitim de a se apăra, ea fiind o trăire cu totul diferită de sentimentul nestăvilat care, în cazul iubirii impure, implică ură, furie și dorința de a se răzbuna împotriva obiectului infidelității.

Primele arme ale dorinței de a fi împreună sunt mângâierile, următoarele sunt lacrimile, iar ultimele sale eforturi sunt reproșurile tandre care adesea ajung să stingă viața în inima îndurerată din care izvorăsc, fără ca să șteargă, nici măcar în ultimele clipe dinaintea morții, amintirea soțului necredincios.

Necesitatea de fidelitate este așadar un sentiment firesc și legitim între două inimi cu adevărat unite prin iubire; căci pe pământ nu există încă iubire lipsită de grijă și de zbucium, iar stăpânirea unei averi atât de râvnite nu poate rămâne netulburată de teama de a ne fi răpită.

Cel care, în fața trădării în iubire, își face un titlu de glorie din insensibilitatea sa, cel care caută în mod laș să obțină avantaje din traficul rușinos cu drepturile sale își plătește nepăsarea prin disprețul celuilalt și bunăstarea prin ticăloșie. Punând doar pe seama prejudecăților rușinea pe care ar trebui să o simtă față de jignirea suferită, un asemenea om nesocotește, disprețuiește și sfidează prejudiciul pe care îl aduce onoarei noastre.

Dorința de a fi împreună, pe care am descris-o mai sus, nu este făcută pentru inima unui asemenea om; în conștiința sa izvorul iubirii adevărate este deja prihănit, principiul ei este descompus în sufletul lui, bucuria erotică îi este vinovată, plăcerea îi este nelegiuită, existența îi este impură, iar spiritualitatea este aproape complet distrusă. Cel mai adesea, ceea ce mai rămâne din umanitatea lui nu-i mai folosește după moarte decât să ia de la capăt povara, perpetuându-și chinurile și calvarul. Iubirea în cuplu mai are încă o trăsătură care îi este proprie și care dovedește încă o dată adevărul ei: este sentimentul de afecțiune și de profundă grijă care ne constrânge să ne iubim copiii, este tandrețea aceasta atât de obișnuită și totuși atât de prețioasă care se naște din iubirea noastră, grija de a-i ocroti și de a le asigura traiul.

În sângele nostru iubirea plutește ca o pulbere incandescentă care, asemenea unui izvor de apă vie, își poartă fără încetare undele pe urmele celor ieșite din sânul său. Această curgere arzătoare reunește și îmbină toate grijile, toată gingășia și toate sentimentele noastre, revărsându-se asupra rodului înduioșător al iubirii noastre.

Instituind, pentru conservarea lucrării sale în sfera universală a ființelor, sentimentul reunității, al atracției reciproce și al iubirii care le este comun tuturor. Providența a instituit în același timp sentimentul de afecțiune care veghează asupra roadelor reproducerii ființelor și care se regăsește în toate regnurile naturii atât de bine înrădăcinat, încât este cu neputință de tăgăduit; până și în plante, în florile lor, aceste trăiri își pun pecetea, și anume în pliurile agere ale unei stamine ivite din partea cea mai pură a substanței lor, pe puful ușor în care se odihnește fără griji germele fecundității lor; până și la animalele cele mai feroce recunoaștem urma clară a unor sentimente atât de blânde. Căci, întrucât în marea ordine a Creației nimic nu a fost plăsmuit fără dorința de a se reproduce, nu există nici o ființă lipsită de sentimentul interior al conservării a ceea ce s-a născut din ea.

În diferitele nuanțe ale acestui sentiment universal trebuie căutată nuanța care devine trăsătura cea mai prețioasă a iubirii în cuplu, deoarece este răspândit peste tot și, mai mult sau mai puțin perfect, este dintre toate trăirile noastre sentimentul care nu se denaturează niciodată în întregime. Creatorul a instituit acest sentiment pentru a ocroti crearea de urmași și perpetuarea universală a tuturor ființelor. Trebuie să mai adăugăm că, prin spiritualitatea care îl caracterizează, acest sentiment se raportează la iubirea adevărată, cu care, de fapt, se confundă.

Capacitatea de a se regenera prin sine, cu ajutorul plăcerii, pe care Providența a așezat-o în mod evident în natura tuturor ființelor și în cadrul căreia trebuie să distingem între o trăire și cauza ei, această capacitate deci, nu se raportează decât la trăsăturile comune tuturor ființelor chemate să participe la ea.

Cercetarea atentă a nuanțelor acestei capacități de regenerare, pe care o regăsim în sentimentul de atașament față de descendenți, ne va ajuta să-i sesizăm diferențele, sensibile de la o ființă la alta, în privința cauzelor și efectelor sale. Cauzele și efectele proprii trăirii care derivă din iubirea adevărată își au originea într-o tendință a inocenței de a se apropia de tot ceea ce îi amintește de propria imagine. În acest caz, ne dăruim iubirea uitând de noi înșine și doar soții

sensibili și delicați sunt capabili să recunoască în afecțiunea pe care o nutresc pentru copiii diferența între tendința inimii lor și mișcarea naturii.

Orice preferință pentru unul sau altul dintre copii, orice favorizare a unuia și orice inegalitate de tratament reprezintă o crimă de sânge și, în consecință, un viciu ascuns al legăturilor căsătoriei, întrucât inegalitatea în dăruirea afecțiunii vădește o inimă deja coruptă, este firesc ca acest act să corupă și inima celui asupra căruia se reflectă, copilul preferat în mod injust. Aici se află de cele mai multe ori cauza cea mai importantă a dezordinii, a ingraturii și a uitării din partea copiilor noștri. Refuzând, când le vine rândul, să-și achite cu recunoștință datoriile contractate prin slăbiciunea noastră, copiii nerecunoscători ne umbresc ultimele clipe ale vieții prin povara remușcărilor față de nedreptatea noastră și prin lacrimile pe care ne fac să le vărsăm.

Subliniez încă o dată că nu există pentru noi decât o singură fericire, în toate lumile; că această fericire provine din Binele suprem; că acest Bine provine din Adevăr, iar Adevărul din acel Principiu de nepătruns cu înțelegerea, care reunește în toate inimile dorința de a ne uni și nevoia de a iubi. Desăvârșirea ființei noastre, în măsura în care se prezintă ca o substanță divizată, depinde de perseverența constantă pe care o arătăm față de căutarea ființei cu care trebuie să ne unim. Doar prin regăsirea fericită a acestei ființe și doar prin reunirea cu ea poate exista în esență iubirea adevărată, iubirea în cuplu.

Pură și neprihănită, iubirea în cuplu este - după cum am afirmat și după cum afirm cu tărie încă o dată, în urma a tot ceea ce am văzut și mi-a fost revelat în sfera inteligențelor cerești - singura cale de a ajunge la ținta destinului nostru, care este beatitudinea supremă. Într-un cuvânt, iubirea ca principiu al tuturor lucrurilor, comoară a tuturor comorilor, este prin esența ei o emanație a Divinității, este viața naturii și unitatea sufletului în toate lumile.

Capitolul al XVI-lea

Diferența dintre iubirea în cuplu și iubirea carnală

Plăcerile iubirii păcătoase încep de la nivelul carnal și sunt plăceri grosiere ale cărnii chiar și în spirit; dar plăcerile iubirii în cuplu încep în spirit și sunt plăceri ale spiritului chiar și la nivelul corpului fizic.

Faptul că iubirea trupească începe de la nivelul cărnii este pentru că acele dorințe fierbinți ale cărnii reprezintă punctul lor de plecare. Faptul că ele infestază spiritul și sunt plăceri ale cărnii chiar și în spirit, se datorează faptului că nu carnea este cea care simte lucrurile care se petrec în carne, ci acestea sunt percepute de către spirit. În acest caz este de fapt ca și în cazul celorlalte simțuri. Astfel nu ochiul este cel care vede și distinge varietatea obiectelor, ci spiritul. Deci nu urechea este cea care aude și distinge armoniile melodice în cântece și corectitudinea articulării sunetelor în vorbire, ci spiritul. Iar spiritul percepe totul în funcție de propria sa elevare în înțelepciune. Spiritul care nu se ridică deasupra aspectelor senzuale ale corpului și astfel rămâne blocat la nivelul lor, nu poate simți alte plăceri decât cele care vin de la acest nivel carnal, și de la nivelul fizic prin simțurile corpului. Pe acestea le dorește și în acestea își găsește încântarea. Acum, pentru că punctul de plecare al iubirii îl reprezintă doar dorințele fierbinți și mâncărurile lascive ale cărnii, este evident că în spirit acestea reprezintă doar ispite murdare care urcă și coboară și merg înainte și înapoi și astfel excită și incită. În general, lăcomiile cărnii luate în ele însele nu sunt altceva decât o foarte mare senzualitate a răului și falsității. De aici adevărul spuselor bisericii: „Fiindcă poftele trupului sunt potrivnice Duhului.” (*Galateni* V.17), adică, sunt împotriva omului spiritual. Se poate deci concluziona că, în relația lor cu iubirea tru-

pească, plăcerile cărnii nu sunt altceva decât efervescente ale lascivității care, în spirit, devin izbucniri ale nerușinării.

Plăcerile iubirii în cuplu nu au nimic de-a face cu plăcerile joase ale iubirii păcătoase. Acestea din urmă se află, bineînțeles, în carnea fiecărui om, dar sunt îndepărtate în funcție de cât este de elevat spiritul respectivei ființe, nelăsându-se subjugat de aspectele senzuale ale corpului, iar datorită acestei elevări poate sesiza aparența și falsitatea acestor lucruri ca fiind sub nivelul său. Apoi, la fel, el percepe plăcerile carnale, la început ca fiind aparente și false, iar apoi pline de lascivitate și care trebuie eliminate, iar apoi le percepe ca fiind condamnabile și neprielnice sufletului; iar în final el le simte ca fiind neplăcute, respingătoare și dezgustătoare. Iar în măsura în care el percepe și simte astfel aceste plăceri, în aceeași măsură percepe de asemenea plăcerile iubirii în cuplu ca fiind nevinovate și pure, iar în final desfătătoare și binecuvântate.

Faptul că plăcerile iubirii în cuplu devin de asemenea plăceri ale spiritului în carne este pentru că, atunci când plăcerile trupești au fost îndepărtate, spiritul, eliberat de ele, intră pur în corp și umple pieptul, iar din piept ajung la cele mai înalte profunzimi ale iubirii în corpul fizic, manifestate ca plăcerile propriei sale beatitudini. Atunci spiritul acționează în deplină comuniune cu aceste aspecte fundamentale, ultime, și ele cu spiritul.

Plăcerile iubirii păcătoase sunt plăcerile nebuniei, dar încântările iubirii în cuplu sunt plăcerile înțelepciunii. Faptul că plăcerile iubiri păcătoase sunt plăcerile nebuniei este pentru că doar oamenii obișnuiți trăiesc acest tip de iubire, iar în cazul lucrurilor spirituale, omul obișnuit, fiind împotriva lor, este nebun. Prin urmare, omul obișnuit se bucură doar de plăcerile naturale, senzuale, și carnale. Se spune că el trăiește doar plăcerile naturale, senzuale și carnale pentru că naturalul se poate evalua ca având trei grade. Oamenii obișnuiți care sunt cei mai elevați sunt cei care, din rațiune, observă care sunt aceste nebunii, dar totuși se lasă purtați de plăceri, așa cum sunt purtate bărcile de curentul unui râu. Oamenii obișnuiți cu un nivel mai scăzut de conștiință sunt cei care văd și judecă totul doar prin prisma simțurilor corpului, desconsideră lucrurile raționale ca fiind opuse aparențelor și falsului, și le resping ca pe niște lucruri lipsite de valoare. Oamenii obișnuiți care au cel mai jos nivel de conștiință sunt cei care, fiind lipsiți de rațiune, sunt robiți de ispita dorințelor corpului lor. Ultimii sunt numiți natural-carnali, cei de dinainte senzual-naturali, iar primii – naturali. În cazul lor există de asemenea aceleași grade ale iubirii carnale și ale plăcerilor sale.

Faptul că plăcerile iubirii în cuplu sunt plăceri ale înțelepciunii este pentru că doar oamenii spirituali trăiesc acest tip de iubire, iar oamenii spirituali trăiesc în înțelepciune. Deci ei nu preferă alt fel de plăceri în afara celor care sunt în armonie cu înțelepciunea spirituală. Natura plăcerilor iubirii păcătoase și cea a plăcerilor iubirii în cuplu poate fi elucidată printr-o analogie cu casele: plăcerile iubirii păcătoase pot fi comparate cu o casă ai cărei pereți sunt roșii ca scoicile pe dinafară, sau, din cauza falsei lor culori aurii, sunt ca pietrele numite selenit, în timp ce în camere se află mizerie și deșeuri de toate felurile. Dar plăcerile iubirii în cuplu pot fi asemănată cu o casă ai cărei pereți strălucesc din cauza aurului pur, iar camerele sunt strălucitoare, ca și cum ar fi umplute cu felurite comori prețioase.

După ce mi-am terminat meditațiile asupra iubirii în cuplu, și am început să meditez asupra iubirii carnale, deodată, doi îngeri s-au așezat lângă mine și mi-au spus: „Noi am perceput și am înțeles la ce meditai tu mai înainte, dar lucrurile la care meditezi tu acum noi nu le percepem. Lasă-le deoparte, pentru că nu te duc la nimic bun.” Dar eu am răspuns: „Iubirea la care meditez eu acum nu înseamnă nimic, ea doar există.”

La aceste cuvinte, îngerii au spus: „Cum poate să existe iubire dacă ea nu este din creație? Nu este deci iubirea în cuplu? Nu este această iubire o iubire între doi oameni care pot de-

veni unul? Cum poate exista o iubire care divide și separă? Ce tânăr iubește o altă tânără decât cea care îl iubește la rândul ei? Nu va cunoaște imediat iubirea unuia iubirea celuilalt? Iar când se întâlnesc, nu se vor apropia de la sine? Cine poate iubi non-iubirea? Nu este oare iubirea în cuplu singura care e reciprocă? Dacă nu este reciprocă, nu va ricoșa iubirea, și se va stinge?”

Auzind acestea, i-am întrebat pe cei doi îngeri din care țărâm din rai sosiseră. Ei au răspuns: „Noi venim din raiul purității și al inocenței. Noi am sosit în această lume cerească fiind copii, și am fost crescuți sub protecția Domnului. Iar când eu am devenit un bărbat tânăr, iar soția mea aici lângă mine a devenit aptă pentru mariaj, noi am fost căsătoriți. Și pentru că noi nu cunoșteam alt fel de iubire decât iubirea în cuplu, atunci când ne-au fost comunicate ideile din mintea ta despre o stranie iubire total opusă iubirii noastre, nu am înțeles nimic. Am coborât deci pentru a te întreba de ce meditezi asupra unor lucruri imperceptibile. Spune-ne, deci, cum poate exista o iubire care nu numai că nu este din creație, dar este de asemenea împotriva creației. Noi considerăm lucrurile care sunt opuse creației ca fiind obiecte care nu au realitate.”

Spunând acestea, am simțit o mare bucurie în inimă că puteam vorbi cu îngeri de o asemenea puritate și care nu știu deloc ce înseamnă desfrânarea. Am început deci să le vorbesc, spunând: „Nu știți nimic despre existența binelui și a răului? Și că binele este din creație, iar răul nu? Și totuși, răul, considerat în el însuși, nu este altceva decât absența binelui. Binele este din creație, dar există bine în cel mai înalt grad, și de asemenea, și în cel mai mic; iar când acest mic grad e redus la zero, atunci din cealaltă parte apare răul. Prin urmare, nu există nici o relație între cele două, nici vreun progres al binelui sau răului, ci doar o relație și un progres al binelui spre mai bine sau mai puțin bine, și al răului spre un rău mai mare sau mai mic, cele două fiind opuse de fiecare dată. Și din moment ce binele și răul sunt contrarii, există un intermediar între ele, unde există un anumit echilibru în care răul acționează împotriva binelui; dar pentru că nu predomină, se oprește din încercarea sa. Fiecare ființă umană este crescută într-un asemenea echilibru. Aflat între bine și rău, sau, ceea ce este același lucru, între rai și iad, este un echilibru spiritual, și pentru cei care îl trăiesc, acesta le aduce libertatea. Dumnezeu atrage toți oamenii din acest echilibru către Sine Însuși; iar omul care din libertate îl urmează, pe acela îl va conduce El din rău spre bine și astfel îl va aduce în rai. La fel este și în cazul iubirii, mai ales al iubirii în cuplu și al iubirii păcătoase - prima fiind benefică, iar cea din urmă malefică. Fiecare om care aude vocea lui Dumnezeu și îl urmează de bună voie este inițiat de Dumnezeu în tainele iubirii în cuplu și a deliciilor ei. Dar cei care nu îl aud sau nu îl urmează se dedau singuri iubirii carnale - la început plăcerilor ei, apoi către neplăceri, iar în final, ajung la nefericire.”

După ce am vorbit, cei doi îngeri au întrebat: „Cum poate răul să existe când, prin creație, nu există decât binele? Dacă un lucru există, atunci trebuie să aibă o origine. Binele nu poate fi originea răului, pentru că răul este absența și distrugerea binelui, și prin urmare anularea sa. Totuși, din moment ce există și poate fi simțit, nu este nimic, ci este ceva. Spune-ne, deci, de unde vine acest ceva după ce a fost nimic?”

Auzind întrebarea, am spus: „Această arcană nu poate fi explicată dacă nu se cunoaște faptul că nimic nu este bun cu excepția lui Dumnezeu, și că nu există nici un lucru bun care să fie bun prin natura sa proprie, în afara lui Dumnezeu. Deci, cel care se îndreaptă către Dumnezeu și dorește să fie ghidat de El se află în bine; dar acela care se îndepărtează de la Dumnezeu și dorește să se conducă singur nu se află în bine; pentru că binele pe care îl va face acesta va fi ori pentru sine însuși, ori pentru lume, și astfel este lăudăros sau prefăcut sau ipocrit. Este clar, deci, că omul însuși este la originea răului; această origine nu a fost sădită în el din momentul creației, ci, îndepărtându-se de Dumnezeu, el a sădit-o singur în el însuși. Această origine a răului nu s-a aflat de la început în Adam și în soția sa; dar ei au sădit originea răului în ei înșiși. Aceasta pen-

tru că, atunci când șarpele a zis: în ziua în care veți mânca din fructele pomului cunoașterii bine-lui și răului veți fi asemenea lui Dumnezeu (*Geneza* III. 5), ei s-au îndepărtat de Dumnezeu și s-au crezut asemenea lui Dumnezeu. Faptul că au mâncat din acel copac înseamnă că se credeau cunoscători ai binele și ai răul și că sunt înțelepți de la ei, și nu de la Dumnezeu.

Apoi cei doi îngeri au întrebat: „Cum se poate omul îndepărta de Dumnezeu și îndrepta doar către sine însuși, când totuși nu poate gândi, nu își poate exercita voința, și prin urmare nu poate face nimic decât prin voința lui Dumnezeu? De ce a permis Dumnezeu aceasta?” Am răspuns: „Omul a fost astfel creat încât tot ce își dorește, gândește, și acționează apare ca și cum ar veni de la sine însuși. Fără această aparență, omul nu ar fi om pentru că nu ar putea primi, reține, și însuși nimic din bine și adevăr sau din iubire și înțelepciune. De aici putem concluziona că fără această aparență - o aparență vie, omul nu ar avea nici o legătură cu Dumnezeu, și nici viață eternă. Dar dacă din această aparență el își inoculează credința că el dorește, gândește, și deci acționează bine doar cu de la sine putere și nu de la Dumnezeu, deși în aparență totul este ca și cum ar fi de la sine, atunci binele se va preface pentru el în rău, și astfel apare originea răului în el. Acesta a fost păcatul lui Adam. Dar eu voi aborda acum acest subiect mai pe larg. Dumnezeu privește fiecare ființă prin frunte, iar această privire trece prin occipital. Sub frunte se află creierul mare, iar sub occipital este cerebelul, creierul mic, acesta fiind în legătură cu iubirea și cu toate lucrurile bune din ea, iar cel de dinainte fiind înclinat către înțelepciune și adevărurile sale. Prin urmare, cel care privește cu fața către Dumnezeu primește de la El înțelepciune, și prin înțelepciune, iubire; dar cel care privește fiind întors cu spatele la Dumnezeu primește iubire, nu înțelepciune, iar iubirea fără înțelepciune este iubire de la om, nu de la Dumnezeu.

Această iubire, pentru că se amestecă cu falsitatea, nu îl conștientizează pe Dumnezeu, ci se crede ea însăși ca fiind Dumnezeu, iar ea confirmă tacit această conștientizare prin capacitatea, moștenită de om încă din momentul creației, de a fi înțelept ca și cum ar fi de la el însuși. Prin urmare, această iubire reprezintă originea răului. Că așa este, poate fi demonstrat. Voi chema un spirit rău care și-a întors fața de la Dumnezeu și voi vorbi cu el din spatele săli, adică, în osul său occipital, și veți vedea că spusele mele se vor răstălmăci în opusul lor.”

Am chemat apoi un astfel de spirit. A apărut și i-am vorbit din spate, spunându-i: „Știi ceva „despre iad, damnare, și tortura de acolo?” Iar apoi, când s-a întors către mine, l-am întrebat: „Ce ai auzit?” El a răspuns: „Am auzit această întrebare: „Știi ceva despre rai, mântuire, și despre fericirea de acolo?” După aceasta, i-au fost spuse următoarele cuvinte în spatele său: „Știi că cei care se află în iad sunt nebuni din cauza necredinței lor?” Și așa mai departe. „De aici putem vedea foarte clar că atunci când mintea se întoarce de la Dumnezeu, se întoarce asupra ei înseși, și atunci percepe lucrurile pe dos. Acesta este motivul pentru care, în această lume spirituală, după cum știi, nu este permis să te adresezi cuiva stand în spatele său, pentru că atunci îi este inspirată o iubire pe care, datorită plăcerilor ei, inteligența sa o acceptă și căreia se supune, dar care, venind de la om și nu de la Dumnezeu, este o iubire a răului sau a falsității.

Mai mult, îți voi mai spune ceva asemănător, și anume că, uneori, am auzit adevăruri sau lucruri bune lăsate să cadă din rai în iad, iar acolo ele au fost gradat răstălmăcite în opusul lor, binele în rău și adevărul în falsitate. Iar aceasta datorită aceleiași cauze, și anume că toți cei aflați în iad și-au întors fața de la Dumnezeu.”

După ce au ascultat toate acestea, cei doi îngeri mi-au mulțumit și au spus: „Pentru că tu meditezi și scrii acum despre o iubire opusă iubirii noastre în cuplu, iar opusul acelei iubiri ne întristează mintea, vom pleca”; iar când au spus: „Pacea fie cu tine”, i-am rugat fierbinte să nu spună nimic despre acest tip de iubire fraților și surorilor lor din rai pentru că le-ar răni inocența.

Cei care mor copii, cresc și se maturizează în rai, iar apoi, când ajung la tinerețe ca în lumea fizică, la optsprezece ani, iar fetele la cincisprezece, rămân la acea vârstă; apoi sunt căsătoriți de către Dumnezeu; iar atât înainte de căsătorie, cât și după aceea, ei sunt total necunosători în ceea ce privește desfrânarea, sau că așa ceva ar fi posibil - pot afirma aceasta cu certitudine.

Capitolul al XVII-lea

Fornicația

Vorbeam odată cu un spirit nou venit în lumea subtilă intermediară, care în timpul vieții sale pe pământ a meditat mult asupra raiului și iadului. Prin spirite novice se înțeleg acele persoane abia decedate. În momentul în care a ajuns în lumea spirituală, acest spirit a reînceput să mediteze asupra raiului și iadului în maniera sa proprie; și a sesizat că avea stări de fericire când medita asupra raiului, și era trist când medita asupra iadului. Când a realizat că se afla în lumea spirituală, el a întrebat imediat unde se afla raiul și unde era iadul; de asemenea, ce însemnau acestea două și care era natura lor; și a primit următorul răspuns: „Raiul se află deasupra capului tău, iar iadul este sub picioarele tale, pentru că tu te afli acum în [lumea spiritelor care se află între rai și iad](#)¹; iar despre [ce sunt raiul și iadul](#)² și care este natura lor, nu îți putem descrie toate acestea în doar câteva cuvinte.”

Arzând de dorința de a afla, s-a aruncat atunci în genunchi și s-a rugat plin de devoțiune către Dumnezeu ca să poată primi acele explicații. Atunci, un înger de lumină a apărut în dreapta sa și, ridicându-l, i-a spus: „Cercetează și află ce este plăcerea și vei ști”, iar după ce a rostit aceste cuvinte, îngerul a fost luat înapoi. Atunci noul spirit și-a zis: „Ce să însemne aceste cuvinte? Cercetează și află ce este plăcerea și vei ști ce sunt raiul și iadul, și care este natura lor.” Plecând din acel loc, s-a plimbat prin diverse locuri, întrebându-i pe cei cu care se întâlnea: „Spune-mi, te rog, ce este plăcerea?” Iar unii i-au spus: „Ce fel de întrebare este asta? Cine nu știe ce este plăcerea? Nu este ea bucurie și fericire? Deci, plăcerea este plăcere; o plăcere este ca oricare alta; noi nu facem nici o deosebire.” Iar alții au spus că plăcerea este un hohot de râs al minții; „pentru că atunci când mintea râde, fața este bucuroasă, vorbirea este veselă, gesturile sunt jucăușe, și întreaga ființă este într-o stare de fericire.” Dar alții au spus: „Plăcerea nu este altceva decât a petrece și a mânca delicatose, și bând și îmbătându-te cu un vin generos, iar apoi a vorbi cu ceilalți despre diferite lucruri, mai ales despre sporturile lui Venus și Cupidon.”

Indignat la auzul acestor răspunsuri, noul spirit și-a zis în sine sa: „Acestea sunt răspunsurile unor oameni de rând, și nu ale unor oameni educați; asemenea plăceri nu sunt nici raiul, nici iadul. Ce bine ar fi dacă aș întâlni niște oameni înțelepți.” Și plecând de acolo, a întrebat: „Unde sunt oameni înțelepți?”

A fost apoi văzut de un spirit angelic, care a spus: „Eu simt că ești plin de dorința de a afla ce este universul raiului, și ce este universul iadului; și de vreme ce acest univers este plăcere, te voi conduce pe o colină unde au loc întâlniri zilnice ale unor oameni care cercetează efecte, ale unor oameni care cercetează cauze, și ale unor oameni care explorează scopurile. Sunt trei asemenea categorii: cei care explorează efectele sunt numiți Spirite ale Științelor sau pe scurt Științe; cei care investighează cauzele sunt numiți Spirite ale Inteligenței sau pe scurt Inteligențe; iar cei care explorează scopurile sunt numiți Spirite ale înțelepciunii sau pe scurt înțelepciuni.

---

¹ Vezi mai pe larg „[De la Iad la Rai](#)” de Jakob Lorber, n.r.

² Vezi „[Raiul și Iadul](#)” de Emanuel Swedenborg.

Direct deasupra lor în rai sunt îngerii care, pornind de la scopuri, văd cauzele, iar din cauze, efectele. De la acești îngeri iau exemplul cele trei categorii despre care tocmai ți-am vorbit.”

Luându-l pe noul spirit de mână, l-a condus apoi sus pe colină, la cei care cercetează scopurile și care sunt numiți înțelepciuni. Acestora, spiritul le-a spus: „Vă rog să mă iertați că vin la voi. Motivul este că, încă din copilărie, am meditat asupra raiului și iadului. Am sosit de curând în această lume, și niște spirite care erau împreună cu mine mi-au spus că raiul este deasupra mea, iar iadul sub picioarele mele; dar ei nu mi-au spus care este natura lor. Astfel că, ajungând la o stare de anxietate tot gândindu-mă la aceste lucruri, m-am rugat la Dumnezeu; și atunci a apărut lângă mine un înger care mi-a spus: „Cercetează și află ce este plăcerea, și atunci vei ști.” Am cercetat, dar în zadar. Vă rog, deci, să mă învățați, dacă puteți, ce este plăcerea.”

La aceste cuvinte, îngerii înțelepciunii au răspuns: „Plăcerea este întreaga experiență a vieții împreună cu tot ceea ce este în rai, și întreaga ei experiență împreună cu tot ceea ce este în iad. Pentru cei care se află în rai, este plăcerea binelui și a adevărului, dar pentru cei aflați în iad, este plăcerea răului și a falsității; pentru că orice plăcere ține de iubire, iar iubirea este esența vieții omului. Deci, de vreme ce omul este om în funcție de natura iubirii lui, este om și în funcție de natura plăcerii sale. Activitatea iubirii este cea care generează senzația plăcerii. În rai, activitatea sa se împletește cu înțelepciunea, dar în iad, cu nebunia. În subiectele lor, ambele activități par a fi plăceri; dar raiurile și iadurile generează plăceri opuse, pentru că manifestă iubiri diferite. Raiurile manifestă iubirea și deci și plăcerea de a face bine, dar iadurile manifestă iubirea și deci plăcerea de a face rău. Deci, dacă afli ce este plăcerea, vei ști ce sunt raiul și iadul, și care este natura lor. Dar cercetează mai departe și află ce este plăcerea de la cei care cercetează cauzele și care sunt numiți Inteligențe. Ei sunt în partea dreaptă.”

Părăsind îngerii înțelepciunii, spiritul s-a apropiat de îngerii Inteligenței și, spunându-le motivul pentru care venise, a întrebat dacă îi puteau desluși ce este plăcerea. Auzind întrebarea, ei s-au adunat și au răspuns: „Este adevărat că acela care cunoaște ce este plăcerea, știe ce sunt raiul și iadul, și care este natura lor. Voința, datorită căreia un om este om, nu poate fi clintită din loc decât prin plăcere; pentru că, privită în ea însăși, voința nu este altceva decât afecțiunea și efectul unui anumit tip de iubire, deci al unui anumit tip de plăcere, ea fiind ceva plăcut, agreabil, care face ca oamenii să aibă dorințe. Și din moment ce voința este cea care face ca înțelegerea să gândească, nici cel mai neînsemnat gând nu este posibil în afara plăcerii care decurge din voință. Iar aceasta pentru că Dumnezeu, printr-un influx de iubire și înțelepciune, activează toate lucrurile care țin de suflet în cazul îngerilor, spiritelor, și oamenilor. Acest influx al propriei Sale Voințe este activitatea din care provine toată plăcerea. La origine, această plăcere este numită binecuvântată, beatifică și fericită, iar în derivatele sale, e numită încântătoare, plăcută și agreabilă; într-un sens universal, este numită bine. Dar spiritele iadului întorc pe dos toate lucrurile. Astfel, ele fac din bine rău, și din adevăr falsitate, plăcerea lor fiind mereu aceeași; pentru că fără această permanență a plăcerii, ei nu ar avea nici voință, nici senzații, și deci nici viață. Astfel este evident ce este plăcerea iadului, și care este sursa și natura ei, și de asemenea ce este plăcerea raiului, și care este natura și sursa ei.”

Auzind acestea, spiritul a fost condus la a treia categorie de îngeri, unde se aflau cei care examinau efectele, numiți Științe. Aceștia au spus: „Coboară în cel mai de jos tărâm și urcă în unul mai înalt, iar în acesta vei percepe și vei simți plăcerile îngerilor din rai, iar în cel de dinainte, plăcerile spiritelor în iad.”

Iar atunci, la o anumită distanță de ei, pământul s-a deschis, și prin acea falie au apărut trei diavoli care păreau a fi în flăcări, iar aceasta datorită plăcerii iubirii lor păcătoase. Simțind că cei trei demoni veniseră din iad prin voința divină, cei care se aflau împreună cu spiritul le-au

spus: „Nu vă apropiați și mai mult, ci din locul în care vă aflați, spuneți-ne câte ceva despre plăcerile voastre.” Atunci, diavolii au spus: „Aflați aceste lucruri deci: oricine, indiferent dacă este bun sau rău, își trăiește propria sa plăcere; un om bun trăiește plăcerea binelui său, iar un om rău, se află în plăcerea răului său.” Fiind deci întrebați „Care este plăcerea voastră?”, ei au spus că aceasta era plăcerea de a fi desfrânați, de a fura, de a înșela, de a blasfemia.

Fiind apoi întrebați: „Care este natura acestor plăceri?”, ei au răspuns: „Unii le asociază cu mirosurile fetide ale excrementelor, și cu duhoarea trupurilor putrezite, și cu mirosul urât al urinei stătute.”

Apoi ei au fost întrebați: „Vă sunt plăcute toate acestea?”, iar ei au răspuns: „Sunt cele mai mari plăceri ale noastre.”

Apoi au spus: „Atunci voi sunteți precum acele animale murdare care își trăiesc viața în asemenea mirosuri groaznice.” Ei au răspuns: „Dacă suntem, suntem; dar asemenea mirosuri grele sunt plăcerea nărilor noastre.”

Apoi ei au fost întrebați: „Ce altceva ne mai puteți spune?” Ei au răspuns: „Fiecăruia îi este permis să trăiască propria sa plăcere, chiar și pe cea mai murdară, cum o numesc ei, dar cu condiția să nu facă rău spiritelor bune și îngerilor. Dar pentru că, în plăcerea noastră, noi nu putem face altceva decât să le facem rău, suntem apoi aruncați în locuri unde muncim și unde suferim lucruri groaznice. Acolo, restrângerea și lipsa plăcerilor noastre este ceea ce înseamnă chinurile iadului. De asemenea, acolo simțim și durere interioară.”

Apoi ei au fost întrebați: „De ce faceți rău binelui?”. Ei au răspuns că nu se pot abține. Atunci când vedeau un înger și simțeau sfera divină din jurul lui, simțeau o furie cumplită care le invadea ființa.

Apoi îngerii au spus: „Și din această cauză semănați cu animalele sălbatice.”

Iar apoi, imediat ce diavolii l-au văzut pe spirit împreună cu îngerii, ei au fost cuprinși de o furie care semăna cu focul urii. Deci, ca să nu le facă nici un rău acestora, demonii au fost trimiși înapoi în iad.

După aceasta, au apărut îngerii care din scopuri văd cauzele, iar prin cauze văd efectele, și care erau în rai, deasupra celor trei categorii de îngeri. Ei au fost văzuți într-o lumină strălucitoare care cobora rotindu-se în spirală, aducând cu ei o ghirlandă de flori. Ei au depus această ghirlandă pe capul spiritului nou venit. Apoi, din acel rai s-a auzit o voce care i-a spus: „Această ghirlandă îți este oferită pentru că tu ai meditat asupra raiului și iadului încă din copilărie.”

Capitolul al XVIII-lea

Concubinajul

Am auzit un anumit spirit, un bărbat tânăr abia sosit din lumea pământească, laudându-se cu desfrânările lui și dornic de a primi laude despre cât de masculin este el în comparație cu alți bărbați. Printre extravagantele laudelor sale, el spunea și aceste lucruri: „Ce este mai groaznic decât să îți înfrânezi iubirea și să trăiești doar cu o singură femeie? Și ce este mai plăcut decât să îți dai drumul la iubire? Cine nu este plictisit de a fi doar cu o singură femeie? Și cine nu este vesel când este cu mai multe? Ce este mai dulce decât libertatea promiscuității, varietatea, deflorările, înșelarea soților, și ipocriziile desfrânării. Nu sunt lucrurile obținute prin viclenie, înșelătorie, și meșteșuguri de a fura, mai plăcute în cele mai profunde zone ale minții?”

Auzind acestea, cei prezenți acolo au spus: „Nu vorbi așa; tu nu știi unde te afli și cu cine. Tu ești venit aici de curând. Sub picioarele tale se află iadul, iar deasupra ta e raiul. Te afli acum

într-o lume care este la mijlocul dintre acestea două, numită [lumea spiritelor](#)³. Aici ajung toți cei care părăsesc lumea fizică, și aici ei sunt adunați, cercetați în legătură cu natura lor, și pregătiți: cei răi pentru iad, iar cei buni, pentru rai. Probabil că, auzind preoții pe pământ, încă îți mai amintești că desfrânații și prostituatele sunt aruncați în iad, iar cei plini de puritate sunt luați în rai.”

Auzind acestea, spiritul nou-venit a râs și a spus: „Ce este raiul? Și ce este iadul? Raiul nu este acel loc unde toată lumea e liberă? Și nu este liber acela care are voie să iubească câte femei dorește? Și nu este iad acolo unde ești sclav? Și nu este un sclav acela care este obligat să se limiteze doar la o singură femeie?”

Un înger care privea din rai, a auzit aceste cuvinte, și, pentru ca tânărul bărbat să nu continue să profaneze căsătoria, l-a întrerupt, spunând: „Vino aici sus și îți voi arăta pe viu ce este raiul, și ce este iadul și care este natura sa pentru cei desfrânați.”

Apoi i-a arătat drumul, iar tânărul bărbat a urcat. După ce a fost primit, el a fost mai întâi condus într-o grădină paradisiacă unde erau pomi fructiferi și flori care, prin frumusețea, încântarea, și parfumul lor, umpleau sufletul cu toate plăcerile vieții. Văzând acestea, el și-a exprimat marea sa admirație; dar el avea atunci vederea exterioară pe care o avusese când văzuse lucruri asemănătoare pe pământ. Era deci rațional având acest tip de vedere, dar în vederea interioară, unde desfrânarea juca rolul principal și îi umplea până și cele mai mărunte gânduri, el nu mai era rațional. Prin urmare, vederea externă i-a fost închisă, iar cea internă i-a fost deschisă. Având această vedere deschisă, el a spus: „Ce văd eu acum? Nu sunt acestea paie și bețe de lemn? Și ce miros eu acum? Nu sunt acestea mirosuri grele? Unde sunt acum toate acele lucruri din paradis?” Îngerul a spus: „Ele sunt aici aproape, și sunt la îndemână, dar ele nu apar în fața privirii tale interioare care este pervertită, pentru că acea vedere transformă lucrurile cerești în lucruri infernale, văzând doar opusul lor. Fiecare om are o minte internă și una externă, și deci o vedere internă și una externă. În cazul celui rău, mintea internă este nebună, iar cea externă este plină de înțelepciune, în timp ce în cazul celui bun, mintea internă este înțeleaptă, și din această cauză, și cea externă; iar în lumea spirituală omul vede obiectele conform naturii minții sale.”

Prin puterea pe care o avea, îngerul i-a închis tânărului bărbat vederea internă, și i-a deschis-o pe cea externă. El l-a condus apoi prin niște porți către centrul locuințelor. Acolo, acesta a văzut palate magnifice din alabastru, marmură și diferite pietre prețioase, iar pe lângă acestea, portaluri și coloane rotunde, suprapuse și împodobite cu însemne și ornamente splendide. Văzând toate aceste lucruri, el a fost uimit și a spus: „Ce văd eu acum? Văd lucruri mărețe în adevărata lor măreție și arhitectura în adevărata ei artă.”

Atunci, îngerul i-a închis din nou vederea exterioară, și i-a deschis vederea internă, care era rea, fiind murdară din cauza tendințelor păcătoase. După aceasta, spiritul a strigat: „Ce văd eu acum? Unde sunt? Unde sunt acum palatele? Și lucrurile acelea magnifice? Acum văd doar mormane, ruine, și locuri pline de găuri!”

După aceasta, el a fost adus înapoi în starea sa exterioară, și, fiind condus într-unul dintre palate, a văzut decorațiile de pe porți, ferestre, pereți și tavane, și mai ales pe vasele pe care și în jurul cărora erau forme cerești de aur și pietre prețioase imposibil de descris în cuvinte și pe care nici o artă nu le poate reprezenta; pentru că ele erau dincolo de ideile exprimate prin cuvinte, și dincolo de noțiunea de artă. Văzând acestea, tânărul a strigat din nou, spunând: „Acestea sunt din marmură adevărată, așa cum ochiul nu a mai văzut.” Dar atunci vederea internă i-a fost deschisă, și vederea externă i-a fost închisă ca înainte, și, fiind întrebat ce vedea atunci, a răspuns: „Nimic altceva decât pereți, de paie sau de stuf și bucăți de lemn ars.”

---

³ Vezi și [„Împărăția misterioasă a spiritelor \(Episcopul Martin\)”](#), de Jakob Lorber, n.r.

Atunci a fost adus încă o dată în starea minții sale externe, și tinere femei de o rară frumusețe, și care erau imagini ale iubirii paradisiace au fost aduse în fața lui, adresându-i-se cu glas dulce plin de afecțiune. Văzându-le și auzindu-le, expresia feței i s-a schimbat, iar el s-a reîntors în sine însuși, la stările sale, care erau pline de dorințe inferioare, păcătoase, și pentru că acestea nu pot suporta deloc iubirea paradisiacă, ei au dispărut cu toții, fecioarele din fața bărbatului, și bărbatul din fața fecioarelor.

După aceasta, îngerul i-a explicat de unde apar aceste inversiuni ale stărilor sale. El i-a spus: „Eu simt că acolo, în lumea de unde vii tu, erai foarte fățarnic, fiind într-un fel în interiorul tău și în alt fel în exterior. Pentru cei din jur, erai un om rațional, civilizată, moral, în timp ce în interiorul tău nu erai deloc civilizată, și nici moral, și nici rațional, pentru că erai un desfrânat și un soț adulter. Când li se permite unor astfel de oameni să urce în rai și când sunt menținuți la nivelul minții lor exterioare, ei pot să vadă lucrurile paradisiace de aici; dar atunci când mintea lor internă este activă, în loc de lucruri paradisiace, văd numai lucruri infernale. Oricum, trebuie să știi că în cazul tuturor ființelor umane de pe pământ, mintea lor externă este în mod succesiv înlocuită de mintea internă, în acest fel oamenii sunt pregătiți pentru rai sau pentru iad. Și pentru că răul desfrânării umple mintea internă mai mult decât orice alt rău, este absolut necesar ca ființa să fie adusă la nivelul foarte jos al iubirii sale, în iaduri în care cavernele miros cumplit a excremente. Cine nu știe din rațiune că în lumea spirituală ceea ce este vicios și plin de lascivitate este impur și murdar, și astfel nu este nimic care să polueze și să pângărească mai mult o ființă umană și astfel să inoculeze în ea tot ce e infernal. Ai grijă, deci, să nu te mai lauzi cu desfrânarea ta crezând că ești mai masculin decât ceilalți bărbați. Eu prevăd că vei deveni atât de slab, încât abia dacă vei ști unde îți este masculinitatea. Astfel de lucruri îi așteaptă pe cei care se laudă cu potența desfrânării.”

După ce a auzit acestea, tânărul bărbat a coborât din nou și s-a întors în lumea spiritelor, la companionii săi de dinainte. Acolo le-a vorbit apoi cu modestie și umilință, dar asta nu pentru mult timp.

Capitolul al XIX-lea

Adulterul

Odată, pe când mă aflam în lumea spiritelor, am auzit o agitație foarte mare. Venea de la mii de oameni care erau adunați laolaltă, strigând: „Pedepsiți-i! Pedepsiți-i!”. Apropiindu-mă, am întrebat: „Ce se petrece aici?”. Un om care stătea mai departe de mulțime mi-a spus că oamenii aceia erau foarte furioși împotriva a trei preoți care predicau peste tot împotriva adulterului, spunând că adulterii nu au nici o idee despre Dumnezeu; că raiul este închis pentru ei, iar iadul le este deschis; că în iad ei sunt niște diavoli murdari, pentru că de la distanță ei par a fi niște porci bălăcindu-se în bălegar; și că îngerii din rai îi detestă.

La întrebarea mea: „Unde sunt acești preoți? Și de ce o asemenea soluție în acest caz?”, el a răspuns: „Cei trei preoți sunt în mijlocul lor, aflați sub pază; iar mulțimea aceasta este formată din bărbați care cred că adulterele nu sunt păcate, și susțin că adulterii îl cunosc pe Dumnezeu la fel ca și cei care rămân fideli soțiilor lor. Ei vin cu toții din lumea creștină, iar acolo îngerii au făcut o vizită pentru a vedea cât sunt de mulți oamenii care cred că adulterele reprezintă un păcat, iar, dintr-o mie de oameni, abia dacă au găsit o sută.” Apoi mi-a spus: „Cei nouă sute vorbesc despre adulter astfel: Cine nu știe că plăcerea adulterului este mult deasupra plăcerii căsătoriei? Că adulterii sunt într-o stare continuă de dorință, și deci au mai multă râvnă, eficiență, și o

viață mai activă decât cei care au o singură femeie? Și, pe de altă parte, în cazul unei parteneri cu care ești căsătorit, iubirea îmbătrânește, iar uneori se răcește atât de mult, încât ajungi să nu mai schimbi o vorbă cu ea și să nu mai existe nici un fel de comunicare pe care o presupune traiul în comun. Dar nu așa se petrece în cazul adulterilor. Prin desfrânare, banalitatea vieții cu o soție, banalitate care apare dintr-o lipsă de potență, este înviorată și îmborsărită. Nu este mai valoroasă o viață care înviează decât una care e banală? Ce este căsătoria altceva decât desfrânare legală? Cine face distincția? Poate fi dragostea forțată? Dragostea cu o soție poate fi forțată printr-un acord sau prin legi. Nu este dragostea cu un partener căsătorit o iubire sexuală? Iar această iubire este atât de universală încât ea apare până și la păsări și animale. Ce este iubirea în cuplu decât o iubire sexuală? Iar iubirea sexuală este liberă (atunci când este permisă), cu orice femeie. Legile civile sunt împotriva adulterului pentru că cei care au stabilit aceste legi au crezut că o fac pentru binele public; și totuși, uneori chiar ei înșiși sau chiar judecătorii comit adultere, și își spun unul altuia: cel care este fără de păcat să arunce primul piatra. Doar oamenii simpli și cei religioși cred că adulterul reprezintă un păcat. Nu și cei inteligenți. Ei, ca și noi, le privesc prin prisma naturii. Nu sunt copiii născuți din adultere la fel ca și copiii rezultați din căsătorii? Nu sunt bastarzii la fel de potriviți pentru birouri și diferite slujbe, ca și copiii legitimi? Mai mult, în acest fel se pot ajuta familiile care nu pot avea copii. Nu este acesta un beneficiu și nu o ofensă? Ce rău îi poate face unei soții faptul de a accepta mai multe rivale? Și ce rău îi poate face aceasta bărbatului ei? Dacă acest lucru e considerat o dezonoare pentru soțul ei, atunci vorbim aici despre o noțiune frivolă fantezistă; cât despre faptul că adulterul este opus legilor și statutului bisericii, acestea provin din ordinea ecleziastică, de dragul puterii. Dar ce au a face teologia și spiritualitatea cu o plăcere care este pur corporală și carnală? Nu există călugări care sunt adulteri? Sunt deci aceștia incapabili de a-l cunoaște și adora pe Dumnezeu? De ce predică atunci acești trei oameni că adulterii nu îl pot cunoaște pe Dumnezeu? Nu putem tolera asemenea blasfemii. Prin urmare să fie judecați și pedepsiți.”

După aceasta, am văzut că au chemat judecători și le-au cerut să îi pedepsească pe preoți. Dar judecătorii au spus: „Această problemă nu ține de competența noastră pentru că e legată de recunoașterea lui Dumnezeu și a păcatului, și deci de mântuire și de osânda veșnică. Judecata în privința acestor aspecte trebuie să vină din rai. Totuși, vă vom ajuta cu sfaturi despre cum puteți afla dacă acești trei preoți spun adevărul. Există trei locuri despre care noi judecătorii știm, unde sunt cercetate asemenea probleme și discutate într-o manieră singulară. Unul este un loc unde este deschis pentru toți un drum care duce în rai; dar atunci când ajung în rai, ei înșiși percep care este natura lor în privința cunoașterii lui Dumnezeu. Al doilea, este un loc unde, de asemenea, se deschide un drum care duce în rai, dar nimeni nu poate merge pe acel drum, cu excepția celui care deja a descoperit raiul în propria sa ființă. Al treilea este un loc unde se deschide un drum care duce în iad, iar cei care iubesc lucrurile infernale merg pe acel drum de bună voie, din cauza înclinației pe care ei o au. Noi judecătorii îi trimitem în acele locuri pe toți cei care ne cer să judecăm în privința raiului și a iadului.”

Auzind acestea, cei adunați acolo au spus: „Haideti să mergem în acele locuri.” Dar pe când se îndreptau către primul loc, unde se deschidea un drum spre rai, dintr-o dată s-a întunecat. Atunci unii dintre ei au aprins torțe cu care au luminat calea. Judecătorii care erau cu ei le-au spus: „Acest lucru se petrece tuturor celor care merg la primul loc; dar pe măsură ce se apropie, focul torțelor slăbește, iar când ajung la locul respectiv se sting complet, din cauza luminii care curge din rai. Acesta este un semn că ei au ajuns acolo. Motivul este că la început, raiul este închis pentru ei, iar apoi este deschis.”

Ajunși la locul respectiv, cu torțele stingându-se de la sine, ei au văzut un drum care ducea oblic spre rai, iar cei care erau cuprinși de furie împotriva preoților au mers pe acel drum.

Primii erau cei care aleseseră adulterul intenționat, după care veneau cei care erau adulteri din confirmări. În timp ce urcau, cei din față strigau: „Urmați-ne!” iar cei din spatele lor strigau: „Grăbiți-vă!”; și îi împingeau înainte.

După puțin timp, când au ajuns cu toții în rai, între ei și îngeri a apărut o prăpastie. Peste prăpastie era lumina raiului, iar această lumină, intrându-le în ochi, a deschis zonele interioare ale minții lor, care îi împiedicau să vorbească, ei gândind doar în interiorul lor. Ei au fost apoi întrebați de către îngeri dacă sunt conștienți că există un Dumnezeu.

Primii, care erau adulteri prin voința lor, au răspuns: „Ce este Dumnezeu?” Și s-au uitat unul la celălalt și au spus: „Cine dintre voi L-a văzut?” Următorii, care erau adulteri din confirmări, au spus: „Nu sunt toate lucrurile de la natură? Ce altceva este mai presus ca ea decât soarele?”

Atunci îngerii le-au spus: „Plecați de la noi. Acum înțelegeți și voi că nu îl cunoașteți pe Dumnezeu. Când veți coborî, interiorul minții voastre va fi închis iar exteriorul deschis, și atunci puteți gândi contrar interiorului și puteți spune că da, există Dumnezeu. Fiți siguri de asta, că odată ce o ființă umană devine adulteră, ea nu mai are acces la rai, care este atunci închis pentru ea, iar atunci Dumnezeu nu mai poate fi perceput. Ascultați aceasta: „Din adultere provine toată murdăria din iad, iar aceasta miroase în rai ca mizeria cea mai împuțită de pe străzi.”

Auzind acestea ei s-au întors și au coborât prin trei locuri. Când au ajuns dedesubt, primul și al doilea grup vorbeau între ele, zicând: „În acel loc au câștigat preoții; dar noi știm că putem vorbi despre Dumnezeu la fel de bine ca și ei, iar când spunem că El există, nu îl simțim noi pe El? Interiorul și exteriorul minții de care vorbeau îngerii sunt doar invenții. Dar haideți să mergem în al doilea loc desemnat de judecători, unde se deschide o cale către rai pentru cei care au raiul în ei înșiși, adică pentru cei care trebuie să ajungă în rai.”

Ajungând aproape de rai, acolo s-a auzit o voce care a spus: „Închideți porțile; sunt adulteri în apropiere.” Deodată porțile au fost închise, și paznici cu bâte în mâini i-au alungat, iar pe cei trei preoți împotriva cărora fusese iscat tot acel tumult i-au eliberat și i-au condus în rai. Mai mult, în momentul în care au fost deschise porțile pentru preoți, din rai s-a revărsat asupra adulterilor plăcerea căsătoriei, care, fiind castă și pură, aproape le-a luat respirația. Astfel că, de frică să nu moară sufocați, ei s-au grăbit către al treilea loc despre care judecătorii spuneau că acolo exista un drum care ducea în iad. Din acel loc se simțea venind plăcerea adulterului, iar cei care erau adulteri din propria lor voință, și cei care erau din confirmări, au fost astfel înviorați și s-au apropiat, coborând în iad dansând, și, la fel ca porcii, s-au cufundat în lucrurile murdare de acolo.

Capitolul al XX-lea

Violarea spiritualității cuplului prin prostituare

Având deschis al treilea ochi, am văzut o pădure întunecată, iar în ea o mulțime de diavoli desfrânați. Pe piept aveau păr; iar unii aveau picioare de vițel, alții de panteră, alții de lup, iar în loc de degete aveau gheare de animale sălbatice. Alergau peste tot ca animalele sălbatice, strigând: „Unde sunt femeile pe aici?” Iar apoi au apărut femeile desfrânate care îi așteptau. Acestea erau de asemenea monstruoase în diferite chipuri. Atunci diavolii s-au repezit către ele și, prinzându-le, le-au târât într-o peșteră adâncă sub pământ în mijlocul pădurii. Pe pământ în jurul peșterii era un șarpe mare cu coada încolăcită, și care își scuipa veninul în peșteră. Deasupra șar-

pelui, în ramurile copacilor din acea pădure, croncăneau și țipau păsări funebre de noapte. Dar diavolii și desfrânatele nu vedeau aceste lucruri, pentru că ele erau corespondențe ale propriei lor lascivități și la distanță acestea erau apariții obișnuite.

După un timp ei au ieșit din peșteră și s-au dus într-o căsuță joasă care era un bordel. Apoi, despărțindu-se de acele femei, acei diavoli desfrânați s-au apucat să vorbească între ei. La acestea am aplecat și eu urechea, pentru că în lumea spirituală vorbele se pot auzi de la distanțe foarte mari ca și cum ai fi prezent acolo, întinderea spațiului acolo fiind aproape o simplă aparență. Ei vorbeau despre căsătorie, natură, și religie.

Despre căsătorie vorbeau cei care aveau picioare de vițel. Ei au spus: „Ce sunt căsătoriile altceva decât adultere legale? Și ce este mai dulce decât ipocriziile desfrânăm păcătoase și înșelarea soților?” La aceste cuvinte, ceilalți au izbucnit în râs și au început să bată din palme.

Cei care vorbeau despre natură și care păreau a fi niște pantere judecând după picioarele lor, au spus: „Ce altceva mai există în afara naturii? Ce diferență este între om și animale sălbatică cu excepția faptului că omul poate vorbi articulat iar un animal sălbatic poate doar să scoată niște sunete nearticulate? Oare nu apare viața la amândouă din căldură și înțelegerea din lumină, prin lucrarea naturii?” La aceste cuvinte, ceilalți au exclamat: „Aha! Acum vorbești cu judecată.”

Cei care vorbeau despre religie și care aveau picioare de lupi au spus: „Ce este Dumnezeu, sau Divinul, dacă nu cea mai profunda lucrare a naturii? Ce altceva este religia dacă nu o invenție care să îi captiveze și să îi lege pe oamenii de rând?” La aceste cuvinte, ceilalți au strigat: „Bravo!”

Câteva minute mai târziu au luat-o la fugă. În goana lor, m-au văzut uitându-mă foarte intens la ei de la distanță. Exasperați din această cauză, au fugit din pădure și, cu niște priviri amenințătoare, au început să alerge și mai repede spre mine spunând: „De ce stai aici și ascuți ce șușotim noi?” Am răspuns: „De ce nu? Ce m-ar putea împiedica? Vorbeați cu glas tare, nu în șoaptă!” și am repetat ce auzisem. Atunci mințile li s-au liniștit, de frică să nu se afle ce vorbiseră. Apoi au început să vorbească plini de umilință și să se poarte cu multă decență, de unde am putut să îmi dau seama că nu erau dintr-o turmă de rând, ci aveau un anumit rang. Le-am spus atunci că îi văzusem în pădure pe când aveau înfățișare de satiri desfrânați, douăzeci erau satiri-viței, șase erau satiri-pantere, iar patru erau satiri-lupi, cu toții fiind treizeci la număr. Auzind aceste cuvinte au rămas stupefiați, pentru că ei se văzuseră doar în chip de oameni, așa cum se vedeau aici cu mine.

Le-am spus apoi că așa apăreau de la distanță datorită desfrânării lor păcătoase, și că forma de satir reprezenta de fapt forma destrăbălării adulterului lor, și nu a lor personală. Le-am spus motivul, și anume că orice concupiscentă malefică manifestă un corespondent într-o formă care nu poate fi văzută de oamenii respectivi ci doar de către alte persoane, de la distanță; și am adăugat: „Ca să vă dați seama de asta și să mă credeți, trimiteți pe câțiva dintre voi în pădure, în timp ce ceilalți rămân aici și îi privesc.” Ei au făcut aceasta, și au trimis în pădure pe doi dintre ei. Când aceștia au ajuns aproape de bordel, ei i-au văzut pe ceilalți adunați ca fiind satiri, iar la rândul lor aceștia i-au salutat văzându-i tot satiri, zicând: „Oh! Ce batjocură!”

În timp ce râdeau, am mai schimbat câteva remarci glumețe cu ei, și le-am spus că odată văzusem adulteri care luaseră forma unor porci. Le-am reamintit atunci de fabula cu Ulise și Circe, cum i-a stropit pe companionii și slujitorii lui Ulise cu ierburi vrăjite și, atingându-i cu bagheta ei magică, i-a transformat în porci - probabil în adulteri, pentru că prin nici un meșteșug nu putea să transforme în porci pe nimeni. După ce s-au mai oprit din râs la auzul acestei povești și a altora asemănătoare, i-am întrebat dacă știu din ce regiuni de pe pământ veniseră. Ei au spus că

veneau din diferite țări, printre care Italia, Polonia, Germania, Anglia și Suedia. I-am întrebat apoi dacă văzuseră pe cineva din Olanda cu ei; iar ei au spus: „Nu, nici unul.”

După aceasta, am orientat conversația către subiecte mai serioase, și am întrebat dacă s-au gândit vreodată că adulterul e un păcat. Ei au răspuns: „Ce este un păcat? Noi nu știm ce este.” I-am întrebat apoi dacă își aminteau că adulterul era împotriva celei de a șaptea porunci din Decalog. Au spus: „Ce este Decalogul? Nu este Catehismul? Ce avem noi oameni maturi de-a face cu acest cod copilăresc?” I-am mai întrebat apoi dacă s-au gândit vreodată la viața de după moarte. Ei au spus: „E la fel la animale și câteodată la fel ca și în cazul stafiiilor sau al fantomelor; dacă acestea ies din corpul decedat, dispar.” Am întrebat apoi dacă auziseră vreodată despre vreunul dintre aceste lucruri de la preoți. Ei au răspuns că erau atenți doar la sunetul vocii lor, nu și la subiectul care era discutat.

Foarte uimit de aceste răspunsuri, le-am spus: „Întoarceți-vă privirea către mijlocul pădurii unde se află peștera în care ați fost.” Atunci ei s-au întors și au văzut acel șarpe imens încolăcit în spirală în jurul cavernei și improșcând înăuntrul ei veninul său: au văzut de asemenea păsările funebre în ramurile copacilor. I-am întrebat atunci: „Ce vedeți acum?” Dar ei erau prea terifiți și nu mi-au putut răspunde; atunci le-am spus: „Nu ați văzut o priveliște oribilă? Să știți deci că aceasta este reprezentativă pentru adulter în rușinoasele fapte ale desfrânației sale.”

Dintr-o dată a apărut aproape de noi un înger care era preot și care a deschis porțile iadului în partea de vest unde se adună de obicei astfel de oameni, și a spus: „Priviți într-acolo! Iar ei au văzut un bazin cu foc și i-au recunoscut acolo pe câțiva dintre prietenii lor de pe pământ, care i-au invitat să li se alăture.

După ce au văzut și auzit aceste lucruri, ei s-au întors cu spatele și au luat-o la fugă din pădure, dispărând din fața ochilor mei. Dar privindu-i cu atenție, am observat că ei de fapt doar se prefăceau că pleacă, pentru că se întorceau înapoi în pădure pe drumuri ocolite.

După asta, am plecat acasă. A doua zi, amintindu-mi aceste scene triste, am privit către aceeași pădure, și am văzut că dispăruse, iar în locul ei rămăsese acum doar o câmpie nisipoasă, în mijlocul căreia era o fântână în care se găseau șerpi roșii. Câteva săptămâni mai târziu, privind din nou în acea direcție, am văzut, în partea ei dreaptă, o câmpie pustie unde se aflau câțiva bărbați căsătoriți. Apoi, câteva săptămâni mai târziu, am văzut ieșind din acel pământ pustiu un pământ proaspăt arat înconjurat de tufișuri. Am auzit atunci o voce din cer: „Intră în camera ta, închide ușa și focalizează-ți atenția asupra lucrului la Apocalipsă, pe care abia ai început-o, și urmărește să o termini în doi ani.”

Capitolul al XXI-lea

Noi aspecte revelate de Domnul

Odată, tot pe când mă aflam în spirit, am fost purtat într-una dintre lumile angelice, la una dintre întâlnirile de acolo. Atunci au venit la mine câțiva dintre oamenii înțelepți de acolo și m-au întrebat: „Ce vești ne aduci de pe pământ?” Iar eu am spus: „Iată o veste: Dumnezeu a revelat niște arcanse care întrec în perfecțiunea lor toate arcansele revelate până acum, încă de la începutul Bisericii.” La întrebarea lor „Care sunt aceste arcanse?”, am răspuns: „Ele sunt acestea:

1. Că în Scriptură, în fiecare parte a ei, există un sens spiritual care corespunde sensului fizic; iar prin acest sens, oamenii bisericii se află în legătură cu Dumnezeu și de asemenea comunică cu îngerii; în aceasta rezidă de fapt sfințenia Sfintei Scripturi.

2. Au fost, de asemenea, revelate corespondențele sensurilor spirituale ale Scripturii.”

Îngerii au întrebat: „Nu știau locuitorii globului pământesc înainte despre aceste corespondențe?” Am spus: „Nu, nu știau. Ele au rămas ascunse timp de mii de ani până acum, încă de pe timpul lui Iov. Pentru cei care au trăit în acele timpuri și înainte, știința corespondențelor era considerată știința științelor, care le deschidea orizonturile înțelepciunii, pentru că aceasta le oferea cunoaștere despre lucrurile spirituale, acestea fiind lucruri cerești și care țineau de biserică. Dar când această știință a fost transformată într-o știință a idolatriilor, atunci, din Voință Divină, a fost atât de obliterată și s-a distrus atât de mult încât nimeni nu a mai văzut nici un semn despre ea. Dar iată că totuși ea a fost revelată acum de către Dumnezeu, pentru ca oamenii bisericii să poată fi din nou în comuniune cu Dumnezeu și să poată comunica cu îngerii. Acest lucru este făcut posibil prin intermediul Scripturii, în care fiecare lucru își are propria sa corespondență.” Fiind foarte bucuroși că Dumnezeu alesese să reveleze această arcană, care fusese ocultată timp de mii de ani, îngerii au spus: „Acest lucru a fost făcut cu scopul ca Biserica Creștină, care are la baza ei Biblia, și care a ajuns acum la sfârșitul existenței sale, să poată renaște cu ajutorul cerului și al lui Dumnezeu.” Ei au întrebat apoi dacă prin acea știință fusese acum revelat ce înseamnă de fapt Botezul și Cina cea de Taină, despre care oamenii aveau până acum păreri atât de diferite. Am răspuns că aceste lucruri au fost acum revelate.

Apoi am spus: „Zilele acestea Dumnezeu a făcut o revelație despre viața oamenilor după moarte.” La care îngerii au spus: „Ce este cu viața de după moarte? Cine nu știe că oamenii își continuă existența și după moarte?” Am spus: „Unii știu, dar mulți nu știu. Ei spun că ceea ce trăiește după moarte nu este omul, ci sufletul său; că acesta trăiește sub formă de spirit, iar despre spirit ei au ideea că este ca vântul sau ca eterul; ei cred de asemenea că oamenii nu vor trăi ca oameni până în ultima zi a Judecării; sau că părțile corpului lor fizic, pe care l-au părăsit, deși mâncat de viermi, șobolani și pești, va fi atunci reîntregit și astfel oamenii vor învia din nou.” Îngerii au spus: „Ce înseamnă toate acestea? Cine nu știe că după moarte omul trăiește la fel, ca orice altă ființă umană, singura diferență fiind că el trăiește atunci ca spirit. Iar o ființă spirituală vede altă ființă spirituală așa cum o ființă materială vede o altă ființă materială, nefiind nici o deosebire între ei, cu excepția faptului că ființele spirituale sunt într-o stare mai elevată.”

Atunci îngerii au întrebat: „Ce știu oamenii despre lumea noastră? Dar despre rai și despre iad?” Am spus: „Nu știau nimic; dar acum natura lumii spirituale în care trăiesc îngerii și spiritele le-a fost revelată de către Dumnezeu, aflând astfel și despre rai și despre iad; au aflat de asemenea că îngerii și spiritele pot comunica cu ei, pe lângă multe alte lucruri minunate pe care le-au aflat despre aceștia.” Îngerii au fost foarte fericiți că Dumnezeu a hotărât să reveleze oamenilor acest lucruri, astfel încât ființele ignorante să nu mai aibă îndoieli în ceea ce privește nemurirea lor.

Apoi am spus: „Dumnezeu a revelat, de asemenea, că în lumea voastră există un soare diferit de cel din lumea noastră, și că soarele din lumea voastră este de fapt iubire pură, iar soarele din lumea noastră este doar foc; de aceea, tot ce vine de la soarele vostru, care este iubire pură, participă la viață, iar tot ce vine de la soarele nostru, acesta fiind doar foc, nu ia nimic de la viață. Și de aici diferența între soarele spiritual și cel natural. Această diferență, necunoscută până acum, a fost de asemenea revelată, și deci acum se știe de unde vine lumina care iluminează înțelegerea umană cu înțelepciune, și de unde vine căldura care aprinde voința umană cu iubire.

Mai mult, a fost revelat faptul că există trei grade de viață, și deci trei raiuri; că mintea umană poate fi încadrată în aceste trei grade, și astfel ființa umană corespunde celor trei raiuri.” Îngerii au spus: „Dar nu știau oamenii despre aceste lucruri?” Am răspuns că știau despre diferența dintre mai mult sau mai puțin, dar nu știau nimic despre diferențele dintre anterior și posterior.

Îngerii au întrebat apoi dacă au mai fost revelate și alte lucruri, iar eu am răspuns: „Multe; sunt lucruri [despre Judecata de Apoi](#); [despre Domnul Iisus Hristos](#), că El este Dumnezeuul cerului și al pământului; că Dumnezeu este unul, atât immanent, cât și transcendent, iar în El există Divina Trinitate, și că El este Domnul Iisus Hristos; de asemenea despre Noua Biserică ce va fi fondată de El, și despre doctrina acelei Biserici; despre originea divină a Sfintei Scripturi. Mai mult, a fost revelată Apocalipsa, iar aceasta nu ar fi putut fi revelată, nici chiar cel mai neînsemnat verset, decât de către Dumnezeu. Mai mult chiar, au fost făcute revelații despre locuitorii celorlalte planete și de asemenea revelații privind poziția planetei Pământ în Univers; iar pe lângă toate acestea, au fost făcute cunoscute multe lucruri minunate din lumea spirituală, prin intermediul cărora multe taine ale înțelepciunii au fost revelate din lumile angelice.”

Auzind toate aceste lucruri, îngerii s-au bucurat foarte tare; dar apoi, simțind tristețea din sufletul meu, m-au întrebat: „De unde vine această tristețe a ta?” Eu am răspuns: „Arcanele revelate acum de către Dumnezeu, deși depășesc în perfecțiune și valoare învățăturile care au fost făcute cunoscute oamenilor până acum, totuși, pe pământ, ele sunt considerate a fi fără valoare. Gândindu-se la aceste lucruri, îngerii au cerut lui Dumnezeu permisiunea de a privi spre Pământ. Și au privit într-acolo, dar, ce să vezi? Acolo nu era decât întuneric! Li s-a spus apoi să scrie acele arcan pe o hârtie, iar acea hârtie să fie apoi lăsată să cadă pe Pământ, astfel încât oamenii să vadă acest semn. Au făcut imediat aceasta. Hârtia pe care fuseseră scrise acele arcan a fost lăsată să cadă pe Pământ, și, pe când se afla încă în lumea spirituală, strălucea ca o stea; dar când a ajuns și a căzut în lumea fizică, lumina a dispărut gradat, pe măsură ce cobora, întunecându-se. Când a fost lăsată de către îngeri să cadă în locuri unde se aflau doctori și oameni învățați ai bisericii sau laici, s-a auzit un murmur care venea de la mulți dintre aceștia: „Ce este aceasta? Reprezintă oare ceva? Ce contează dacă noi cunoaștem aceste lucruri sau nu? Nu sunt pure elucbrații mentale?” Și se pare că unii dintre ei au luat hârtia și au împăturit-o, au desfăcut-o, apoi au făcut-o sul din nou cu mâinile lor pentru ca astfel să se ștergă scrisul. De asemenea, se pare că alții au rupt-o în bucăți, iar alții voiau să o calce în picioare. Dar ei au fost opriți de către Dumnezeu să facă acel lucru, iar îngerii au primit porunca de a retrage acea hârtie și a o păzi. Și pentru că îngerii s-au întristat și se gândeau: „Cât timp vor mai dura aceste lucruri?”, s-a spus: „o vreme și vremuri și jumătate de vreme.” (*Apocalipsa XII.14*)

După aceasta, am vorbit din nou cu îngerii și le-am spus: „Încă un lucru le este revelat de către Dumnezeu oamenilor pe pământ.” „Care este acesta?” au întrebat ei, iar eu am răspuns: „Este despre iubirea în cuplu și despre deliciile sale.” Atunci îngerii au spus: „Cine nu știe că plăcerile iubirii în cuplu întrec plăcerile oricărui alt tip de iubire? Cine nu își dă seama că e o iubire în care sunt adunate toate binecuvântările, fericirea și plăcerile care pot fi vreodată oferite de către Dumnezeu? Și că receptaculul tuturor acestor lucruri este doar adevărata iubire în cuplu? - o iubire care poate primi și percepe aceste lucruri în plinătatea senzațiilor lor.”

Am răspuns: „Oamenii nu știu toate acestea pentru că nu s-au apropiat de Dumnezeu și nu au trăit conform poruncilor Sale, evitând răul și făcând doar binele; iar adevărata iubire în cuplu și deliciile sale vin doar de la Dumnezeu, și le sunt oferite celor care trăiesc respectând poruncile lui Dumnezeu. Astfel, această iubire le este dată celor care sunt primiți în [Noua Biserică a lui Dumnezeu](#), la care se face referire în Apocalipsă ca fiind Noul Ierusalim. Eu mă îndoiesc că în acest moment oamenii de pe Pământ doresc să creadă că această iubire este prin ea însăși o iubire spirituală și prin urmare își are originea în religie, pentru că ei acceptă doar o idee fizică în ceea ce privește aceste aspecte.”

Apoi îngerii mi-au spus: „Scrie despre aceste lucruri, și urmează-ți revelația. Cartea pe care o vei scrie va fi apoi coborâtă de noi pe pământ, și vom vedea dacă ceea ce este scris în ea

va fi acceptat, și, în același timp, dacă oamenii sunt pregătiți să conștientizeze că această iubire le este dată în funcție de deschiderea lor spirituală: celor spirituali le este dată iubirea spirituală, celor simpli - iubirea fizică, iar adulterilor - iubirea carnală, păcătoasă.”

După aceste cuvinte, am auzit un murmur ostil de dedesubt, și în același timp am auzit cuvintele: „Fă acum un miracol pentru noi, și atunci vom crede.” La întrebarea mea: „Nu sunt toate acestea miracole?”, ei au răspuns: „Nu, nu sunt!” Apoi am întrebat: „Ce miracole doriți să vedeți?” iar răspunsul a venit: „Arată-ne și prezici-ne viitorul, iar atunci vom avea credință.”

„Dar, am răspuns, o astfel de cunoaștere nu este dată din ceruri, pentru că omul, dacă va cunoaște viitorul, rațiunea și puterea sa de înțelegere, precum și prudența și înțelepciunea sa vor deveni inactive, vor adormi și se vor degrada.” Am întrebat din nou: „Ce alte miracole să fac?”

Atunci ei au strigat: „Fă miracole ca acelea pe care Moise le-a făcut în Egipt”; la care am răspuns: „Probabil că inimile vi se vor împietri dacă le veți vedea, așa cum s-a petrecut cu Faraonul și cu egiptenii.” Răspunsul a venit, oamenii spunând că nu vor face aceasta; și din nou am spus: „Promiteți-mi că nu veți dansa în jurul unui vițel de aur, adorându-l, așa cum s-a petrecut cu cei care au trăit după Iacob, la o lună după ce văzuseră muntele Sinai în flăcări și îl auziseră pe Iehova Însuși vorbind din mijlocul focului; deci acestea s-au petrecut după un miracol care era cel mai mare dintre toate” (în sens spiritual, un vițel de aur reprezintă plăcerea cărnii). Iar de dedesubt a venit răspunsul: „Noi nu vom face la fel ca posteritatea lui Iacob.”

Apoi am auzit următoarele cuvinte care le-au fost spuse din cer: „Dacă nu îi credeți pe Moise și pe Profeti, adică Cuvântul lui Dumnezeu, nu veți crede mai mult dacă veți vedea miracole, decât au crezut fiii lui Iacob în sălbăticie, și desigur că nu veți crede mai mult decât ei atunci când au văzut cu ochii lor miracolele făcute de Domnul în timp ce se afla pe Pământ, printre oameni.”

Postfață

Om de știință, om politic, filosof și mistic suedez, supranumit de către Balzac „Buddha al Nordului”, Emanuel Swedenborg a fost una dintre cele mai misterioase și complexe personalități ale Scandinaviei.

S-a născut în 1688 la Stockholm, în familia unui pastor luteran, familia sa având o tradiție îndelungată în minerit. Încă de la 11 ani începe să studieze la Universitatea din Uppsala teologia, literatura, matematica și științele naturii, în 1709, la 21 de ani, devine doctor în filosofie.

Carierea sa ca om de știință s-a dovedit prodigioasă. A fondat prima revistă științifică suedeză, *Daedalus Hyperboreus*. La 30 de ani cunoștea 10 limbi străine, iar ulterior a învățat și ebraica și aramaica. Inventator prolific, Swedenborg a conceput, ca și Leonardo da Vinci, un vehicul destinat zborului, dotat cu aripi fixe și propulsat de o elice. A proiectat vehicule pentru navigația subacvatică, o mașină cu aburi, un model de ecluză și o pendulă cu apă destinată pentru a reprezenta mișcarea planetelor. A studiat anatomia și a publicat un tratat în care susține că sediul funcțiilor psihice se află în cortexul cerebral. În domeniul mineralogiei publică lucrarea *Opera philosophica et metallurgica*, considerată și astăzi de referință în domeniu. Istoricii științelor pozitive identifică în gândirea sa îndrăzneță intuiții surprinzătoare cu privire la teorii dezvoltate mult mai târziu, cum ar fi originea sistemului solar într-o nebuloasă primară, o viziune „cuantică” asupra luminii și căldurii și chiar asupra structurii „atomice” a materiei.

Ca o recunoaștere a meritelor sale în diverse domenii ale științei, este ales membru al Academiei din Stockholm și din Sankt-Petersburg. Regina Ulrika Eleonora și regele Carol al

XII-lea i-au acordat un titlu nobiliar. A ocupat funcții importante în stat - Ministru al Minelor, Canalelor și Porturilor, senator al Regatului Suediei. .

În 1743, la vârsta de 55 de ani, la Londra, are o viziune care îi schimbă radical cursul vieții. Dumnezeu i-a revelat misiunea pe care i-a încredințat-o, spunându-i: „**Eu sunt Domnul, Creatorul și Eliberatorul; te-am ales pentru a face cunoscut oamenilor sensul spiritual al Sfințelor Scripturi, îți voi dicta tot ceea ce va trebui să scrii.**”

Din acel moment, Swedenborg a abandonat studiul științelor, a renunțat la toate funcțiile sale și s-a dedicat total unei vieți mistice creștine. Și-a luat foarte în serios misiunea de a călători în planurile subtile și de a relata oamenilor despre acestea. Nu de puține ori a făcut dovada unor înzestrări excepționale - clarviziune și profecție. Spre exemplu, în 1759, aflându-se la Goteborg, a descris un incendiu ce avea loc la Stockholm, descriere confirmată ulterior cu exactitate. În 1762, aflându-se în stare de transă, a avut viziunea morții țarului Petru al III-lea al Rusiei. Reginei Ulrika i-a transmis un mesaj de la defunctul ei frate, Augustus Wilhelm.

Iată cum va descrie Swedenborg într-o lucrare ulterioară mecanismul uneia dintre viziunile sale: „Omul se află într-o stare intermediară între veghe și somn, timp în care nu este conștient decât de faptul că este treaz. În această stare, am văzut și am auzit cu limpezime spirite și îngeri. Ba chiar i-am și atins, dar într-un mod neobișnuit, ca și cum corpul meu fizic nu ar fi participat. Cât privește acum răpirea sufletului și a corpului și purtarea lor într-un alt loc, am experimentat aceasta de două sau de trei ori. Mi-am dat seama clar despre ce este vorba și cum se produce acest fenomen. Să dau un exemplu. Mă plimbam pe străzile unui oraș sau pe o câmpie și, în același timp, discutam cu spiritele. Tot ceea ce știam era că sunt treaz și că văd în jurul meu toate lucrurile, ca de obicei. Dar, după ce mergeam așa mai multe ore, îmi dădeam seama dintr-o dată, și ochii mei trupești vedeau și ei, că mă aflu într-un loc cu totul diferit”.

Publicarea în limba suedeză a [Cărtii Visurilor](#) în anul 1743 este evenimentul care marchează ruptura definitivă de viziunea materialistă și orientarea lui Swedenborg spre spiritualismul cel mai pur. Convins că are o misiune de îndeplinit printre oameni, ca trimis și profet al lui Iisus Hristos, din acest moment și până la moarte se va dedica exclusiv descrierii, clasificării, interpretării viziunilor sale: „Dumnezeu mi s-a revelat mie, slujitorului său, în acel an 1743 și mi-a deschis privirile spre lumea spirituală. M-a înzestrat atunci cu puterea de a comunica cu spiritele și cu îngerii. Începând de atunci, am adus la cunoștința oamenilor diferite taine, așa cum mi-au fost ele arătate și revelate”.

Devine în scurt timp celebru în toată Europa prin lucrările publicate, trezind entuziasmul multora, dar și neliniștea autorităților religioase ale diferitelor confesiuni. În 1745 apare *De cultu et amore Dei*, lucrare în care Swedenborg analizează Geneza în perspectiva propriei misiuni vizionare, formulând o interpretare a aspectelor din viața fizică prin intermediul principiilor inefabile ale lumii spirituale: „În marea lui bunătate, Dumnezeu mi-a luminat înțelegerea pentru ca să pot vedea Cerul și Infernul și să cunosc care este natura lor”. Ceea ce pare să-i fi atras și fascinat pe contemporani nu este atât conținutul viziunilor sale, în fond nu foarte diferit de cel al altor mari mistici, cât capacitatea vizionarului de a le da coerență și sens, de a construi pe baza lor o adevărată doctrină. Una dintre ideile sale cele mai originale constă în anularea graniței dintre lumea spirituală și lumea corporală. Între cele două orizonturi nu există o diferență calitativă, ci doar de frecvență de vibrație. După cum lumea materială este penetrată de spirit în modalități multiple și subtile, la fel și lumea spirituală conservă atribute precum corporalitatea, spațialitatea, temporalitatea. Între cele două părți complementare ale cosmosului sunt mii de legături, pe baza unui principiu al corespondențelor, principiu care l-a fascinat atât de mult și pe Baudelaire.

Swedenborg conciliază raționalismul cel mai strict cu mistica cea mai „sinceră”, rigoarea carteziană cea mai sobră cu vizionarismul cel mai complet. Bucurându-se încă din timpul vieții, dar mai ales în secolul următor, de adepți înflăcărați și necondiționați, Swedenborg a lăsat o urmă distinctă în posteritate. Ajunge să amintim că Paul Valery vedea în gândirea sa o prefigurare a modernității, iar Albert Beguin una din sursele „teoretice” principale ale imaginarului romantic. Autori importanți precum Honore de Balzac, Gerard de Nerval, William Blake, Charles Baudelaire sau, mai aproape de zilele noastre, August Strindberg și Andre Breton și-l revendică drept maestru și sursă de inspirație.

Operele vizionarului se succed oarecum ritmic: *Arcana Coelestia*, șapte volume, apărute între 1749-1756, *Nova Jerusalem*, 1758, *De divino amore et de divina sapientia*, 1763. Celebritatea autorului nostru atrage atenția lui Kant, care publică în 1766 studiul *Visurile unui vizionar explicate prin elementele metafizicii*.

Dar cartea care pare să-l fi impus în posteritate ca un mare vizionar a fost tratatul cunoscut mai ales cu titlul prescurtat *Despre iubirea în cuplu*, tipărit în anul 1768. Sunt expuse aici toate ideile care îl vor face celebru, într-o formă convingătoare și atrăgătoare: iubirea ca principiu universal, principiul corespondenței între lumea vizibilă și cea invizibilă, între iubirea pentru Dumnezeu și iubirea pentru celălalt, relația de contiguitate între înger și ființa umană, prelungirea după moarte a relației de iubire, tendința fiecărui spirit de a se reuni cu spiritul care îi este predestinat, identitatea de esență între amorul senzual și extazul spiritual.

Ca și în celelalte opere vizionare pe care le publicase, autorul susține cu tărie adevărul tuturor viziunilor sale. Nici urmă de convenție literară, nici urmă de îndoială metafizică. Alături de principiile Binelui și înțelepciunii, Iubirea guvernează universul ca emanație supremă a Divinității. Spiritul și „inima” prevalează cu autoritate asupra materiei și „corpului”. Discursul vizionar se întemeiază pe o largă erudiție: cultura antică greco-latină, Biblia, literatura patristică, ezoterismul medieval, dialectica și teologia scolastică, raționalismul cartezian, cultura științifică a modernității sunt prezente toate într-un amestec original, impresionant prin unitate și originalitate. Culori, semne, hieroglife, obiecte simbolice trimit la o tradiție ezoterică de cea mai bună calitate.

Succesul ideilor lui Swedenborg este uriaș și imediat. Îngrijorată de acest fenomen, Biserica Suediei îl declară eretic pe bătrânul vizionar care începuse să se prezinte ca fondator al unei noi religii, definită de el ca adevăratul creștinism. Adevărul este că, deși lipsită de porniri polemice, doctrina lui Swedenborg avea de ce să-i sperie pe reprezentanții oricărei Biserici instituite. Păstrând în aparență limbajul creștin tradițional (Providență, Sfântul Duh, harul divin etc.), noul profet îi conferă sensuri noi și surprinzătoare. De pildă, în privința libertății, Swedenborg preconiza preeminența totală a liberului arbitru. Binele și răul se află în fiecare om, într-o gradație conformă propriei sale voințe. Cel care decide să fie bun pe pământ își va permanentiza după moarte acesta stare prin condiția de înger, iar cel rău se va destina Infernului prin chiar conștiința răutății sale.

Nevoit să se exileze, în 1771 redactează la Amsterdam ultima sa lucrare, un fel de testament spiritual cu titlul elocvent *Vera Christiana Religio*. Acest text va fi tipărit postum, alături de alte opere „precum *Adversaria in Libros veteris Testamenti* și *Diarium spirituale*. Emanuel Swedenborg a murit la Londra, pe 29 martie 1772, la o dată pe care o prevăzuse el însuși.

Andra Bazavan

Cuprins

Capitolul I - Farmecele iubirii în această lume și în lumea de dincolo.....	1
Capitolul II - Căsătoriile care se leagă în cer.....	10
Capitolul III - Starea soților după părăsirea planului fizic.....	13
Capitolul IV - Adevărata iubire în cuplu.....	14
Capitolul V - Adevăratul izvor al iubirii în cuplu.....	20
Capitolul VI - Înțelepciunea iubirii în cuplu.....	21
Capitolul VII - Castitatea și pângărirea ei.....	29
Capitolul VIII - Unirea sufletelor și prefacerea stării lor.....	34
Capitolul IX - Schimbarea condiției bărbaților și a femeilor în urma căsătoriei.....	38
Capitolul X - Universalitățile iubirii în cuplu.....	42
Capitolul XI - Împrejurările potrivnice iubirii în cuplu, din care se nasc răceala și despărțirea.....	45
Capitolul XII - Iubirea în cuplu aparentă și cauzele ei.....	47
Capitolul XIII - Sufletul și căsătoria.....	50
Capitolul XIV - Căsătoria a doua oară și poligamia.....	55
Capitolul XV - Necesitatea de fidelitate în cuplu și afecțiunea cuplului față de copii.....	58
Capitolul XVI - Diferența dintre iubirea în cuplu și iubirea carnală.....	60
Capitolul XVII - Fornicația.....	64
Capitolul XVIII . Concubinajul.....	66
Capitolul XIX - Adulterul.....	68
Capitolul XX - Violarea spiritualității cuplului prin prostituare.....	70
Capitolul XXI - Noi aspecte revelate de Domnul.....	72
Postfață	75